

Erindringer
fra
Polarlandene

opteguede af

Carl Petersen,

Toll ved Pennys og Kanes Nordexpeditioner

1850—1855.

Udgivne

af

Lauritz B. Deichmann,

Lieutenant.

Med Træsnit og Kort over en Deel af Baffinsbay og Smiths-Bund.

Kjøbenhavn.

P. C. Philipsens Forlag.

1857.

X X

Erindringer fra Polarlandene

optegnede af

Carl Petersen,

Tolk ved Pennys og Kanes Nordexpeditioner

1850—1855.

Udgivne

af

Lauritz B. Deichmann,

Lieutenant.

Med Træsnit og Kort over en Deel af Baffinsbay og Smiths-Sund.

Kjøbenhavn.

P. O. Philipsens Forlag.

1857.

Blanco Lunos Bogtrykkeri
ved F. S. Ruhsle.

I Haab om, at en sandfærdig og nogenluude nøiagtig Beskrivelse af de her meddeelte Expeditioner vil blive modtagen med Velvillie, har jeg efter Anmodning af Hr. Carl Petersen, efter hans Fortælling, sammenholdt med de af ham og Dr. Sonntag førte Dagbøger, udarbejdet nærværende Erindringer fra Pennys og Kanes Nordexpeditioner. Medens jeg for Petersens Bedkommende har tilladt mig en friere Fremstilling, end den daglige Optegnelse tillader, har jeg anseet det rigtigst at meddele Sonntags Dagbog i en saa tro Oversættelse som mulig.

Hvad Tollen Petersen angaaer, da har han, i de 17 Aar han har været i den kongelige grønlandske Handelstjeneste, erhvervet sig ypperlige Vidnesbyrd for Sanddruhed, Udholdenhed, Paalidelighed og Snarraadighed. Han har ikke ønsket, at nogle Erklæringer, hans Reiseselskab gav ham, da han skiltes fra dem, skulde offentliggøres; men deres væsentligste Indhold er, at hans Mod, Udholdenhed og fornuftige Opsørsel, for en

stor Deel bidrog til at frelse Kanes Besætning, der ligesom Anføreren vare uerfarne Polarreisende.

I de foreliggende Grindringer har jeg ladet Petersen selv fortælle, saa at min Virksomhed alene har bestaaet i at hjælpe ham med at ordne Stoffet, og give det en saadan Form, som efter min Anskuelse var den meest passende.

Kjøbenhavn i April 1856.

Lauritz G. Deichmann,
Lieutenant.

Indledning.*)

Dengang England kom i Besiddelse af Herredømmet over Havet, fulgte med denne Overhøighed to endnu ikke løste Opgaver for den speculative Geographi, nemlig Opdagelsen af en Verdensdeel omkring Sydpolen, og en nordlig Gjennemfart, det vil sige, en nordlig Søvei fra det atlantiske Ocean til det stille Hav. Med den fremfærdende Civilisation maatte disse Spørgsmaal vinde i Interesse, og Opsæt om deres Løsning blev mere og mere levende hos det engelske Folk. Som Havets Beherskerinde havde England paa den ene Side den Opgave, at opdage hiint ubekjendte Sydland og tage det i Besiddelse, medens paa den anden Side det var af stor Interesse at komme til Bished, om der fandtes en Gjennemfart, det være sig en nordøstlig, hiinsides de asiatiske Kyster, eller en nordvestlig, hiinsides de amerikanske Kyster aabnet Udgang til Japan, China og Ostindien.

Efterat de Krige, som i Midten af forrige Aar-

*) Nærmest efter Sir John Franklin, die Unternehmungen für seine Rettung und die nordwestliche Durchfahrt von Dr. Karl Brandes. Berlin 1854.

hundrede beskæftigede næsten hele Europa, vare tilende, syntes det som om Tiden til disse Spørgsmaals Løsning var forhaanden. Nationen var bleven fortrolig med dem, og Regjeringen havde større Midler til sin Raadighed, ligesom flere Videnskabsmænd havde samlet og bearbejdet de forhaandenværende Erfaringer. Cook havde fjernt mod Syd og fundet, at det uhyre sydlige Polarland opløste sig i en Mængde Øgrupper, medens han dog havde seet Kyster af viid Udstrækning langt nede mod Syd, men tillige fundet, at de vare bedækkede med uhyre Ismasser, som ikke lode sig undersøge uden med overordentlige Anstrængelser og Besværligheder, uden at nogen tilsvarende Fordel derved vilde være opnaelig, hvorimod Cook paa sin tredie store Reise havde til Hensigt at opsoge en nordvestlig Gjennemfart fra Beringstrædet. Dengang ventede man, at han skulde vende tilbage igjennem Davisstræde, ja man havde endog udsendt Lieutenant Pickersgill og, efter at denne var vendt tilbage, Lieutenant Walthers Young, for at modtage ham. Men disse ventede forgjæves. Da senere Deeltagerne i hans Reise kom tilbage efter deres Anførers Død, medbragte de høist nedslaaende Beretninger om det mislykkede Forsøg og Skildringer af de uendelige Besværligheder og Farer, som havde mødt dem i de uhyre Ismasser, som havde spærret dem Veien hiinsides Beringstrædet. Andre Sømand, der vare udsendte til Polaregnene, vendte ligeledes tilbage med usorrettet Sag, hvorved Modet og Lusten til nye Forsøg undertryffedes. De alvorlige Krige, i hvilke England senere indvilledes, udrettede det Dvrige for aldeles at aflede Opmærksom-

heden fra Planer af denne Art, i næsten Halvdelen af et Aarhundrede.

Men med Fredsaarene efter 1815 indtraadte atter et afgjørende Vendepunkt for Opdagelser i Polaregnene. Især var det John Barrow den Ældre, der siden 1817, ved sin Stilling som Admiralitets-Secretair, blev Sjælen i en Række Opdagelsesforsøg i de nordlige Have.

I dette Aar udbredte sig nemlig en Mængde Efterretninger og Rhygter om, at hine uhyre Ismasser, der siden utænkkelige Tider have afspærret Udgangen til Polarhavet, pludselig syntes at befinde sig i Oplosningstilstand. Nogle tilskreve den sidste hede Sommer denne Virkning, Andre forsøgte at forklare sig den som en Følge af vulkaniske Kræfter, medens atter Andre stode i den Formening, at den uhyre Vægt, som disse Ismasser i Tidens Løb havde naaet, nu var bleven saa stor, at deres Sammenstyrtning maatte blive en Følge deraf.

Lalrige Dievidner, som havde seet Levninger af hine Ismasser over uhyre Strækninger af Atlanterhavet, skildrede denne Kjendsgjerning overeensstemmende og som noget særdeles Mærkværdigt, og deres Fortællinger tildroge sig alle Samfundsklassers Opmærksomhed. John Barrow benyttede denne Leilighed til, i et meget læst Tidsskrift, at udtale sig over dette Phænomens Natur, at henlede den almindelige Opmærksomhed derpaa og forstod at fremhæve, hvorledes det gunstige Dieblif til at finde den længe søgte nordlige Gjennemgang nu var tilstede. Det kongelige Videnskabernes Selskab i London sluttede sig til Admiralitetet, og Prinds-Regenten (senere Kong Georg IV) interesserede sig ligeledes for denne paany

aabnede Udsigt til vigtige Opdagelser. Resultatet af de forenede Anstrængelser var, at der den 8 Mai 1818 udfom en Lov, der tilfikkrede den engelske Undersaat, som først maatte have det Held at finde en nordlig Gjennemfart til det stille Hav, en Belønning af 20000 £.

Capt. John Ross den Ældre aabnede i Aaret 1818 den nye Række af Reiser i det nordlige Ishav med en Expedition i Davisstrædet og Baffinsbai, hvilke i høi Grad have været ugunstige for hans Navn. Som Hovedresultat bragte han den bestemte Forsikkring, at Baffinsbai, afseet fra dens Forbindelse med Davisstrædet, var omgivet paa alle Sider med Land og saaledes aldrig vilde kunne aabne Udgangen til en nordvestlig Gjennemgang. Men denne Efterretning var saa uventet og tillige saa vigtig for det hele Anliggende, at et nyt Forsøg ikke kunde udsættes. Allerede det følgende Aar begav Parry sig med to Skibe paa Reisen og fandt paa samme Sted, hvor Ross, — vildledet af et i hine Egne ofte forekommende optisk Bedrageri — vilde have seet en Række Høie, som han havde givet Navn af Crokerbjergene, Indgangen til Lancasterfund og Barrowstræde og naaede i Løbet af 9 Dage op til Melvilleø, til Egne som, uagtet alle Anstrængelser, ikke bleve besøgte i de følgende tredive Aar.

Men hermed var ogsaa Toppunktet af denne Række Polarexpeditioner opnaaet. Alle sildigere Forsøg stode langt tilbage for dette. Vel var i Aaret 1827 Opdagelsen af den amerikanske Nordkyst næsten tilendebragt, men man kom mere og mere til den Overbeviisning, at en Gjennemgang ikke vilde kunne iværksættes, uden at

overvintre, og dermed tilintetgjordes den praktiske Nytte, en Gjennemgang kunde være til. Interessen for Opgavens Opøsning affjøledes, og den 15de Juli 1828 blev den udlovede Belønning tilbagefaldt.

Da derfor Capt. John Ross — som han udtrykkelig erklærede, — bevæget af det Ønske, at fikke sit Fædreland den endelige Afgjørelse af Spørgsmaalet om en nordvestlig Gjennemgang, i Aaret 1827 tilbød sig at udføre en ny Expedition til de nordligste Egne, var Admiraltetet ikke synderlig tilbøielig til at gaae ind paa hans Forslag. Men den gamle Sømand, for hvem det var meget magtpaaliggende at afsvætte den Plet, som Grofherbjergene havde sat paa ham, eller idetmindste bringe disse fatale Bjerge i Forglemmelse ved nye Bedrifter, kunde ikke saa let bekvemme sig til at afstaae fra sit Forehavende. Han erklærede, at han vilde give 3000 £ af sin egen Formue til Planens Sværksættelse, hvilket imidlertid kun vilde have været nok til en yderst mangelfuld Udrustning, men den rige Kjøbmand Felix Booth tilbød at forsøge den anførte Sum med 17000 £. Ved dette glimrende Tilbud kom den mærkværdige Expedition istand, der blev udført med Skibet *Victory*, og som under mange Tilskikkelser og Hændelser tilbragte fire Vintre mellem Jismæsserne, og hvis Frelse for den truende Fare for Mangel af Levnetsmidler skyldtes de forefundne Proviantforraad af det i Aaret 1824 strandede Skib *Fury*.

Den arctiske Veteran saae sig dengang, for første Gang i sin 42 aarige Sømandsvirksomhed, nødsaget til at forlade sit Skib. Han skildrer dette som et Middel

han først kunde bekvemme sig til at benytte, da han stod Ansigt til Ansigt med den uundgaaelige Nød. Efter mange mærkværdige Tildragelser, blev han endelig optaget af det samme Skib, med hvilket han havde udført den første mislykkede Expedition. Ombord i dette Skib kjendte man ham ikke, og han hørte nu fortælle de sælsomste Efterretninger om hans Expeditions totale Undergang, om hvilket Indtryk denne sørgelige Efterretning havde frembragt, og hvorledes man havde udsendt hans Redningsmænd for om muligt at frelse ham. Forøvrigt vare de ydre personlige Følger af denne Reise særdeles lønnende. Det blev betragtet som en betydningsfuld Daad, at hans Neveu James Ross havde fundet den magnetiske Pol og heiset det brittiske Flag paa Findestedet. Felix Booth blev ophøiet til Baronet, efterat en stor Landstrækning var bleven opkaldt efter ham. Fremfor Alt havde John Ross den Fornøielse, at udøve den første Opdagers Rettigheder over en Mængde Der, Fjorberge, Bugter og Floder og at berige Kortet med en Mængde nye Linier og Navne. Men ved koldt Overlæg kunde det dog ikke nægtes, at hans Opdagelser vare i langt ringere Grad interessante end hans personlige Skæbne, og at hans mere end fire Aar lange Fraværelse, for at søge den nordvestlige Gjennemfart, var uden Resultat.

Nu hvilede alle Forsøg i mere end ti Aar. Den næste store Expedition, som blev udsendt af det brittiske Admiralitet, blev sendt til det sydlige Ishav, under Capt. James Ross, Opdageren af Victorialandet. Expeditionen, der blev udført med Skibene Erebus og Terror,

var neppe lykkelig kommen tilbage til England, førend den firfindstyveaarige John Barrow atter begyndte at arbejde for sin gamle Jndlingstanke og bringe den i fornøjet Grindring. Han bestræbte sig for at vise, hvor overordentlig Lidet der siden Dronning Elisabeths Tid var opnaaet af det Maal, der med saa rastløs Jver havde været efterstræbt af saa mange brittiske Sømand; han fremhævede, hvor uværdigt det var for det engelske Navn, at blive staaende paa Halvveien uden at have ringeste Nytte af de allerede, ved tidligere Expeditioner vundne Erfaringer o. s. v. Allerede hans ansete Navn var en anbefaling for hans Opfordringer, og Parry, James Ross, Franklin og Sabine sluttede sig til ham. Den ærverdige Olding havde endelig i sine sidste Dage den Glæde at faae sin Jndlingsplan realiseret paa en Maade, som langt overgik hans Ønsker og Forventninger. Videnskabernes Selskab forenede sig med Admiraltetet om at udruste Erebus og Terror, der i Foraaret 1845 forlode Englands Kyster, og hvis Skæbne Ingen endnu er kommen til sikker Kundskab om.

Udførelsen af denne Expedition blev anbeføret Capt. Sir John Franklin, en Mand, der syntes mere dygtig, paalidelig og værdig end nogen Anden til at skaffe det engelske Folk Berømmelse ved Opnaaelsen af den saa længe efterstræbte Opdagelse. Født i Spilsby i Lincolnshire 1786, traadte han allerede mod Begyndelsen af dette Aarhundrede ind i den brittiske Marine, deeltog i Aaret 1801 i Overfaldet paa Kjøbenhavn og fægtede 1805 under Nelson ved Trafalger. I Aaret 1807 var han til Tjeneste ombord paa den engelske Flaadeafdeling,

som førte den portugisiske Kongefamilie til Brasilien. Sex Aar senere gav den engelsk-amerikanske Krig ham Leilighed til at udmærke sig ved Tapperhed og Vaabendaaad. Paa sin første Opdagelsesreise under Capt. Flinders 1803 havde han bestaaet et Skibbruds Farer, ved at støde paa et Coraltrev ved Cato Bank. I Aaret 1818 commanderede han det andet Skib, som var udsendt med Capt. Buchans Expedition til Spidsbergen.

Dengang erkjendte man strax i ham den uførtroede og udholdende Mand, der endnu haabede paa et heldigt Udfald, da de andre Førere allerede havde besluttet Tilbageaget. Med dyb Mismod og smertelig Modstræben gav Franklin efter, da man afviste hans Begjæring at maatte forsøge Planens videre Udførelse med et eneste Skib.

Allerede i det følgende Aar anviste Admiralitetet ham en ny Plads til en Virksomhed, som stillede store Fordringer til hans Landsnærvarelse, Udholdenhed og Dygtighed. Man betroede ham Anførselen af en Landexpedition, hvis Hensigt det var at undersøge de øde Strækninger mellem Hudsonsbai og Kobberminesfloden. Udførelsen af denne Opgave var naturligviis forbunden med store Farer og Besværligheder. Hungeren plagede hans Folk i den Grad, at en Canadier, som han havde taget med, i wild Fortvivlelse lod sig henrive til den raaeste Kanabalisme og tilsidst udvalgte sig en af sine engelske Rejseskammerater, den ulykkelige Robert Hood til sit Offer. Der blev ingen anden Udvei tilovers for Franklin end at lade denne Morder dræbe.

Det var upaatvivleligt et udmærket Beviis paa Frank-

lins uroffelige Mod, at han, efter flige Erfaringer, iffe lod sig affkræffe fra den anden Reife i hine Dikener.

Denne Reife gif for sig 1825. Hans Hgtefælle, der kort iforveien var nedkommen med en Datter, vifte ved denne Leilighed et ophøiet Exempel paa hoifindet Hengivenhed. Hun led af en tærende Sygdom, uden Haab om nogensinde at komme sig, men alligevel havde hun, under disse hendes fidsste Lidelfer, hemmelig broderet et Flag, hvilket hun, næften kæmpende med Døden, overrafte Franklin med den Bøn, at han vilde lade dette hendes fidsste Arbeide, udfolde sig for de kolde Vinde, naar han lykkelig var ankommen til Polarhavet.

Hvem vil være iftand til at befkribe Mandens Følelfer, da han, nogle Maaneder senere, ved Makenzieflodens Munding, paa det høiefte Punkt af Garry Island, hvor det vide Hav vifte sig for hans Blik i majæftættif Skjonhed, under fit Mandfks Jubel, oplantede dette Flag, der var givet ham med en trofadt Huftrues fidsste Lovel?

I det Tidrum, da de nordlige Opdagelfesreifer vare stillede i Bero, var Franklin til Tjenefte paa den brittifke Middelhavsflaade, og senere blev han udnævnt til Gouverneur over Van Diemens Land, en Pof, der paa Grund af de færegne Forhold iffe behagede ham. Intet var mere naturligt, end at han fremtraadte, faa snart Talen var om en ny Opdagelfesreife. Lige forinden fin Uf reife var han ifærd med at udgive et Forfvarfkrift for fin Beflyrelfe af Van Diemens Land, der ffulde udkomme i den første Uge, efter at han var afreift.

Den hele samlede Expedition, over hvilken Franklin anbetroedes Commandoen, bestod foruden Erebus og Terror endnu af Transportflibet Baretto Junior, hvilket sidste imidlertid, ifølge den Franklin medgivne Instruction, skulde sendes hjem, saasnart Isen i Davisstrædet begyndte at genere. Det blev Franklin paalagt at tage dets Forraad ombord paa de andre Skibe, naar han fandt det passende at sende Transportflibet, der ikke maatte udsættes for at blive indesluttet af Isen, tilbage. Det paalagdes endvidere Franklin, kun i Nødsfald at benytte Dampmaskinerne i Expeditionsflibene, nærmest paa Grund af, at han kun kunde føre en forholdsvis ringe Mængde Brændsel med sig.

Med Hensyn til den Cours, Franklin havde at anlægge, gik man ud fra, at da Sir Edward Barry fire Gange, og senere en Mængde Hvalfangere, uden Hindringer, havde befaret Lancasterfunds og Barrowstrædet, lod det sig formode, at man ad denne Vej lettest kunde trænge frem, saa meget mere som Sir Edw. Barry ad denne Vej havde naaet op til Melvilles D og tilbage, uden betydelige Vanskeligheder. Man antog, at den øvrige Strækning af omtrent 900 Mile, der adskiller dette Punkt fra Beringstrædet, ogsaa vilde kunne lade sig befare uden væsentlige Hindringer. Man beordrede derfor Franklin, at han, uden at opholde sig med Undersøgelser med Hensyn til nordligere eller sydligere Ud-gange af dette Stræde, skulde styre ad denne Vej til $74^{\circ} 15'$ n. B. og til omtrent 98° v. L. (Cap Walker). Man udtalte det Dvske, at han fra dette Punkt skulde styre lige efter Beringstrædet, forsaavidt Isen, eller mu-

ligen hidtil ukjendte Kyster, ikke skulde lægge Hindringer i Veien for dette Forsøg.

Skulde det derimod vise sig, at denne Bei var ufremkommelig, havde Franklin Befaling til at styre op ad Wellingtons Kanalen, for om muligt der at finde en aaben Bei til Beringstrædet, og dersom Nærstiden ved det første Forsøg skulde være for langt fremrykket til at passere Wellingtons-Kanalen, skulde han overvintre paa et passende Sted i Nærheden af dennes Indløb.

For det Tilfælde, at Nordvestpassagen skulde blive funden, havde Franklin Ordre til at styre mod Sandwich-Derne, hvor han skulde lade Mandskabet udhvile efter Reizens Besværligheder. Fra dette Sted skulde han, saafremt en gunstig Leilighed maatte tilbyde sig, sende en Officeer med Depescher over Panama til England, hvorimod han, i Mangel af en saadan Leilighed, med begge Skibe skulde styre til Panama, hvor han skulde landsætte en Officeer, som derfra, ved den derværende Consuls Hjælp, skulde befordres til England, hvorefter Franklin selv skulde begive sig tilbage til England, saaledes at Veien blev lagt om Cap Horn.

Den øvrige Deel af Instructionen angaaer Ordningen af den indre Tjeneste ombord, og hvad Franklin havde at foretage i geographisk og naturvidenskabelig Henseende, navnlig blev det ham paalagt at undersøge Strømninger o. s. v.

Der var endnu aldrig udrustet nogen Expedition under saa gunstige Omstændigheder, som den nærværende. At Franklin havde naaet en Alder af næsten tredsindstyve

Har, var det eneste Mislige ved den; men Franklin var en raff og rørig Mand, og hans Erfaringer og sjældne Dygtighed maatte desuden give ham Fortrinet for enhver Anden.

Den 19de Mai 1845 gik Skibene Erebus og Terror under Seil, ledsagede af Transportskibet, der den 12te Juli blev sendt tilbage med Depescher. Transportskibet forlod da Expeditionen ved Hvalfiskesøerne og bragte en Mængde Breve med til England.

Expeditionens Tilstand var ved Adskillelsen saa god, som man kunde ønske. Alle Deeltagere vare ved godt Mod og meget ivrige efter at naae det attraaede Maal, om hvis Opnaaelse man nærede de bedste Forhaabninger.

Efter Afreisen fra Hvalfiskesøerne er Erebus bleven praeret i Melvillebai af Hvalfanger Capt. Martin. Han havde erfaret af Franklin, at han havde Forraad for 5 Aar og kunde indrette sig paa at holde 7 Aar ud med sin Proviant. Mandstabet havde travlt med at falte en Mængde Fuglevildt, og en Afdeling var udsendt for at fælde endnu mere.

Fire Dage senere, den 26de Juli, har en anden Hvalfanger, Capt. Dannet seet Skibene mere vestlig for Melvillebai. De laae fortsæede ved et Isbjerg, ved Siden af hinanden, medens man søgte et passende Sted til at foretage Indseilingen til Lancasterfund.

Syv af Expeditionens Officerer, hvoriblandt Capt. Fitzjames roede ud til ham. De befandt sig alle vel og vare ved godt Mod. Han maatte aflaae deres Indbydelse til den følgende Dag, eftersom han maatte paa-

kynde sin Afreise. Han beretter fremdeles, at Veiret de følgende tre Uger var særdeles gunstigt, saa at man kunde haabe at Skibene vilde have en heldig Reise.

Disse Efterretninger vare de sidste, man havde fra Expeditionen, og efter at man et Aarstid havde været uden Efterretninger fra den, begyndte man at ængstes. Den ældre Capt. Ross foreslog allerede i Sept. 1846 at udsende en Expedition for at søge efter Franklin, men Admiralitetet antog, at Tiden til en saadan endnu ikke var forhaanden. Sagen blev snart Gjenstand for Dagspressens Betragtninger, og Admiralitetet besluttede endelig, saafremt man ved Slutningen af Aaret 1847 endnu skulde savne Efterretninger om Franklin, da' at udsende en Expedition for at søge ham.

Imidlertid var det vanskeligt at afgjøre, i hvilken Retning en Expedition skulde udsendes, eftersom Franklin skulde have yttret, at han, dersom de i hans Instruxer foreskrevne Forsøg mislykkedes, vilde forsøge alle mulige Sunde og Stræder, som paa nogen Maade kunde tænkes at staae i Forbindelse med Polarhavet, og dette maatte selvfølgelig i høi Grad forsøge Vanskelighederne ved Bestemmelsen af den Cours, en, i den anførte Hensigt udsendt, Expedition havde at tage.

Imidlertid forberedte man i 1847 en Expedition under Richardson. Man begyndte med at tilberede tørret Kjød og andre let transportable Næringsmidler, som kunde nedlægges paa forskjellige Steder. Til sin Ledsager valgte Richardson den erfarne Opsynsmand ved Hudsonsbai-Compagniet, John Rae, der var gjennemtrængt af levende Interesse for de Savnede.

Den 25de Marts 1848 afreiste Richardson og Rae med et Postdampskib til Makenziesfloden, medens den Deel af Expeditionen, der førte Transporten af Levnetsmidler, allerede 1847 havde begyndt Reisen.

I Slutningen af Juli naaede Richardson Makenziesflodens Delta og nedlagde ved Point Seperation en Deel Levnetsmidler, under Jagttagelse af de nødvendige Forsigtighedsregler for at skjule Stedet for de Indfødte.

Den 4de August seilede han igjennem Kobbermineflodens Munding ud i det aabne Hav. Indtil Cap Bathurst, hvor han ankom den 10de August, var Havet endnu temmelig frit for Is; men alle hans Anstrængelser for at finde, selv de ringeste Spor af Franklin bleve frugtesløse. Senere blev han udsat for mange Farer af Drivisen. Den 7de Mai 1849 tiltraadte han sit Tilbagetog og ankom til Edinburg den 6te Nov. s. A. Et Forsøg, som Rae foretog i 1849, havde intet heldigere Udfald, og alle de Eskimoere, han traf, forsikrede, at de hverken havde seet Skibe eller hvide Mænd.

I Aaret 1848 udsendtes desuden Capt. James Ross med Skibene *Entrepriise* og *Investigator*, men denne Expedition førte ikke til det forønskede Resultat, og kom hjem, førend man ventede det, uden at have mødt Capt. Saunders, der med *Nordstjernen* var sendt ud for at tilføre den fersk Proviant o. d. L.

Samme Aar udsendtes endnu en Expedition til Beringstrædet. Den bestod af Skibene *Harald* og *Plover*. Det første blev commanderet af Capt. Kallett, det andet af Comd. Moore. Denne Expedition blev understøttet af en forhenværende Styrmænd i den brittiske Marine, Mr.

Robert Shedden, der for egen Regning deltog i Expeditionen. Denne Expedition var ikke heldigere end de øvrige, undtagen forsaavidt den, ved udsendte Baadeerpeditioner, kom til en temmelig høi Grad af Visshed om, at Franklin ikke havde naaet Amerikas Fastland.

Det er ikke til at undres over, at Efterretningerne om de mislykkede Expeditioner gjorde et ubehageligt Indtryk i England, hvorhos Ønstet om at kunne frelse de Savnede blev mere og mere levende. Den 23de Marts 1849 blev en Præmie af 100,000 Dollars eller 20,000 £ udsat som Belønning for de Savnedes Redningsmænd, hvilken Nation end disse maatte høre til, og samtidig hermed forhøiede Lady Franklin den af hende udsatte Belønning af 3000 £. 4 Mar og 6 Maaneder vare henrundene, siden Erebus og Terror havde forladt Englands Kyster, og endnu havde man, uagtet ingen Anstrængelser havde været sparede, dog ingen Efterretninger senere end Hvalfangeren Dannels Meddelelser. Ikke en eneste af de Messingcylindre, Franklin sikket, ifølge Ordre, havde udkastet efter at have overfærdet den 65de Bredegrad, havde man fundet, ligesaa lidt havde man fundet nogen Flagstang, Værde, eller andet deslige, som kunde lede paa de Savnedes Spor.

I Maret 1849 foretog Dr. Goodfir, hvis Broder var med Franklin, en Reise med Hvalfanger Capt. Penny i Baffinsbai og Lancastersund, men heller ikke disse traf paa noget Spor af de Savnede.

Admiralitetet besluttede nu at lade det endnu ikke afføgte Polararchipel undersøge, som ligger hinsides Barrowsstrædet, navnlig Banks Land og Melvilles D. Denne

blev da bestemt til Foreningspunktet for de Expeditioner, som skulde udsendes, deels fra Beringstrædet, deels fra Barrowstrædet og Makenziefloeden. Man antog det for utvivlsomt, at man, efter alle de hidtil mislykkede Forsøg, maatte være istand til at finde de Savnede, naar disse Expeditioner bleve udførte med tilbørlig Dristighed og Paapassenhed.

De Skibe, der bleve udsætte til at gaae ad Beringstrædet, vare de i Polareguene velprøvede Skibe Investigator og Entrepriise. Capt. Collinson blev anbeføjet Overcommandoen, medens Comd. Mac. Clure fik Befalingen over Investigator. Denne Expedition var heller ikke saa heldig at finde Franklins Spor, hvorimod Mac Clures Navn er bleven berømt, fordi han endelig kan antages at have løst den store Opgave, for hvilken Franklin blev Offer, Opdagelsen af Nordvestpassagen.

De næste Expeditioner, der bleve udsendte, vare de, der skulle nærmere omtales i de følgende Meddelelser. Penny med Skibene Lady Franklin og Sophie, samt Capt. Austin, hvis Escadre bestod af Skibene Resolute og Assistance, tilligemed Skruedamperne Pioneer og Intrepid, der ville blive omtalte i de følgende Meddelelser saavel som den amerikanske Expedition under de Havens Befaling. Hvad der udrettedes ved disse Expeditioners forenede Bestræbelser, svarede ingenlunde til Forventningerne, og der er vel nu kun ringe Sandsynlighed for, at man nogensinde vil komme til sikker Kundskab om Franklins Skæbne.

I.

Pennys Reise 1850—51 for at søge
Franklin.

I.

Ansæt i den kongl. grønlandste Handels Tjeneste, var min Bolig anvist mig i Colonien Upernavik, en Plads der næsten hvert Aar anløbes af Hvalfangere. Blandt disse havde jeg stiftet Bekjendtskab med Capt. Penny, der allerede i Aaret 1845 havde opfordret mig til at gaae med til Amerikasiden*) for at bestyre en Coloni, som han havde ifinde at anlægge der. Dette havde jeg imidlertid, uagtet hans gjentagne Anmodninger, afslaaet. Hvorfor han især ønskede min Deeltagelse i dette Foretagende, var navnlig fordi jeg er godt kjendt med de Indfødtes Sprog og forstaaer at omgaaes dem. Der blev dengang Intet af de paatænkte Coloniallæg; men senere ere et Par Colonier blevne etablerede; imidlertid skal jeg ikke kunne sige stort om deres Tilstand, da de først fornyligt ere anlagte.

1849 kom Penny atter til de nordlige Egne paa Hvalfangst. Han havde et Extraforraad af Proviant, og Nødvendighedsartikler med, hvilke skulde aflægges i Land, ved Munden af Lancasterfjorden, for at Franklin, om han endnu levede og befandt sig i disse Egne, skulde

*) Vestsiden af Davisstrædet.

funne nyde godt af dem. Han udførte dette Hverv og vendte tilbage til England.

Det følgende Aar blev Penny af det engelske Admiralitet betroet Commandoen over en Expedition, hvis Hensigt det udelukkende var at søge Franklin. Expeditionen bestod af Briggerne Lady Franklin og Sophie, der respective vare opkaldt efter Lady Franklin og denne Dames Niece. Begge Skibe vare klipperbyggede, Lady Franklin var langstrakt, omtrent 200 Tons drægtig, den var forsynet med høi Rigning og lange Stænger, den førte faste Bovenbramseil og Skyskraber. Forresten var den en ypperlig Seiler og let at styre. Sophie var lidt mindre, kortere bygget og ikke saa god en Seiler som Lady Franklin. Skibene vare begge meget godt forbundne ved stærk indvendig Fortømring og Boven havde tredobbelt Forhudning. I Boven vare de desuden indvendigt forsynede med Krydsbjælker og i det hele meget stærkt forbundne for at kunne være istand til at modstaae Isens Tryk. Skibene vare provianterede for 3 Aar. Provianten var den mest udsøgte. Alle Sorter henfugte Sager vare tilstede i Overflodighed og der var sørget for alle mulige Bekvemmeligheder for Mandskabet. —

Den 3die Juni 1850 viste denne Expedition sig udenfor Upernavik. Det var de første Skibe vi havde seet dette Aar. Rundt om laa Isen endnu, og ingen Seiler havde endnu vovet sig saa høit op. Ganske uden Havari var Expeditionen ikke heller kommen fra denne tidligere Udflugt. Nord for Disco = Jøland havde Lady Franklin mistet sit Ror, der var bleven aldeles knust

af Isen. Dette Uheld havde imidlertid ingen videre Følger, eftersom Briggen var forsynet med Reserveror, hvilket blev hængt under, efter at man havde faaet Skibet forstøiet ved Landisen.

Kloffen 6 Eftermiddag, den 3die Juni, forstøiede Expeditionen ved Upernavik, og Capt. Penny kom strax iland tilligemed Dr. Stuart. Saasnart Capitainen saae mig, sagde han til mig: „Jeg er kommen for at faae Dem med, derfor er jeg gaaet iland — Min Bestemmelse er at opsøge Franklin. Har De Lyst at gaae med som Tolk? —“ „Ja nok“ svarede jeg halvt i Spøg; men han tog mig paa Ordet og nægtede at træde indenfor hos Colonibestyreren, førend jeg havde bestemt mig. Da jeg mærkede at det var Mandens Alvor, og at han virkelig var i stor Forlegenhed for en Tolk, besluttede jeg at gaae med. Jeg fik 36 Timer til at gjøre seilfærdig og ved Udlobet af denne korte Frist tog jeg Afsted med min Kone og mine Børn og begav mig ombord.

Den 5te Juni 1850 gik vi under Seil; men naaede ifflun 2½ Miil norden for Colonien, da vi bleve standsede af Is. Dagen efter aabnede Isen sig lidt og tillod os atter at avancere en halv Miils Bei eller saa omtrent. Saaledes gik det hver Dag — Undertiden kom vi lidt fremad, og ofte kunde vi ikke komme af Stedet. Naar vi ikke kunde komme videre, forstøiede vi ved den faste Is. Undertiden maatte en Afdeling af Mandskabet ud paa Landisen for at trække Skibet.

Da vi vare komne omtrent 10 Mile norden for Upernavik, traf vi paa en lille Strækning aabent Vand

med en lille D; men der viste sig ikke nogensomhelst Udgang. Ofte prøvede vi at slippe igjennem; men altid forgjæves. Hver Dag gif vi flere Gange til Fjelds for at undersøge Terrainet; men vi saae kun den uendelige Jismasse med enkelte Smaarevner, men ingen Gjennemgang. Det Liv, vi førte her, var saare eensformigt. Vore Udspreddelser bestode i at gaae iland, op paa Fjeldene for med vore Riffertter at speide efter en mulig Udgang af denne Indespærring. Edderfuglene havde allerede begyndt at lægge Æg, og vi opsogte deres Nester for at berøve dem Ægene. Vi gif ogsaa paa Jagt efter Fugle og andet Bildt, og en Dag var jeg saa heldig at fhyde en Sælhund. For at man kan forstaae min Glæde over denne Fangst, maa jeg fortælle, at jeg, for en Sikkerheds Skyld, havde taget et Spænd grønlandske Hunde og en Slæde med. Jeg havde nemlig lagt mig efter den Kunst at kjøre med Hundeslæde, hvortil der hører en særegen Færdighed; thi da man ikke bruger Tømme, saa gjælder det at kunne bruge Pidsken naar det gjøres nodigt til Lugtemiddel, ligesom den ogsaa bruges til at styre Hundenes Bevægelse med. Undertiden behøve disse floge Dyr ogsaa en opmuntrende Tiltale, og for at kunne anvende denne i rette Tid og paa behørig Maade, fordres baade Dvælse og Kjendskab. Hundene vare meget glade ved den dræbte Sælhund, de fik igjen deres vante Kost og syntes nu bedre at stikke sig i Seillivets Gjenwordigheder end hidtil.

Efter at have tilbragt omtrent 12 Dage paa dette Sted fik vi en Hvalfangerflaade i Sigte. Den viste sig østen for os og seilede mellemt nogle Der, hvor der fand-

tes aabent Banded. Vi gjorde strag Seil og stod ind efter Flaaden. Een af Hvalfangerne havde Kul med til os. At komme derfra var der ingen Udfigt til. Hele Forstjellen bestod i, at nu laae der flere Skibe fortoiede ved Landisen, og vi vare flere til at gaae paa Jagt.

Dagen efter fik vi fire Seilere ifigte fra Fjeldet. Det var 2 Barkskibe og 2 Skruedampere*) under Commando af Capt. Austin, der ligesom Penny var udsendt for at søge efter Franklin. Penny beordrede Briggen Sophie til at løbe ned til dem for at erfare Nytt fra England, eftersom disse Skibe vare afgaaede sildigere derfra end han. — Vore Skibe laae imellem Grønland og Derne Kingotokarsot og Kingotokarsongoak, tilligemed Hvalfangerne, medens Capt. Austins Escadre laae 3—4 Mile sønden for Derne, under Seil. Sophie gjorde sig siebliffelig klar og stod ned efter Escadren. Veiret var smukt — Den bestandige Sol som paa denne Aars-tid ikke forlader Horizonten belyste de mørke Fjelde, der contrasterede smukt til de hvide Gisblinkere, som Gletscherne kaldes der — Vandet var klart og lyseblaat, og det blæste ganske svagt af Nordnordost — Ved denne flaae Kuling var det ikke at vente, at Sophie snart skulde være tilbage, og der hengik omtrent 12 Timer, inden den atter var paa Fortøiningspladsen. Sophie medbragte Aviser, Breve o. d. l. samt en lille Bogtrykkerpresse, som Lady Franklin havde sendt os.

Medens vi laae paa dette Sted, der hører til Di-

*) Disse Skrueskibe ere efter at være hjemvendte atter sendte berop og, klemte inde af Isen, forlode af Mandskabet.

strictet Upernavik, kom 4 Grønlændere i Kajaker, fra Den Kamenuk, som ligger omtrent 3 Mile nord for Den Upernavik, ombord til os og Hvalfangerne. De gik ud med nogle Hvalfangerfartøier for at anvise nogle Steder, hvor der skulde findes en usædvanlig Mængde Edderfugleæg. Disse blevne fundne, og ved samme Leilighed fangedes 6 Rensdyr, af hvilke de to vare levende, disse Dyr vare nemlig, da Expeditionen foregik, ifærd med at svømme fra den ene D til den anden, og derfor vare de saa lette at fange.

Dagen efter Escadrens Ankomst, den 3die Juli, gik vi atter under Seil. Isen havde nemlig aabnet sig mod Nord, og henad Aften stode vi nordest. Det varede ikke længe, førend den lette Brise, for hvilken vi vare staaede ud, døde hen, og vi begyndte at bugseri med alle Fartøier. Capt. Austin, som var fulgt efter os, lod sig ogsaa bugseri, idet han benyttede sig af sine Skrue-dampere, som hver tog sit Seilskib paa Slæb. Escadren passerede os paa denne Maade omtrent en halv Mil i vestlig Retning og var os snart ude af Sigte.

Henad Morgen fik vi en rask Brise fra Nordost, saa at vi kunde omseile Den Horsehead, der er farlig, fordi den omgives af en Mængde blinde Skjær, paa hvilke Hvalfangere oftere ere forliste. Da vi vare passerede denne D, fik vi atter Capt. Austins Escadre ifigte Norden for Cap Checkeltown. Capt. Penny befandt sig i det saakaldte Crowsnest*), hvorfra han varstøede til

*) Crowsnest er en Tønde, der er sat fast paa Bramstangen ovenfor Salingen. Et Stængebante fører agten for Masten fra

Dækket, at en lille, med Edderfugle formelig bedækket Ø var beliggende ret øst for os. Da Skibet befandt sig under Seil, kunde Opholdet paa denne Ø ikke vare længe. Begge Dhrr Dr. Goodfir og Stuart, den anden Styrmand Liphardt, en Matros og jeg gik iland paa Den, hvor vi forbleve omtrent 2 Timer, i hvilken Tid vi samlede omtrent 3000 Æg og skød en Mængde Fugle. Dette anføres kun, for at man kan danne sig et Begreb om en saadan Fuglesø, hvor Redernes Antal var saa stort, at det bogstaveligt var vanskeligt at gaae der uden at træde i Æg.

Skibet vedblev imidlertid at staae nordest, og vi maatte roe af alle Kræfter for at indhente det. Da vi passerede Cap Checkeltown, hørte vi en stærk Skyden, der hidrørte fra Capt. Austins Officerer, der vare ude i Fartøier for at skyde Fugle under Alløffeldet, et Bjerg der er beboet af en ubeskrivelig Masse Fugle. Escadren laae fortoiet ved Landisen, da den ikke kunde komme videre:

Lady Franklin og Sophie fortoiede imidlertid omtrent en Miil nordvest for Alløffeldet hvor vi kom ombord. Efter saa Timers Ophold gik vi atter under Seil og stode nordest, da der atter opdagedes noget Vand imellem de saakaldte Fuglesøer. Der krydsede

Merket til denne Lønde, der i Bunden er forsynet med en Lem, gjennem hvilken man kommer ind i den. Det er sædvanlig Capitainen der holder Vagt i denne Lønde, der forresten kun findes paa Hvalfangere og Skibe, hvis Hverv er af den Beskaffenhed, som de her omtalte.

vi til den næste Dag, da den tætte Is atter tvang os til at fortoie.

Fra nu af maatte vi bestandig arbeide os frem, saasnart den mindste Abning tillod os at slippe igjennem Isen. Naar Vinden ikke var gunstig, maatte vi bugserer med Fartøier, eller have Mandskab ud paa Isen for at trække. Man vil let kunne forestille sig, hvor eensformigt og anstrængende dette Liv var — og dog vare disse Anstrængelser Intet mod hvad der forestod. Men paa en saadan Expedition, hvor Alle higede efter at komme til de Egne, hvor man først kunde begynde at søge efter Franklin, blev eensformigheden og den ringe Fremgang ligefrem piinlig.

Vi vare nu komne isigte af det saakaldte Dyvelstom, hvor man regner, at Melvillebay begynder. Dette Fjeld ligger lidt inde paa Land og er kegleformet. Her er det forbundet med store Farer og Besværligheder at passere Isen, og man erkjender dette Steds Farlighed lettest i den Omstændighed, at her venter det ene Skib ikke efter det andet. Her hedder det „Hver hjælper sig.“

Før at forstaae de særegne Farer ved dette Farvand, hvor saa mange Hvalfangere ere forliste, maa det bemærkes, at Isen her bestandig har Drift i sydvestlig Retning; men naar Vinden er sydvestlig, fører denne Isen i modsat Retning henimod den faste Is langs Landet, og det Skib, der bliver klemmt mellem disse Ismasser, er uden Redning fortabt, især naar det er et stort Skib. Mindre Skibe, navnlig naar de ere konstruerede som Briggen Lady Franklin, kunne undertiden slippe derfra, idet saadanne lettere Skibe kunne løstes op

paa den struende Is. Imidlertid er dette et Held, hvorpaa man ikke kan gjøre Regning. Naar et Skib befinder sig mellem Land- og Drivisen og Binden springer om til sydvest, maa Skibet strax gaae i Dof*), det vil sige man sauger et firkantet Rum i den faste Is og haler Skibet ind i dette Rum, saaledes at den stærkt forhuede Boug vendes mod den kommende Drivis, medens Roret lettes af og ophænges under Jollebommene agter. Ved denne Fremgangsmaade ere mange Skibe blevne frelst, og den erfarne Skipper i disse Regioner holder sig altid til Landisen, der i saa mange Tilfælde kommer ham til Nytte. —

Vi vare, som sagt, ankomne til Melvillebay, og Hvalfangerne havde nu alle indhentet os. Capt. Austins Escadre naaede os ogsaa her efter at have været standset ved Allfeldet. Nu begyndte det sædvanlige Liv i Melvillebugten, snart kunde vi hale og bugserer os lidt frem, snart maatte vi alle gaae i Dof. Vi fulgtes forresten temmelig godt ad. Naar vi laae i Dof, besøgte vi hverandre. Blandt alle disse Skibe, hvis Mandskab bestod af alle mulige Nationer, var jeg den eneste Danske; jeg kunde saaledes ikke nyde den Glæde, der blev saa

*) Doffen anlægges saaledes, at man efter at have afmaalt den, sauger den rundt efter de 3 Sider. Derefter sauges den efter Diagonalen, og Isstykkerne skaffes bort. Da Isen ofte er 6—8' tyk, maae Saugene anbringes i Maskiner. I dette Arbejde deeltage Alle uden Persons Anseelse, og Arbeidet gaaer sædvanlig for sig med Iver og Munterhed og ledsaget af Opsange i alle Sprog.

mange Andre tildeel — den Glæde, i hine fjerne Egne, at træffe en Landsmand.

Paa denne Maade naaede vi Midten af Melville-bay den 28de Juli. Her vendte Hvalfangerne tilbage, fordi det nu var for seent for dem at naae Vestfiden af Davisstrædet ad den nordre Vei; det var nu deres Hensigt at søge Middelfisen for muligen i denne at finde en Gjennemgang til Vestfiden, hvor de, for at gjøre heldig Fangst, maatte indtræffe, førend Landfisen paa denne Side var opbrudt. Denne Leilighed benyttede jeg til at skrive til min Familie i Grønland. Tilbage blev den austinske Escadre i Følge med os.

Noogle Dage senere fik vi, i aabent Vandet sønden for os, 2 Seilere isigte. Det viste sig at være Skonnerten Prinds Albert, som Lady Franklin havde sendt ud for at søge hendes Mand og Skonnerten Felix med en lille Jagt paa Slæb; Prinds Albert commanderedes af Capt. Foshyth og Felix af Sir John Ross. Vi vare imidlertid adskilte fra dem ved store Iismasser, og vi vedbleve at fortsætte vort Arbeide igjennem Isen. Da vore Skibe vare lettere at haandtere i Isen, og vor Besætning, ligesom Capt. Penny, var øvede Hvalfangere, vare vi komne forud for Austins Escadre, fra hvilken vi nu ogsaa vare adskilte ved Is, medens vi endnu havde dem isigte fra Dækket, eller i alle Fald fra Mastetoppen. Medens vi her laae indesluttede af Is, vare vi saa heldige at fange en stor Genhjørning, en Fangst der var meget velkommen for mine Hunde. Der findes paa dette Sted en Mængde velsmagende Krikænder, af hvilke der blev stude en stor Deel. Veiret var overordentligt

smukt. Det var saa varmt at vi gik sommerflædte, og denne Varme og de lyse Dage dannede en sælsom Mod-sætning til de uhyre Jismasser der omgave os.

Den 10de August fik vi Cap York ifigte, og Capt. Penny saae fra Mastetoppen flere Eskimoere, inde paa den faste Jis. Vi satte strax et Fartoi ud, og han selv, Lægerne og jeg som Tolk roede ind til Isen for at modtage dem; men da vi naaede Isen, fandt vi kun den ene af dem, de andre vare kjorte til Land. Jeg talte til ham, og vi kunde meget godt forstaae hinanden, da deres Sprog kun er en Dialect af de grønlandske Eskimoeres. Jeg opfordrede ham til at besøge os ombord, hvortil han ogsaa var villig. Saasnart vi vare komne ombord, viste hans tvende Kammerater sig atter paa Isen; der blev sat Fartøier ud efter dem, og de kom ogsaa ombord. Den ene af dem kjorte udtil Jiskanten med sin Slæde, hvis Bespænding bestod af ifkun 3 Hunde, forresten var Slæden og Bespændingen aldeles svarende til de grønlandske Slæder hvad Constructionen angik; men Materialet var af kummerlig Bestaaffenhed. Den var sammenbunden med Remme af alle Slags, Gængerne bestode af gamle Hvalknokler, og der var kun lidt Træ i den. Hvoraf den oprindelig var bygget var ikke muligt at afgjøre. — Deres Klædedragt bestod af Bjørne-skindsbeklæder, Jnderkjolen var af Krifandestkind med Fjerene indad, Overtøien af Sæl- eller Rævestind med det Raadne ud. Støvlerne vare de sædvanlige Eskimo-støvler. Hvad der især udmærkede denne Dragt fra de sædvanlige Eskimodragter var Beeklædernes eiendommelige Construction. Det var nemlig ikke andet end et

Var Bugelaar, der lod Bagen aldeles blottet, denne erholdt sin Bedækning fra Overtjolens tilspidsede Skjod. Naar altsaa disse Herrer stode op, var deres Dragt ganske anstændig.

Efter at disse fuldkommen vilde gentlemen, som Englænderne meget høfligt kaldte dem, havde tilfredsstillet deres mest paatrængende Nysgjerrighed og tilbørligen forbausset sig over, at vore Klæder ikke vare af Skind, hvilket de hidtil havde antaget, og kun været i Ubished om, hvilke Dyr der vare istand til at levere saadanne Peltse som vore Piækkerter, og efter at have udtalt deres Forundring over, at jeg kunde tale deres Sprog, forsøgte vi at beværte dem med vor Skibskost; men dette Forsøg mislykkedes totalt. Den ene af dem Kolodingak nød lidt Skibsbrod; men det var maasse af en vis naturlig Høflighed, medens de andre ganske ugeneert spyttede det ud. —

Da vor Skibskost ikke var saa heldig at vinde deres Bifald, forsøgte vi om vor nylig fangede Genhjørnings raa og friske Kjød kunde vække deres Madlyst, her traf vi det Rette. Dette spiste de med Fornøielse, bedst smagte Skindet dem imidlertid.

Efter at de saaledes vare satte i Stemning, begyndte jeg, som Tolk, at udsritte dem. Jeg spurgte dem om de tilforn havde seet Skibe, hvortil de svarede, at de Naret iforveien havde været ombord i to Hvalfangere; men da jeg spurgte dem, om de ikke for fem Vintre siden havde seet to store Skibe med tre Master, blandt hvis Besætning der var hvide Mænd med Epaulletter o. desl. paa, benægtede de dette paa det Bestemteste.

Disse Eskibe havde de aldrig seet, og de havde heller ikke talt med Nogen som havde seet dem. Jeg spurgte dem, om der boede Eskimoere endnu nordligere, hvortil de svarede „ja“. Den Familie, hvortil de selv hørte, bestod af ni*) Medlemmer nemlig de her værende tre Mænd, een gammel, to yngre Koner og 3 Børn. De boede i 2 Telte. Deres nærmeste Naboer skulde befinde sig inde paa Landet bag ved Den Omenak (Volsstensholms Æsland) og boe i 3 Telte, men hvormange de vare, vidste de ikke. De fortalte, at de havde haft en meget haard Vinter, og flere vare døde af Sult og Forkjølelse.

Da vi ved en Mængde Spørgsmaale paa Kryds og Tværs havde overbeviist os om, at de Intet vidste om Franklin, bleve de satte iland under deres lydelige Jubel over den Gæstfrihed og de Gaver der vare blevne dem tildeel, thi Capt. Penny have foræret dem nogle Synaale, et Par Lommeknive nogle Stykker Træ o. desl. Da vi roede ind med dem, var Sophies Capt., Mr. Stewart, ombord i Fartoiet. En af Eskimoerne fangede

*) Eskimoerne kunne tælle til 10 ved at rælle Fingrene iveivet. Skulle de tælle til 20, tage de Tæerne tilhjælp; men videre kunne de ikke komme. Tal kjende de ikke; men som Surrogat bruge de Fingrenes specielle Navne som Tal. Naar de ere færdige med Fingrene, sige de: jeg gaaer til Fødderne, hvilket betyder 11. Derefter tælle de paa Tæerne og efter at have optalt disse, sige de „Mennesket er opfyldt“. De mere intelligente Eskimoere tælle videre paa et andet Menneske; men det er et sjældent Tilfælde at træffe saa megen Lærdom iblandt dem.

et lille Insect, der generede ham. Han betragtede det et Dieblif og spiste det derefter med en Mine, som om dette var noget sædvanligt og aldeles naturligt. Capt. Stewart, der fik en Fornemmelse af Bæmmelse ved dette Syn, rystede misbilligende paa Hovedet. Den glade Eskimoer misforstod denne Hovedrysten i den Grad, at han strax gav sig til at randsage sit lange stride Hovedhaar, og uden lang Søgen lykkedes det ham at paagribe et lignende Insect, hvilket han med største Forekommenhed præsenterede Capitainen, hvis Hovedrysten han havde udlagt som Misundelse over den lækkre Kost.

Da Eskimoerne vare landsatte, maatte vi for en kort Tid fortoie ved Landisen, da Isen var tæt sammenstuvet foran os. Capt. Stewart gik ud i et Fartoi for at undersøge, om den eneste synlige Gjennemfart mellem to høie Fjeldbjerger var practicabel. Hans Undersøgelse faldt tilfredsstillende ud, vi kastede atter løs og benyttede denne Gjennemgang der førte til aabent Vand. En let Brise fra Nordost førte os gennem denne farlige Passage ud til det aabne Vand, som Hvalfangere kalde Nordvandet, og det var dette Vand, som de Hvalfangere der vare ifølge med os vilde have naaet for at gaae norden om den saakaldte Middeliis.

Da vi naaede dette Farvand, friffede Binden op til Bramseilskuling, og Capt. Penny vilde nu forsøge at sætte over til Vestfiden. Men efter nogle Timers Seilads i Drivisen, viste det sig, at den var uigjennemtrængelig, og vi tyede derfor tilbage til det aabne Vand, hvor vi netop ankom, da Binden løiede af. Vi styrede altsaa atter mod Cap York, og vi fik nu Capt. Austins

Escadre i Sigte, bugserende ved Damp, saavel sine egne Barkskibe, som de to tidligere omtalte Skonnerter: Felix og Prinds Albert. Efter at disse Skibe vare komne lidt nordligere, kom den ene Damper løbende paa Siden af Lady Franklin, der, ligesom Sophie, laa under Bugsering nordest. (Capt. Penny vilde nemlig endnu nordligere, for at omgaa den Eis, han ikke kunde trænge gjennem.) Damperen satte Fartoi ud, og Capt. Ommanney og Lieutn. Kather, som førte Damperen, kom ombord i Lady Franklin og havde en Grønlander fra Holsteenborg ved Navn Adam Bek med sig. Denne Grønlander skulde agere Tolk; men han kunde ikke Engelsk, ligesom han heller ikke forstod den Dialect, som de nordligere Eskimoere tale. Af en Samtale med de samme Eskimoere, som vi havde haft ombord, og hvem Capt. Penny havde leveret et Brev til Capt. Austin, var Adam Bek kommen til det Resultat, at de Eskimoere, der boede ved Dmenakfund, i 3 Tætte, skulde have myrdet Franklin og hans Besætning, samt opbrændt Skibene, og dette skulde være skeet i September 1846. — Sir John Ross havde nedskrevet denne Beretning, og denne Skrivelse, der var affattet saavel i det engelske som i det grønlandske Sprog, blev nu oplæst, og saavel Capt. Pennys som min Mening derom affordret os.

For Sandheden af dette Foregivende var der saare liden Rimelighed, og den hele Beretning leed af indre og ydre Usandsynlighed. For det Første vil man ikke i det eskimoiske Sprog, mellem de vilde Eskimoere, være istand til at betegne Maaneder og Aarstal, de regne efter et vist Antal Vintre og ville ikke indlade sig paa

nogen anden Tidsregning, for det Andet bliver det vel altid en stor Urimelighed, at et lille Antal ubevæbnede Eskimoere skulde kunne være istand til at angribe og ødelægge to velbemandede Orlogsmænd, der vel neppe i disse, hvert Aar af Hvalfangere besøgte Egne skulde have befundet sig i en saa hjælpeløs Forsatning, at de saaledes vilde lade sig slagte. Den Omstændighed, at Eskibene skulde være opbrændte, viser tydeligt nok, at Franklin ikke kunde være kommen iland som Eskibruden; men at angribe Eskibene vilde være en slem Spøg for Eskimoerne. Desuden vilde de Eskimoere, vi traf paa, neppe have været saa glade for et Stykke Træ, naar for saa Aar siden Bragene af 2 store Eskibe vare drevne ind mod deres Kyster.

Uagtet hverken Capt. Penny eller jeg troede et Ord af den hele Historie, besluttede han dog at gaae tilbage til Cap York med Damperen, for yderligere at udspørge vore Eskimoere. Han tog mig med, og medens Lady Franklin og Sophie laae i Stille, gik vi ombord i Damperen, der i omtrent 2 Timer bragte os til Cap York. Et Kanonskud affyredes for at kalde Eskimoerne til Kysten, og strax efter viste de sig tæt ved Isen. Capt. Penny, Capt. Ommanney, Lieut. Kather og jeg gik iland med et Fartoi.

Jeg spurgte dem, om de havde været ombord i de andre Eskibe, hvilket de bejaede, ligesom de ogsaa vedgik at have talt med Grønlanderen Adam Bek. Jeg spurgte dem, hvad de havde fortalt ham om 2 Eskibe, som skulde have overvintret der for saa Vintre siden, hvortil de svarede, at det havde de ikke fortalt ham, men vel at

et Skib den afvigte Vinter havde overvintret bag Den Dmenaf.

Dette Skib beskrev de saaledes: det havde tre Master og var overtrukket med et Skindtelt, (hvorved de forstode det uldne Løi, der bruges til Telt paa engelske Nordpolsfarere). Efter Capt. Pennys Opfordring spurgte jeg dem, om de kunde erindre Capitainens Navn, hvortil de svarede, at han havde hedt Sanne. De havde flere Gange været ombord, og Skibet havde forladt Vinterhavnen, da Solen stod høit paa Himlen, altsaa i Juli. Efter at alle disse Eskimoere havde udtalt sig saaledes, gif jeg alene op til Konerne og spurgte dem ud paa samme Maade, som jeg havde udspurgt Mændene, og fik den samme Forklaring, med Tilføiende, at nogle af de hvide Mand paa Skibet vare døde, medens de laae i Vinterhavn. Da enhver yderligere Examination viste sig at være frugtesløs, vendte jeg tilbage til Mændene og spurgte dem, efter Capt. Dmmanneys Dnske, om ingen af dem kunde have Lyst til at følge med Expeditionen, hvortil den Yngste erklærede sig villig, og begge de Ældre fandt, at det var et heldigt Arrangement, eftersom han ikke havde nogen Kone, og der ikke heller var noget ledigt Fruentimmer, som han kunde faae til Kone. Jeg foreholdt ham, at han maatte holde sig reen og pæn, saa skulde han blive klædt i de Hvides Dragt — „Ja“, sagde han, „saa skal mit Haar ligeledes klippes af.“ Gyren, hvis hidtilværende Navn var Kalersik, blev nu hældret med Navnet „Grasmus York.“ Det generede aldeles ikke denne Mand at forlade sine hjemlige Egne. Han tog ikke Afsted med sin Moder og Søster, som

vare tilstede, men gif fra dem, som om en saadan Affked var noget Sædvanligt og paa ingen Maade foruroligende. Efter at have foræret de Tilbageblevne nogle Stumper Træ, Lommeknife, Synaale o. desl., gif vi atter ombord i Damperen Jntrepid. Damperen Pioner var imidlertid ogsaa løbet ned til Cap York, og nu gif vi fra Jntrepid over i denne, hvor vi traf Captainerne Austin, Fosshyth og Sir Ross med sin Grønlander.

Da nu saavel Grønlanderen Adam Bek, som York vare tilstede, bleve de confronterede. Jeg spurgte nu Bek, hvor han kunde sige, at Eskimoerne havde berettiget at have seet tre Skibe, eftersom de ikkun vidste af eet at sige. Da Adam Bek saae, at han maatte røbes, sagde han, at det ikke var York, men de andre Eskimoere, der havde givet ham denne Meddelelse, hvilket York paa det Bestemteste benægtede, idet han forsikkrede, at han havde været nærværende, da Bek talede med hans Landsmænd. For yderligere at opklare disse Modsigelser, lod Capt. Fosshyth en Mand, der kjendte lidt til de Indfødtes Sprog, træde frem. Saavidt denne Mand kunde forstaae York, blev han enig med mig i, at Bek havde gjort sig skyldig i Usandhed, hvilket Bek imidlertid ikke vilde indrømme, uagtet York erklærede ham at han løi. Desuden var der ikke nogen Rimelighed for, at det skulde have været Franklin, som havde vintret bag Omenak, men derimod var der en Mængde andre Omstændigheder, der tydede paa, at det maatte have været North Star under Capt Saunders, som havde overvintret bag Omenak. Eskimoerne havde angivet hans

Navn at være *Sanne*, men disse Folk have ondt ved at udtale Navne.

Da Forhøret og Raadslagningerne vare tilende, gif vi atter ombord i de Skibe, vi hørte til. Det var endnu fuldkommen stille, og *Lady Franklin* laa omtrent paa det Sted, hvor vi havde forladt den.

Det stille Veir vedblev, og vi maatte bugserø; her kom *Capt. Austins* Escadre foran os, eftersom den havde Damp til sin Raadighed. Vi satte alle Cours nord-øster; men *Capt. Austin* løb langsmed Landet, op bag *Den Dmenaf*, for at undersøge, om der skulde findes Spor af det der overvintrede Skib. Vi tabte dem snart af Sigte; den næste Dag saae vi dem atter, men nu satte vi Cours mod Vest, for *Carry* Island, hvilket vi lod ligge norden for os. Vi forsøgte at trænge ind i *Jones Sund*, men da dette var saa fuldt af Is, at det var umuligt at komme derind, bar vi af mod Syd og søgte *Lancastersund*. Vi løb for en stiv *Bramseils-*kuling og bemærkede i Nærheden af dette Farvand en Expedition af to Skonnertter: *Advance* og *Rescue*, under *Lieutn. de Havens*. Skonnerten *Rescue* commanderedes af *Lieutn. Griffin*. Vi indhentede dem snart, og *Capt. Penny* præiede dem. Idet vi passerede dem, blev Flag heiset paa alle Skibe, og vi seilede forbi hverandre, under den lystigste *Hurraraaben*. Vi vare neppe komne ind i *Lancastersund*, førend en rygende Storm fra Nord, med høi krap Sø, tvang os til at lægge vi for Stumpen af *Storemersseil*. Søen var saa høi, at *Sophie* ikke kunde beholde sine Fartøier i *Dauiderne*,

men maatte med megen Besvær føre dem ind paa Dækket.

Efter omtrent 24 Timers Forløb lagde Stormen sig, og vi fik atter en Seiler i Sigte. Da vi kom nærmere, bleve Flag hejsede fra begge Sider, og Seileren viste sig nu at være North Star, kommende fra Port Leopold, hvor de ombordværende Forraad skulde været nedlagte til den Expeditions Bedste, som det foregaaende Aar var udgaaet under Sir James Ross. Men da det havde viist sig, at Expeditionen var gaaet hjem, havde han ikke landsat sin Proviant. Det viste sig nu af en Samtale mellem Capt. Penny og Saunders, at det virkelig var North Star, der havde overvintret ved Omenak, og at altsaa vore Formodningers Rigtighed havde bekræftet sig. Han havde ikke fundet det ringeste Spor af Franklin.

North Star stod, da vi adskiltes, ud af Sundet, medens vi satte Cours indefter, under Nordfiden. Vi opdagede snart tre Skibe foran os. Det viste sig at være Capt. Ommanney, med sin Damper og sit ene Barkskib, samt den ene amerikanske Skonnert. Vi indhentede snart Amerikaneren og praiede den paa Høiden af Cap Riley, hvor Capt. Ommanney havde været iland og fundet Spor af Franklins Expedition. Han havde imidlertid fortsat Coursen mod Cap Hotham tværs over Wellingtons-Kanal, der var aldeles belagt med fast Jis. Vi satte alle Seil til, for at indhente ham, og havde snart Amerikaneren agter for os. Vi traf Capt. Ommanneys Skibe ved Cap Hotham, hvor de laae indstruede i meget svær Jis. Vi fortoiede derimod ved den faste Jis, og

Capt. Penny lod satte Fartoi ud, for at gaae ombord til Ommaney.

Da Capt. Penny kom tilbage fra dette Besøg, gif Briggerne under Seil og satte tværs over Mundingen af Wellingtons-Kanal til Point Innes. Der gif et af Fartoierne i Land med Penny, Stewart, Dr. Goodfir og jeg. Briggerne havde Ordre til, under smaa Seil, at staae over ad Beechy-Jsland til. Imidlertid gif vi der vare satte i Land, langsmed Kysten, hvor vi efter nogen Tids Vandring bleve opmærksomme paa nogle sorte Punkter i det Fjerne. Mr. Stewart troede det var Rullestene, men baade Penny og jeg antog det for Ruiner af Eskimohytter. Vi besluttede at undersøge dem nærmere, og det viste sig da at vare Ruiner af fire Eskimohytter og en kredsformig, af Steen opført Teltplads, samt en Kogeplads. Vi fandt flere Flasker og Kar, hvori der havde været henkogte Sager. Vi fandt Avisaftumper og desuden en Seddel, hvorpaa een af de Læger, der havde været med Franklin, (hvem Penny personlig kjendte) havde skrevet sit Navn med Blyant. Der var altsaa ingen Tvivl om, at Franklin virkelig havde været her.

Vi bleve sjæleglade ved denne Opdagelse, det var det første Spor, og det var som om denne Omstændighed lovede os et heldigt Resultat af vort Forehavende. — Vi toge nogle af de foresundne Gjenstande med os og begave os ombord i vore Skibe, der nu seilede over til en lille Bugt ved Beechy-Jsland, hvor vi traf den Amerikaner, vi havde passeret, tilligemed Skonnerten Felix, der, ligesom vi, fortoiede ved Landisen. Beechy-

Island er en lille Halvø, forbunden med Land ved en meget smal og lav Landtunge. Halvøen selv er temmelig høitliggende og var aldeles fri for Sne, Vegetationen er yderst sparsom. Lidt Lyng og Græs o. desl. er Alt, hvad Jordbunden giver. Jordsmonnet bestaaer for en stor Deel af Koralkalk og Orthoceratitkalk.

Saa snart vi havde fortoiet, besluttedes det at sende en Afdeling iland for at søge efter videre Spor af Franklin. Næsten Alle gik iland, og det varede ikke længe, førend vi atter fandt en Leirplads. Vi saae en Mængde Gjenstande, saasom: Blikdaaser, Kulsække o. s. v. Paa et Stykke Seilbug fandt vi Navnet Terror, der var Navnet paa det ene af Franklins Skibe. Paa det høieste Punkt af Beechy=Island var bygget en Barde, der blev revet ned, men der fantes aldeles Intet i den, som kunde give den allerringeste Oplysning. Det forekom mig, at jeg i nogen Afstand bemærkede tre menneskelige Skiffelser, og jeg tiltraabte de Andre det. Vi ilede derhen; men det viste sig, at det ikke var Mennesker, men Grave jeg havde seet. Det var to Matroser og en Mariner, der vare begravede her. Tre fortmalede Egeklodse vare anbragte over disse Døde, og deres Navne vare udskaarne deri, og de udskaarne Bogstaver vare malede hvide. Disse Grave vare fra 1846, og altsaa er det uden for al Tvivl, at Franklin dette Aar har vintret her. — —

Hverken i Lancastersund eller Barrow=Strædet finder man Jisbjerg i Vandet, ligesaa lidt som man paa Landet træffer paa Gletschere (Jisblinker). Den Jis, her forefindes, er almindelig Drivis, der tildeels brydes løs

fra Kysten. Vandet er ikke saa klart som ved de grønlandste Kyster og temmelig grundet ved Kysten. Bunden er Sand med en uhyre Mængde Kullesteen: Landet er temmelig fladt.

Den følgende Dag ankom Capt. Austin og fortoiede ved Siden af os. Vi fortsatte vore Undersøgelser iland og fandt paa Kalkklipperne tydelige Spor af Slæder, ligesom vi ogsaa fandt en Pigkjæp, med et paahæftet Bræt, hvorpaa der var malet en sort Haand. Dette har været en Beiviser, og Haanden har peget hen imod det Sted, hvor Franklins Skib har ligget. Denne Beiviser var imidlertid falden om, da vi fandt den, saaat vi ikke kunde drage nogen Slutning af dens Stilling.

Imidlertid var Capt. Stewart med en Hvalfangerbaad gaaet langs Kysten og var naaet næsten til Cap Riley, havde af og til været iland, men intet Spor fundet. Hele Udbyttet af hans Expedition beløb sig til to hvide Harer, som han havde fludt. —

Den Jagt, som Sir Ross havde havt med, blev her, mellem Beechy-Island og Cap Spencer, halet paa Land og provianteret, samt forsynet med alt Nødvendigt, for det Tilfaldes Skyld, at Franklin eller hans Folk, om de skulde komme her, kunde finde et velforsynet Fartoi. Alle de tilstedeværende Skibe bidroge til denne Proviantering. Begge de amerikanske Skonnerter løb imidlertid op i Wellingtons Kanalen (hvor vi havde været) og fortoiede ved Landisen; Det hele de opnaaede ved denne Udflugt var at flyde tre Jisbjørne.

Imidlertid sendte Capt. Penny Dr. Stuart over til Capt. Ommanney med en Hvalfangerbaad, for at meddele

ham, hvad man havde fundet paa Beechy-Island. Han kom lykkelig ombord og var tilbage igjen efter omtrent 36 Timers Reise.

Omsider lykkedes det Capt. Ommanney at komme ud af sin Klemme, og han satte Cours vesterefter. Fra Cap Spencer (6—700') havde vi imidlertid spejdet med Rifter over Eggen, men Wellingtons Kanalen var endnu fuld af fast Is uden Gjennemgang eller Reyner. Men under Land paa Nordfiden af Barrowstradet aabnede Isen sig, og Gjennemgangen benyttedes af de andre Expeditioner, medens Capt. Penny, ved en løsreven Isflagge, var heldig nok til at slippe et Stykke op i Wellingtons Kanalen. Han gik iland paa Vestkysten af Cornwallis-Island, paa det Sted, som senere fik Navnet Depot Point. Her lod han bygge en Barde og nedlægge en Blikcylinder med Papirer. Da vi forlode dette Sted, seilede vi forbi Cap Hotham og satte Cours for Griffiths-Island, hvor vi fandt, saavel Amerikanerne, som Austins Escadre, der havde maattet fortoie ved den faste Is, da de ikke kunde komme videre for Is. —

Capt. Penny gik ombord hos Austin, for at meddele ham Udfaldet af hans Tour i Wellingtons Kanalen, men kom strax efter tilbage, hvorefter vi atter gik under Seil og stod sydvester i noget aabent Vand, som viste sig i denne Retning. Det var nemlig Capt. Pennys Hensigt at søge saa langt som muligt i vestlig Retning, for om muligt at naae Melville-Island, hvilket han havde bestemt til Vinteropholdssted. Nu viste der sig, som sagt, lidt aabent Vand, og dette vilde han benytte, idet han antog, at den stive Bramseilskuling, der herskede for

Diebliffet, kunde være istand til, yderligere at aabne en Bei igjennem Isen for os. Efter at have staaet flere Mile i vestsydvestlig Retning, traf vi atter paa store Jismasser, der ikke tilstedede den ringeste Udfigt til Gjennemfart, ligesom der heller ikke var nogen Fortøiningsplads at finde her. Capt. Penny maatte sølgelig beslutte sig til at vende om. Vi satte altsaa Cours efter Assistance-Bay paa Cornwallis-Jsland. Vinden friskede mere og mere op, indtil vi tilsidst løb for en enkeltrebet Mersseilskuling, Vinden var nordvestlig med Snebyger, og Vandet var næsten overalt bedækket med Tyndis paa Beien til den omtalte Bugt, der er opkaldt efter et af Capt. Dmmanneys Skibe, Assistance, som havde været sendt derhen, for at optage et Kort over den. Capt. Penny havde forskaffet sig dette Kort og agtede, som sagt, at drage Nytte af de Oplysninger, det kunde give. Paa Beien passerede vi Skonnerten Felix paa Braiehold, og Sir John Ross lod spørge, hvor Capt. Penny agtede sig hen. Da Svaret lod, at vi gik til Assistance-Bay, erklærede han, at han vilde gaa med, og han fulgte os i vort Kjølvand. Lady Franklins Bygning viste her sin Henfigtmæssighed. Den skarpe Boug kløvede Isen med Lethed, og det lange smidige Skrog gled let igjennem det med Jisstumper opfyldte Farvand. Dette var en for Skonnerten Felix særdeles heldig Omständighed; thi det er tvivlsomt, om den, med sit korte Skrog og temmelig brede Boug, vilde have været istand til alene at trænge igjennem Tyndisen.

Vi skreve nu den 11te September, en Tid, ved hvilken man i disse Egne maa være forberedt paa Vinterens

Komme, men Capt. Penny haabede dog endnu paa Muligheden af at naae Melville=Jøland. Den 12te ankom vi til Assistance=Bay og anftrede op der. For det Tilfældes Skyld, at et nyt Førsøg paa at naae Melville=Jøland ſkulde lykkes, lod Capt. Penny ilandbringe et Par Hvalfangerfartøier og en Deel Proviant ſom Depot; men den følgende Dag var allerede Havnen bedækket med Iis, ſaa at Capt. Penny maatte beſlutte ſig til at overvintre her. Veiret vedblev at være haardt, med ſtadige Byger. Den følgende Dag ſaae vi fra Dækket de nordameriſke Skonnerter ſtaaе ud eſter, ad Wellingtons=Kanalen til. Vi varſkoede ſtrag Capt. Penny, der gjerne vilde have underrettet dem om, at vi vare gaaede i Vinterhavn her; men det viſte ſig ugjærligt at ſætte Fartøier ud, og Skibene paſſerede os uden at kunne ſee os, eſterſom vi laae ſaa nær inde under den temmelig høje Kyſt, eller ſom det hedder i Sømandsſproget: „Vi vare ædte op af Landet“.

Den næſte Dag var Iſen ſaa ſtærk, at vi kunde gaae fra det ene Skib til det andet. Nu maatte enhver Tanke om at ſlippe bort i dette Aar opgives. Imidlertid kunde vi dog være glade over, at vor Vinterhavn var ſaa god, ſom den virkelig var i flere Hænſeender. Der var ikke høie Fjelde om os, hvilket anſees for heldigt; thi det er en almindelig Mening, at Skjorbug lettere kommer til at herſke; hvor en Havn ligger meget indſluttet, end hvor den er fri; imidlertid var Kyſten høi nok til at ſtaffe os Læ, og i Nærheden af Havnen fandt vi et Par Ferſtvandsſøer, ſaa at vi ikke kunde komme i Forlegenhed for godt Drifkevand. Saaledes ſom vi

vare komne ind i Havnen, bleve vi liggende. Lady Franklin laa i Midten med Sophie paa venstre og Felix paa høire Side. Ingen af Skibene vare adskilte ved en større Afstand end hundrede Skridt.

II.

Vor første Forretning var at hve vore Ankere og føre Fortøiningskabbeltoug fra Skibene til Land. Derefter begyndte vi at inddrette os paa Vinterophold. Alt løbende Gods, der farer til Dæks, blev ført op i Riggingen, for at vi, uhindret deraf, kunde trække Telt over Skibet, samt føre vore Fartøier ind paa Land. Med disse Arbeider hengik nogle Dage. Der var imidlertid falden en Mængde Sne, og vi gik iland for at bygge et Provianthuus af Sne. Dette skete saaledes, at vi udfare Blokke af den haardfrosne Sne og satte disse Blokke sammen som Vægge. Frosten skaffede selv Binde-midlet tilveie. Det Huus, vi saaledes byggede, var omtrent tolv Alen langt, otte Alen bredt, og Murenes Tykkelse var omtrent to Alen. Det var over Mands Høide, og Taget var et udspændt Stykke Seilbug. I dette Huus indbragtes en saa stor Deel af Provianten, at vore Mellemdæk kunde blive aldeles ryddelige. Ligeledes byggedes et Smedeværksted af Sne, hvis Tag ligeledes var af Sne. Da dette var færdigt, byggedes en Sneemuur om ethvert af Skibene, saa høit, at de naaede op over Skibenes Skandseklædning. Denne Sneemuur var ligesom klinket op til Skibenes Sider. Over hele Skibets Dæk udspændtes et Telt af uldent Løi, i hvis ene

Side blev skaaret en Dør til Udgang, fra hvilken blev anlagt en Bei over Isen. Dækket paa Lady Franklin blev belagt med Filt og Bræder for at beffjærme Skibet for Kulde fra oven. De andre Skibe, der manglede Filt og Bræder, maatte erstatte disse ved faststampet Sne og Sand.

Da vi saaledes havde indrettet os efter Sted og Veilighed, gif Capt. Stewart og Dr. Stuart med en Afdeling af Mandslaget iland og fortsatte Vandringen mod Vest til Cap Martyr, hvorfra de i Kikkertter kunde see Capt. Austins Escadre liggende paa samme Sted, hvor vi havde forladt den, ved Griffiths-Jøland, hvor de laae indefrosne ligesom vi, kun maatte de tage tiltakke med Vinterleie i det aabne Sund, hvor de havde det langt mere kjøligt end vi, der dog ikke havde nogen gyl- dig Grund til at klage over Mangel paa Kulde.

Mine otte Hunde havde imidlertid formeret sig paa denne Reise. Jeg havde med Unge og Gamle en Hundefamilie paa tyve Individer, et Selskab, der var stort nok til, at deres Røgt og Pleie kunde beffjæftige to Ma- troser, som, fritagne for alt andet Arbeide, skulde hellige disse nyttige Dyr's Velvære deres hele Virksomhed. For- resten maatte Hundene overvintre paa Sneen, da disse Hunde ikke behøve at være i Huus.

Capt. Penny indførte nu følgende Reglement:

Hver Morgen kl. 8 almindelig Rengjøren af Kabyt- terne. Efter Frokost blev Dækket rensed, Beien til Land udbedret, om det gjordes fornødent, Is ført fra den ferste Sø til Skibet, og med disse Arbeider hengik sæd- vanlig Formiddagen. Efter Middag blev Folkene satte

i Bevægelse, for at holde Ekjørbug borte. Vor Motion bestod enten i Boldtspil, eller, naar Veiret var slet, i at „lege Soldat“ paa Skibets Dæk. Der var een af Matroserne, der pyntede sig saaledes ud, at han blev det værste mulige Caricatur af en militair Befalingsmand. Denne Person kaldtes „Corporalen“, og han havde da den øverste Commando. Paa hans Befaling udførtes de sælsomste Evolutioner og wild Musik; thi vi marcherede naturligtvis efter Musik, bestaaende af to Fløiter og den store Tromme, det vil sige en Tønde, hvis Under vare overspændte med Skind. To Gange ugentlig var der Aftenunderviisning ombord. Lægerne meddeelte da Underviisning i Regning og Skrivning, nogle af Mandskabet bleve ogsaa underviste i Navigation. Om Søndagen blev der aldeles Intet bestilt, hvorimod der saa afholdtes Gudstjeneste, ved hvilken Lægerne stiftetvis overtog Præstens Forretninger. Gudstjenesten bestod i, at Lægen, efter Afhyngelsen af en Psalme, oplæste en Bøn, hvorefter atter en Psalme blev affungen.

Vore ordinaire Fornoielser bestod, som sagt, i at spille Boldt og lege Soldat; men 2—3 Gange om Maaneden spillede vi Comedie i et paa vort Mellemdæk indrettet Theater. Forestillingen bestod da sædvanligen af Sang, hvorefter en Rahytsdreng fra Sophie, der tidligere havde været Dandseelev, producerede en Solodands. Forestillingen sluttedes med Sang. Men eengang dristede vi os til, paa Lady Franklin, at opføre et virkeligt Skuespil, ved hvilken Leilighed vore Læger i Forening med nogle af Mandskabet optraadte. Damerne maatte erstattes ved Mænd, og vi havde en aldeles skjæggeløs

Matros, som forresten var en stær, robust Mand, og han maatte være Dame. Han blev iført hvid Kjole og Skappe med Baand paa, men igjennem de fine Armer stak de grove barkede Matrosnæver frem, den ene Kind havde en tilsyneladende Udvæxt, som hidrørte fra en Skraa af uhyre Dimensioner. Hans Mæle var tykt og klangløst; men dog spillede han en stærmerisk Heltinderolle til Publikum's høieste Tilfredshed.

Nogle af os havde særegne Beskjæftigelser. Saaledes morede Lægen fra Sophie sig med at undersøge Isens Forhold ved Temperaturforandringer, Vandets Falden og Stigen o. s. v. Jeg gik hver Dag iland for at stille Fælder for Ræve. Disse Fælder vare indrettede saaledes, at Rævene kunde fanges levende. Saa snart en Ræv blev fanget, bragtes den ombord, hvor den, ifølge Admiralitetsordre til Capt. Penny, fik en Kobbertraad om Halsen, hvori der var fastgjort et Stykke Skind med Paaskrift om, hvor Skibene laae i Havn. Naar Ræven havde faaet denne Paategning, blev den atter sat i Frihed. Hensigten hermed var naturligviis at benytte disse Ræve, om nogen af dem skulde blive fangne af Franklins Folk, som Bud fra Expeditionen. I det Dieblik en Ræv blev paagreben, var den, uden at regne dens naturlige Forundring over det første Syn af et Mennecke, meget baltstyrig, men efter en kort Tids Forløb lod den sig uden Modstand eller synlig Uvillie transportere; saasnuart den da var sat i Frihed igjen, flygtede den med en mærkbar Hurtighed. Ved slige Leiligheder maatte vi holde vore Hunde saalænge fast, til Ræven havde faaet tilstrækkelig Forspring. Engang lod en af Hunde-

vogterne en Hund slippe løs, og Hunden gav sig strax ifærd med at forfølge Ræven, der omsider blev indhentet og dræbt.

Vi havde naaet Slutningen af September. Solen lod sig endnu tilsyne paa Himlen, men den bestrev kun en meget kort Bue, og Dagen varede kun nogle Timer. Veiret var ret godt, og Kulden oversteeg ikke 10 Grader, og det stille Veir bevirkede, at denne Kulde aldeles ikke generede os. Capt. Penny besluttede at foretage en Udflugt for at faae at vide, om Capt. Austin endnu laa ved Griffiths-Jøland. Nu skulde mine Hunde tage en mere virksom Andeel i Expeditionen end hidtil. Fire af dem bleve spændte for en Slæde, hvori vi satte os. Vi fjørte langs med Kysten, rundt om Cap Martyr, men hiinsides dette Forbjerg fandt vi aabent Vand under Landet, saa at vi ikke kunde komme ud paa den faste Jis. Det aabne Vand blev holdt vedlige ved en stærk Strøm fra Nord til Syd. Paa Veien langs Kysten fandt vi en Deel Spor af Eskimoere; men det var vistnok længe siden disse havde opholdt sig her. De bestode væsentligst i en Mængde Teltpladse, nemlig Steen, stablede i en Rundkreds, saaledes som Eskimoerne bruge dem som Tvingere for deres Skindtelte. Ved ethvert Telt var en lille Stabel af flade Stene. Vi nedrev flere af disse Stabler for at see, om de indeholdt Noget der kunde give Oplysninger, men fandt aldeles Intet. Vi fortsatte vor Vandring, indtil vi naaede den Bugt, der senere fik Navnet Resolut-Bay, hvor vi gik til Fjelds, medens vi lod vor Slæde, tilligemed dens Bespænding, blive nede paa Isen. Fra Fjeldene kunde vi gjennem

Riffletter tydeligt see Capt. Austins Escadre. Vi byggede en lille Barde, hvori blev nedlagt en Steen, hvorpaa Capt Penny, da vi begge havde forsømt at medtage Skrivematerialier, fradsede Navnet Lady Franklin med en anden Steen og nedlagde tillige en Penny i Barden. Denne Penny, meente han, kunde gjøre Tjeneste som hans Bisitkort, eftersom han jo selv heed Penny. Da vi havde overbeviist os om, at vi ikke kunde komme over, vendte vi tilbage til Skibet.

Efter fire Dages Forløb forsøgte vi atter at komme over til Capt. Austin og naaede atter Cap Martyr, men her mødte vi et Slædeparti fra Capt. Austins Escadre, som var udsendt for at søge efter os. De fortalte os, at de havde anskudt en meget stor Bjørn, men den var undløbet og senere falden igjennem Tyndisen, saa at de ikke havde kunnet faae den „bjerget.“ Denne Expedition bestod af en Lieutenant og en Læge samt tre Mand til at trække deres Slæde; thi Hunde havde de ikke. Expeditionen besluttede at følge med os til Lady Franklin. De lode deres Slæde staae, og saalænge Terrainet var ugunstigt, skiftedes vi til at kjøre To ad Gangen, men saa snart vi naaede den jævne Is, satte vi os alle op paa Slæden, saa at mine fire Hunde fik et ret antageligt Læs; men de trak os alle Fire med temmelig Lethed, og vi naaede snart Lady Franklin.

Da mine Hunde kunde have betydelig godt af lidt ferst Kjød, blev det besluttet at udsende Mandskab for at bjerge den omtalte Bjørn, hvis Skind Jægerne forbeholdt sig, hvorimod Kjødet skulde gives Hundene. Dr. Stuart, begge Styrmændene og jeg, tilligemed en halv

Snees Mand, afgif den følgende Morgen med een Hundeslæde og een Trækslæde. Efter tre Timers Forløb fandt vi den dræbte Bjørn fastfrosen i Lyndisen. Den blev strax iset ud, og Skindet taget af den, hvorefter den „slendfedes.“ Kjødet blev læsset paa Slæderne, og Skindet ophængt paa et Jisstykke, for at Capt. Austins Officerer, naar de kom tilbage, kunde finde det. Da disse imidlertid kom, var Isen kommen i Drift, og Skindet var gaaet tabt. Paa dette Tog havde vi det Uheld, at en Mand, der følte sig besværet af Varme, havde taget sine Vanter af, og Følgen heraf blev, at han kort efter havde aldeles hvide, stivfrosne Hænder. Ved at holde Hænderne nogen Tid i det kolde Vand blev Frostsnen nogenlunde trukken ud, men da han kom tilbage til Skibet, havde han dog store Frostvabler, og det varede over fire Uger, forinden han var fuldkommen helbredet.

Medens Bjørnen blev slendset, havde vi gjort Isd paa Isen for at varme noget hermetisk henkogt Kjød, som vi havde medbragt. Vi stablede nogle Jisflodse og anbragte vort Kogekar paa dem. En medbragt Vanddringsstav blev skaaret i Stykker og antændt. Vi underholdt Isden ved Bjørnespæk, der smeltede ligesom en Deel af Isen, men det smeltede Bjørnesedt flød bestandig ovenpaa Vandet, saa at vi i faa Minutter havde faaet vor stivfrosne Mad opvarmet.

Da vi havde læsset vore Slæder og spist, var allerede Aftendæmringen indtraadt. Vi havde den største Nøie med at finde Veie, idet vi kom ind mellem en Mængde Skrueis. Vi maatte lade Trækslæden blive staaende og søge at naae Skibet. Omtrent $\frac{1}{4}$ Miil fra

Skibet kom en Afdeling fra Sophie, der var udsendt for at opsoge os, men disse kunde heller ikke finde tilbage til Skibene, der imidlertid lode Raketter stige og Balaalys afbrænde, hvorved det omsider lykkedes os at finde den rette Vej og Maalet for vor Vandring. Den følgende Dag hentede vi den med Bjørnekjød laastede Slæde, hvis Ladning, mærkeligt nok, var bleven aldeles forskaanet for Rævenes Angreb.

Medens vi vare ude efter Bjørnen, blev en anden Expedition foretagen af de to Officerer fra Austins Escadre, der havde mødt os ved Cap Martyr. Hensigten hermed var at undersøge, hvor Amerikanerne havde slaaet sig til Ro. De to Herrer vare Mr. Metsham og Dr. Cad begge fra Capt. Ommanneys Skib Assistance. Vor Løge Dr. Goodfir fulgte med dem. De gik over Land til Barlow Greek, men de kom tilbage uden at have seet det ringeste Spor af Expeditionen. Vi bleve ikke urolige ved denne Efterretning; thi vi antog, at de vare gaaede hjem.*). Austins Officerer lod det ikke

*) Det vare de ogsaa. Da der ikke senere i Fortællingen bliver Leilighed dertil, fortælles deres Hændelser her i Korthed. Da Expeditionen var passeret os den 13de Sept. søgte den op ad Wellingtons-Kanalen, men naaede kun et lille Stykke op, da den traf paa fast Is, hvor den fortsieede og havde til Hensigt endnu samme Efteraar at foretage Slædepartier over Isen mod Nord; men netop som alle Forberedelser hertil vare tilendebragte, brød Isen, og Skibene kom, omslutede af den saakaldte Driv- eller Pakis, i Drift. De gjorde mange Forsøg paa at komme ud af Isen, men alle deres Anstrængelser vare forgæves. Isen vedblev at føre dem med sig, ud af Wellingtons-Kanalen, igjennem Barrowsstrædet, gjennem Lancasterfjund, og

mangle paa Bemærkninger i den Anledning, men Capt. Penny bemærkede meget rigtigt, at her oppe under Polen, og udsendte i det samme Grinde, burde man glemme Nationalstinsygen. Der blev heller ikke skumlet mere — i Capt. Pennys Narvarelse.

Efter nogle Dages Ophold paa Lady Franklin vendte vore Gæster fra Austins Escadre tilbage, og nogle Dage senere gjengjældte Capt. Penny og jeg Besøget. Reisen foretoges i Hundeslæde; men denne gang indskrænkede vi os ikke til at kjøre med Fire, Spændet bestod af otte stærke Hunde, og vi tilbagelagde Veien (i. 4—5 danske Meil) i 3 Timer. Vi kom ombord i Austins Skib og forbleve der et Par Dage. Den første Dag var den interessanteste. Efter at have spist til Middag hos Capt. Austin, bleve vi inviterede til Comedie i Damperen Intrepid, hvor der, paa et i samme indrettet Theater, skulde spilles Comedie. Theaterdecorationerne bestode af en Mængde Signalfag o desl., der i broget Mangfoldighed smykkede Væggene. Forestillingen bestod

over Baffinsbay, og ud i Davisstrædet. De maatte saaledes under mange Farer og Besværighed overvintre i Drivisen, der oftere skræbde Skibene saa stærkt, at man frygtede for, at de skulde knuses. Engang maatte de endoglaa forlade det mindste Skib, og det større tog dets Besætning ombord. I Juni Maaned slap de løs og satte over til Colonien Holssteensborg og besøgte derefter Upernavik, hvorpaa de stode nordøst; men ved Dyrhølstom bleve de omringede af Is og Isbjerg. Efter 20 Dages Forløb viste der sig endelig en Udvei for dem mod Syd. Da de ikke indsaae Muligheden af at trænge længere op mod Nord, besluttede de at vende hjem, hvilket Forfæet de lykkelig udførte.

af en Concert, der udførtes af en Deel Matroser, blandt hvilke en som Bajads udklædt Jungmand, især udmærkede sig ved sine pudsfige Narrestreger og Behændigheds-konster. Instrumentalmusiken blev tilveiebragt ved Hjælp af en Violin og en Floite, samt en Tromme, og det ikke er eftergjort, som den paa Lady Franklin, men en virkelig Tromme. Imidlertid morede Alle sig over disse Forestillinger, og det forekom os virkelig, at det var ganske godt. Efter Forestillingen begave vi os atter til Capt. Austins eget Skib Resolute, hvor vi spiste til Aften og forbleve der den følgende Dag, da jeg havde den Fornøielse, ved et Besøg ombord i Assistance, at gjensee min Ven, Eskimoeren Graasmus York fra Cap York. Min Ven var neppe til at kjende. Han syntes saa godt om sin pæne europæiske Dragt og sine europæiske Omgivelser, at han slet ikke længtes efter sit vilde Liv. Han var godmodig og meget afholdt, saavel af Officererne som af Mandslabet. Han havde gjort Udkastet til et Kort over Kysterne ved hans Hjem, der vel ikke var godt, men kunde dog tjene til at give et og andet Bink. Han kunde nu gjøre sig forstaaelig i det engelske Sprog. Paa Capt. Ommanneys Forlangende, bragte jeg Sagen om Grønländeren Beks Udsagn angaaende Skibene bag Omnal paa Bane; men han paaastod, at Bek var en Løgner, og blev ved sit Udsagn. — Ombord fortalte man, at det havde kostet nogen Møie at faae ham rensket, da han var kommen ombord paa Skibet. Man havde klædt ham af, klippet hans lange Haar af og derefter havde to Marinere behandlet ham med Børster og Sæbevand, hvorved han endelig var bleven befriet for

mangeaarig Smuds. Men efter denne Operation havde han selv været tilbøielig til Reenlighed, hvortil han ogsaa blev holdt, saalænge til han var reenlig af Bane. Efter to Dages Forløb vendte vi tilbage til vor Vinterhavn. —

Bort eensformige Lov blev ikke afbrudt ved nogen Hændelse, førend en Dag midt i October, da en stor Bjørn viste sig tæt agter for Skonnerten Felix. Vi gjorde strax Jagt paa den, men da Mandskabet paa Sophie og Felix bemærkede dette, gav de sig ogsaa til at jage den. Ved at see disse Folk blev Bjørnen forskrækket og søgte ud ad Barrow-Strædet til. Den slap igjennem Isen, men førend vi kunde komme den paa Skud, var den allerede oppe igjen og for langt borte. Skibenes Mandskab sluttede nu den Dverenskønst, at det Skibs Mandskab, der herefter først opdagede en Jisbjørn, skulde ogsaa jage den alene. Der viste sig imidlertid ingen Bjørne førend i Marts.

Dagene vare nu meget korte. Solen var dog endnu synlig 2—3 Timer om Dagen, Himlen var klar, og Kulden ikke haard. Endnu den 2den November saae vi den hele Solskive paa Himlen; men der var kun 4—5 Minutter, mellem Solens Op- og Nedgang den Dag. Nu indtraadte den lange mørke Tid, som man sædvanlig kalder Polarnatten. Naar Himlen var klar, og Maanen var synlig, vare Natterne lyse, og skjøndt vi ikke saae Solen, viste der sig dog stedse en Art Middagsdæmring paa Horisonten. Den korteste Dag, om man ellers kan kalde den saaledes, nemlig den 22de December, kunde man ved Middagstid netop see at læse en forstilet Bog.

Nordlys faae vi vel nogle af; men hverken faa mange eller faa intensive som længere sydpaa, hvor deres Birkninger ogsaa ere meget stærkere, og hvor jeg ofte har iagttaget den knitrende Lyd, der ledsagede dem. Denne Lyd hørte jeg ikke heroppe, uagtet jeg specielt lagde Mærke til dette Phænomen. I disse stille Egne var der ingen Lyd, som kunde forveyles dermed; men jeg hørte som sagt Intet. —

En mellem Grønlanderne udbredt Overtro gjør Nordlysene til afdøde Grønlandere der spille Boldt, deraf Navnet „Asarnatork“ o: „De spille Boldt.“ De christne Grønlandere ville ikke ligefrem tilstaae, at de hylde denne Anskuelse om Nordlysene; men de ere dog alle enige i, at man kan jage Nordlysene bort, naar man sløiter hen imod dem. Den samme Overtro herskede mellem Eskimoerne ved Smiths Sund, og de havde den samme Benværelse paa dette Luffsyn.

En lille Afvegling i vort Vinterliv skaffede Juletiden os. Ombord paa Lady Franklin var der Julegilde for Mandstabet fra Felix og Sophie. Aftenen var munter, og det gik af uden at de engelske Matroser kom i Klammeri, hvilket maa ansees for et særdeles heldigt Tilfælde. Nytaarsaften havde vi Maskerade i Lady Franklin, hvortil det blev „befalet“ Alle; der var yngre end 40 Aar, at møde i Costume. Matroserne havde forfærdiget Masker af Gutta-Percha. Grønlandske Dragter af Fugleskind med Fjerene udad gjorde især Tjeneste. Forresten have Matroserne ved slike Leiligheder en meget høi Grad af Opfindsomhed, og man bemærker hos dem et mærkbart Hang til at gjøre Udseendet i høieste Grad barroft.

Det var vore Matroser ikke saa meget om at gjøre, at der var Charakter i deres Dragt — Hensigten med deres „Phantasiedragter“ var kun at vække Latter og fremkalde Matrosvittigheder, af hvilke der da heller ikke sporedes nogen Mangel. Capt. Penny udbragte først Hendes brittiske Majestæt, Dronning Victorias Skaal, og derefter Hs. danske Majestæt, Kong Frederik den Syvendes Skaal. Dette forglemte han aldrig ved slige hoitidelige Leiligheder.

Resten af Vinteren tilbragte vi med at jage lidt, og fange nogle Laxarter i den lille Sø paa Landet, som stod i Forbindelse med Havet.

Paa Capt. Austins Escadre opførte Officererne engang „Carl XII.“ og vi vare indbudne til denne Forestilling, men jeg befandt mig ikke vel eller rettere, jeg vidste, at jeg ikke kunde udholde den evindelige Driften, som følger med Gilder hos Englændere, og derfor modtog jeg ikke Indbydelsen.

Den 3die Februar var Solen synlig fra Fjeldene. Den 4de saae vi den fra Skibet, hvor den blev hilset med mangfoldige „cheers.“ Den kom høiere og høiere hver Dag; men Kulden tog ogsaa til med Dagenes Længde.

I Marts Maaned begyndte vi at forberede os til Glædefarter. Kjød blev skilt fra Knoflerne og indpakket, Seildugsstøvler og Reisetelte bleve syede. Fedt, der skulde tjene som Brændmateriale, blev samlet og indfyet i Seildugsposer, og Glæder forfærdigede.

Mine Hundehvalpe, der vare fødte i August og September f. A., vare nu saa store, at jeg kunde begynde at

kjøre dem til. De vare meget lærvillige, og jeg fik saaledes 2 Spænd Hunde, hver paa ti Individer, saa at jeg anfaae mig for særdeles vel kjørende. Jeg havde ladet dem indrette Seildugsseletoi istedetfor Skindsseletoi, da man før har havt Exempler paa, at Hundene have ødt Seletoiet i Mangel af bedre Kost.

Førend Slædepartierne begyndte, fik vi fludt 3 Jisbjørne. —

III.

Vi havde naaet April Maaned. Nat kjendte vi ikke mere; Solen var synlig det hele Døgn. Vi vare nu færdige med vore Forberedelser til Jisexpeditioner. Bore Slæder, syv i Tallet, vare færdige og lastede. Enhver Slæde førte sit Flag, naturligviis det engelske, med Undtagelse af min Hundeslæde, der førte et lille danskt Flag, som Capt. Penny havde ladet sye til mig, for at Dannebrog ogsaa engang kunde faae Leilighed til at udfolde sig heroppe i det høie Norden. —

Afgangsdagen var, saavel for vor som for Capt. Austins Expeditioner, bestemt til den 17de April, og den 16de var Alt klart til Afreise. Den ene af mine Hundeslæder manglede Kudsk; men derfor havde jeg dresseret mine Hunde til at følge den forreste Slæde, saa at jeg selv kunde kjøre begge Slæder.

Enhver Slæde var forsynet med et Telt, der kunde rumme syv Mand, naar disse pakkede sig vel sammen. Teltets Bund bestod af Seildug, hvorover der bredtes Ulveskind, og desuden havde enhver Mand sin Cove-

pose, der bestod af Uldtøi overtrukket med Glandsælæred, for at der ikke skulde hænge formegen Sneed ved.

Den 17de afgik de fem Trækflæder om Eftermiddagen og satte ud af Barrowsstrædet; thi vor Opgave var at søge i nordlig og østlig Retning, navnlig Omegnen af Wellingtons-Kanalen, medens de fra den Austinske Escadre udsendte Expeditioner skulde forsøge deres Lykke mod Vest.

Først to Dage senere afgik Capt. Penny og jeg, ledsagede af en Matros, med vore Hundeslæder, af hvilke enhver var belæsset med en Vægt af c. 700 \AA foruden vore Personer. Vi kunde nemlig i nogle Timer kjøre ligesaa langt med vore Hundeslæder, som Folkene kunde komme med deres Slæder i to Dage. Vi indhentede altsaa snart Folkene, og vi fortsatte Reisen saaledes, at vi kjørte en Dagmarsch, og sloge saa vore Telte op og bleve, til Folkene kom. Saaledes naaede vi op til Depot-Point; men det milde Veir blev afløst af en saa stræng Kulde, at Capt. Penny ansaae det rigtigst at vende tilbage til Skibet. Provianten blev nedlagt ved Depot-Point, og vi reiste tilbage for at afvente mildere Veir og gjorde imidlertid yderligere Forberedelser til Reisen. Saasnart Veiret blev mildere, begave vi os atter paa Veien og fulgtes ad til Point-Separation. Her skiltes vi saaledes ad, at Dr. Stuart gik over Wellingtons-Kanalen til Bechy-Jsland, Capt. Stewart over Wellingtons-Kanalen i nordvestlig Retning, medens Capt. Penny og jeg satte Coursen imod Nord.

Vi kom i Nærheden af Hamiltons-Jsland, hvor vi oplevede en lille Scene af en Bjørns Jægerliv. En Dag

bemærkede jeg nemlig et Par meget store Sælhunde paa Isen. Jeg vilde liste mig hen for at dræbe den ene, da jeg bemærkede, at en stor Bjørn netop havde udseet sig den samme Sælhund til Maaltid. I det jeg anstillede den Beregning, at, naar Bjørnen havde dræbt Sælhunden, vilde jeg dræbe Bjørnen og indsætte mig til dens Arving, opgav jeg Jagten paa denne Sælhund og henvendte min Opmærksomhed paa den anden.

Denne mærkede imidlertid Uraad og gik i Vandet. Bjørnen listede sig imidlertid hen imod sit Offer, hvorved den iagttog den størst mulige Forsigtighed. Endelig var den nær nok. Den satte i eet Spring henimod Sælhunden; men, ved at tørne mod et Stykke Is, frembragte den en Larm, der skræmmede Sælhunden, der strax satte i Vandet. Bjørnens ene Læg havde dog saaret Sælhunden, og begge dukkede ned sammen. Imidlertid kom Bjørnen snart op igjen, men Sælhunden var undsluppen.

Vi søgte forgjæves en Overgang over det aabne Vand, men vi fandt ingen og besluttede derfor at vende tilbage til Skibet og forsøge en Baadeexpedition.

Vi vendte altsaa tilbage, fik en Hvalfangerbaad sat paa Slæde, og Capt. Penny naaede snart igjen det aabne Vand. Der var imidlertid intet for ham at udrette; thi hvor han vendte sig, fandt han ikke det ringeste Spor af Franklin. Capt. Penny lod Fartøiet med Proviant, en Bøsse o. desl. landsatte paa Vestfiden af Wellingtons-Kanalen og gik tilbage til Point-Separation, hvor han traf en af os derhen bragt Hvalfangerbaad, bestemt til at føre ham tilbage.

De øvrige udsendte Glædeexpeditioner kom alle tilbage uden at have seet det ringeste Spor af Franklin. De havde kun faaet et lille Jagtudbytte og nedlagt nogen Proviant; men dette fraregnet, var aldeles intet Resultat opnaaet.

De fra Capt. Austins Escadre udsendte Expeditioner gik til Melville=Island, men fandt heller ikke det ringeste Spor af Franklin. De traf paa nogle Moskusøyer, af hvilke de dræbte saamange, som de kunde føre med sig.

Vi havde naaet Midten af Juli. Skibet maatte nu ud af sin Vinterhavn, og vi begyndte at ise, tage Teltet af og gjøre Skibet klar til Afseiling. Vi vare snart færdige med disse Forberedelser og forlode vort Vinterleie for at gaae tilbage til England. Capt. Austin beslattede endnu et Forsøg i nordlig Retning, men han fandt, som bekjendt heller Intet.

Skonnerten Felix fulgte med os; men snart havde vi seilet den agter ud, og vi saae den ikke mere paa denne Reise. Uden noget Uheld naaede vi midt i September Høiden af Shetlandsøerne, hvor Capt. Penny formodede at træffe et Postdampskib, der efter hans Beregning netop skulde passere dette Strøg Natten mellem den 13—14 September. Han lod altsaa Raketter stige op, og snart hørte vi en Damper nærme sig. Det var imidlertid ikke Postdampskibet, men en Drlogsmand, der løb os paa Siden, og spurgte, hvad der var paa færde, og hvorfra vi kom? Penny gav det for Drlogsmanden temmelig uklare Svar: „Vi komme fra Vinterhavn“. Der blev forlangt nærmere Forklaring, og Penny gik ombord paa Drlogsmanden. Kort efter kom han tilbage,

afgav Commandoen over Skibet til Dverstyrmanden og gik med Damperen til Aberdeen. Noget Tid efter indtraf de andre Expeditioner i England; men skøndt der ved de gjorde Erfaringer ifkun var liden Sandsynlighed for at træffe Franklin, affkræffede det dog ikke fra nye Forsøg i denne Retning. —

For denne Reises Bedkommende har jeg endnu at aflægge Caseren Regnskab for Eskimoeren Yorks Skjæbne. Han gik med til England og ombyttede det vilde Eskimoliv med det engelske Byliv, idet Capt. Ommaney tog sig faderligt af ham. Mine Hunde, der havde havt saamange møisommelige Fodtoure paa denne Reise, forærede jeg til Hundevarteren, der gjorde en god Handel med dem; thi disse Hunde vare en i England let affættelig Artikel. Hvad mig selv angaaer, forlod jeg snart England, for, over Danmark, at begive mig til Upernavik, hvor jeg havde efterladt min Familie, og hvor jeg ankom i Juli 1852.

II.

Kanes Reise.

Efter min Ankomst til Upernavik, blev jeg, efter nogle Dages Forløb, atter opfordret til at deeltage i en Nordpolsexpedition; men mit Helbred havde lidt en Deel paa den første Reise, og jeg maatte, meget mod mit Dnske, nægte at gaae med.

Det følgende Aar, 1853 den 20de Juli, ankom Dr. Kane paa Hviden af Upernavik og gif iland, forsynet med den danske Regjerings Tilladelse til at søge Assistance fra de danske Colonier i Grønland. Det var hans Hensigt at gaae saa høit op mod Nord, som han kunde komme.

Han henvendte sig til mig og spurgte, om jeg, med samme Gage, som jeg paa den forrige Reise havde oppehaaret, vilde reise med. Jeg skulde behandles som Officeer, men ikke betragte mig som hørende til Skibets Besætning og ikke være nogen Disciplin undergIVEN. Derimod skulde jeg være pligtig at fungere som Tolk og være Raadgiver i saadanne Tilfælde, hvor der fordredes særegne Erfaringer for at kunne beseile de med Is opfyldte Farvande, ligesom jeg ogsaa var forpligtet til at føre Slædeexpeditioner. Jeg spurgte, hvorhen Expeditionen var bestemt, og fik til Svar, at man agtede at

gaae faa høit op i Smiths-Sund som muligt, i ethvert Tilfælde et Stykke norden for Cap Alexander, ligesom det ogsaa blev mig meddeelt, at Reisen ikke skulde være meget lang, men at man for Sikkerheds Skyld havde provianteret Skibet for 3 Aar.

Jeg gif, efter gjentagne Opfordringer, ind paa Forslaget og begav mig ombord paa Skibet, der var et af de amerikanske Skibe, som for to Aar siden havde havt det Uheld at komme i Drivt mod Isen. Det var Totopseilsfkonneren Advance, der blev commanderet af Dr. Kane, der, da han ikke selv var Sømand, havde en sailingmaster Wilson til at føre Skibet. Foruden mig var der endnu en dansk Mand ombord, det var Lømmemanden Olsen.

Desuden var der Astronomen Dr. Sonntag fra Altona og Lægen Dr. Hays ombord paa Skibet.

Skibet var særdeles stærkt bygget. Det var endnu bedre forbundet i Bougen end Lady Franklin, havde svære Lysskæbsbjælker og tredobbelt Forhudning. Det havde desuden en stærk Jishud af Jernstænger, der naaede lige til Joffersøstet, og disse Jernbaand vare over $\frac{1}{4}$ Tomme tykke. Skibet var provianteret med salte Provisioner og havde noget tørret Kjød med i Blikdaaser; men man havde ikke henkogte Sager, saaledes som den engelske Expedition under Capt. Penny. Besætningen var ikke den heldigste til en saadan Reise, idet over Halvdelen af „Besætningen“ ikke tilforn havde været tilføes, og de Dvrige vare ukjendte med Farten i Polaregnene.

Kane havde medbragt 9 newfoundlandste Hunde,

som han antog kunde dresseres til Glædefart, og desuden anskaffet 20 grønlandske Hunde, der vare tilfjorte.

Skibets Mandskab beløb sig ikke til en halv Snees Mand, hvilket var meget for ringe en Besætning, hvor saa stor en Deel af et Skibs Besætning er udsat for at blive utjenstedygtig ved Skjørbug, Frost og andre Sygdomme, der saa let hjemsøge Europæerne i hine Egne.

Det var ikke med det letteste Sind at jeg gjorde alle disse Jagttagelser, da jeg kom ombord, og heller ikke kan jeg sige, at jeg ventede mig stort Udbytte af denne Expedition. Allerede da man gik under Seil, var det mig indlysende, at Skibet blev mindre godt commanderet, og at Besætningens Sødygtighed lod meget tilbage at ønske. Det Blik, hvormed den søvante og dygtige Tømmersmand Olsen hjulpede mig, sagde mig tydeligere end Ord havde formaaet, at det kun stod sig daarligt til med Skibets Besætning og Commando.

Imidlertid — jeg havde begivet mig ombord, og gaae tilbage? nei det kunde jeg ikke beqvemme mig til. Det forekom mig, at min Nærværelse her var nødvendig; thi jeg var dog kjendt med Forholdene i Polaregnene, og det var som en Anelse, sagde mig, at dette Skib aldrig vilde vende tilbage, og at mine Erfaringer maaskee kunde være de dristige, men uerfarne Amerikaneere nyttige.

Den 24de Juli gik vi under Seil og stode for en let Brise nordest. Jeg begyndte at vænne mig til mine nye Skibskammerater, og det gik ret godt med Seiladsen, saa at vi naaede Dyvelstom efter 3—4 Dages Seilads. Veiret var smukt, og Brisen saaledes, at vi

kunde føre alle Seil; men Brisen var stærk nok til at fylde disse. Saaledes naaede vi Midten af Melville-Bay. Isen var dette Aar brudt usædvanlig tidlig, og vi søgte saa godt som muligt at benytte denne heldige Omstændighed. Dr. Kane holdt ikke af de Forsigtighedsregler, som Englænderne anvende mod Drivisen, naar denne antager et truende Udseende, nemlig at gaae i Dok, saaledes som tidligere er beskrevet; men han vilde altid forsøge at trodse Isen, en Fremgangsmaade, han snart fik Leilighed til at fortryde. Det varede ikke længe, førend vi ikke kunde komme længere for Is. Vi maatte altsaa arbeide for at naae en større Isflage og fortoie, hvilket omsider lykkedes.

Her bemærkede vi en Dag en stor Bjørn med en Unge, og efter nogen Jagt lykkedes det os at dræbe dem begge.

Vi gik efter kort Tids Forløb under Seil, men standsedes atter. Vi laae da indesparrede paa en Smule aabent Vand der rundt om var omgiven af Driviis. Da Kane frygtede for, at Isen aldeles skulde omringe os, søgte vi ud af denne Klemme, og vi gik paany under Seil. Efter nogen Seilads bemærkede vi tre Isbjerge, som vi holdt lige ned paa.

Vi maatte søge at komme forbi dem, men for at dette skulde kunne lykkes, var det nødvendigt at passere et Stykke Driviis, der laa imellem os og Isbjergene, saaledes at vi kunde komme i Lø af dette, hvorimod Kane forsøgte at passere det til Luvart. Dette kunde ikke lade sig gjøre, hvilket jeg, der efter Styrmanden

Brooks*) høflige Anmodning havde taget Roret, meget godt kunde indsee; men jeg generede mig for at give noget lydeligt Raad, endfige commandere. Jeg ventede, at Kane skulde see Faren, men da han Intet befalede, holdt jeg den foreskrevne Cours, men kunde ikke forhindre, at Bougen tørnede imod Jisflaggen, hvorved Skibet luvede til, og vi stævnedes nu lige mod Jisbjergene, der vare adskilte ved en lille Kanal. Endnu blev der intet beordret, uagtet vi med den Fart, vi havde, risikerede at forlise baade Spryd og Stænger ved at tørne imod dem. Da der ikke længer var Tid at give bort, bad jeg Dr. Sonntag at kaste Storseilskjødet løs, hvilket han gjorde, og Skibet begyndte at falde af, men dette var allerede temmelig seent gjort, og nu mærkede først Kane, at vi vare i Fare, og han tiltraabte mig at hale Roret haardt bagbord.

„Bagbord er,“ mumlede Tømmermanden, og i samme Dieblisk tørnede Laaringen mod Jisbjerget, saa at Laaringsfartøiet knustes mod det ene Jisbjerg, medens Skibet laa indeklemmt mellem dem begge.

Der opstod nu en temmelig uhyggelig Scene, idet Dhr. Kane og Brooks gjensidig beskyldte hinanden for at have foranlediget det lidte Havari og den kritiske Stilling, Skibet befandt sig i.

Medens de skjændtes herom, blev Faren for at knuses mellem Jisbjergene mere og mere overhængende.

*) Mr. Wilson der var sailingsmaster var bleven degraderet til Styrmand, og Brooks ansat i hans Sted. Dette skete ifølge et af Kanas Luner, men han angav Wilsons Mangel paa Sødygtighed at være Skyld i denne Omværing.

Ilsen paatog sig at bringe Skibet ud af dets farefulde Stilling, idet han lod brase bak for, saa at Skibet drev agterud, hvorefter det, klar af Ijsbjergene, faldt af for Binden, og vi styrede nu sønden om de fatale Ijsbjerge, hvor der fandtes aabent Vand.

Snart aabnede Isen sig lidt, og vi arbejdede os op imod Cap York, hvilket vi naaede efter omtrent sex Dages Forløb.

Vi fortsatte vor Cours nordestefter uden at støde paa Mærkværdigheder, med Undtagelse af en Mængde Hvalroser, som vi traf paa i disse Farvande. Vi fandt en død Genhjørning med et Horn af halvtredie Alens Længde. Vi passerede Cap Alexander og naaede uden noget Uheld Littleton-Island, hvor Dr. Kane gik iland og lod nedlægge en Deel Proviant, for mulige Tilfældes Skyld; ligeledes fattes en Metalbaad iland paa dette Sted.

Skjøndt det lakkede ad Vinter, og vi allerede vare langt nordligere, end Dr. Kane havde angivet at ville gaae, var han dog ikke at overtale til at gaae i Vinterhavn. Englænderne, under Penny, vare først gaaede i Vinterhavn i September, hvorledes skulde saa han, en fri Amerikaner kunne overtale sig til at gaae i Havn i Slutningen af August? — Det var ikke at tænke paa, og uagtet vi flere Dage vare aldeles indskrueede i Drivis, tænkte den driftige, men paa Havet uerfarne, Kane ikke paa at træffe de nødvendige Foranstaltninger imod den stränge, mørke Vinter.

Omfrider ankom vi til Godsend-Island, hvor vi fortoiede. Kane og Flere, hvoriblandt jeg, gik iland, og

vi fandt en Eskimohytte, der for ikke lang Tid siden havde været beboet; thi vi fandt en Deel Spæk indsyet i Skind og andre Vidnesbyrd (saasom opstillede Rævesælde af det Slags, Eskimoerne bruge o. s. v.) om at dens Beboere ikke vare længere borte, end at de nok vilde vende tilbage. — Vi bemærkede, at Isen var i stærk Drift, og vi kunde ikke strax forlade denne Plads, hvor vi imidlertid beskæftigede os med at jage. Endelig kom vi ogsaa i Drift. Det var os ikke muligt at faae noget Anker til at holde, hvorimod vi havde det Uheld at forlise et saadant. Vi vedbleve at drive med Isen og vi vare forberedte paa, at dette Skib for anden Gang skulde foretage en ufrivillig Reise ned i Baffinsbugten; men der var forbeholdt det en anden Skjæbne. Isen aabnede sig ved Dyvels-Ridge, henimod Stafford-Head, og vi arbejdede os stadig imod dette Forbjerg. Uagtet vi vare komne saa høit mod Nord, at Isen der aldrig tør, vilde Kane dog Intet høre om at gaae i Vinterhavn længere mod Syd — Hans Mening var, at han maatte overvintre høiere, end nogenfinde en Engelskmand havde gjort, at „Striberne og Stjernerne“ burde have vaiet der, hvor det brittiske Flag aldrig havde udfoldet sig for de kolde Vinde.

Vi fik saa lavt Vand, at vi altid ved Lavvande stode paa Grund og kun ved Høivande kunde avancere videre mod Nord. Mandstabet var aldeles ikke tilfreds med denne Maneuvre, og Olsen og jeg, der vare vante til Polarreiser, vare ganske overbeviste om, at dette Skib aldrig vilde forlade disse Egne.

En Dag havde vi et usædvanligt Høivande og

aabent Vand mod Syd. Vi foreslog Dr. Kane at benytte denne Leilighed til at komme ud af vor nærvarende, næsten fortvivlede Stilling, men forgjæves. Han vilde ikke længere mod Syd, men saa høit mod Nord som muligt. Den gunstige Leilighed var snart forbi, og Isen lukkede sig atter. Snart løb Skibet fast i den Is, som vi omsider havde naaet, og nu maatte vi, tvungne af Nødvendigheden, bekvemme os til at gaae i Vinterhavn paa dette Sted, beliggende nogle Mile nord for Stafford-Head, hvor det dog lykkedes os at fortoie ved nogle der beliggende Smaasøer.

Medens vi vare beskæftigede med at varpe Skibet til det's Vinterhavn, var Kane reist nord paa med en Hvalfangerbaad. Han reiste langs med Kysten og satte over et Par Bugter, hvor han fandt aabent Vand og naaede Cap Douglas, en Reise der varede omtrent en Uge. Ved hans Tilbagekomst aabnede Isen sig ved en stiv Sydostvind, og der var nu atter en gunstig Leilighed for os til at slippe ud; men han vedblev at sætte sig imod ethvert Forslag, der gik ud paa at drage mod Syd. Den næste Dag vare vi indefrosne, og efter to Dages Forløb var Tyndisen saa stærk, at den kunde bære os; dette var i Begyndelsen af September.

Vi indrettede os altsaa paa at blive her, uden at have nogen begrundet Mening om, hvorlænge vort Ophold skulde vare. De Foranstaltninger, vi traf med Hensyn til Skibet, vare omtrent de samme som paa Pennys Expedition, kun byggede vi her et Træskuur over den største Part af Skibet, istedetfor et Telt, som paa Lady Franklin. —

Island lod Mr. Kane opføre et Observatorium. Hensigten hermed, var at anstille meteorologiske Jagttagelser, navnlig ønskede han at studere Atmosfærens Tilstand, Nordlysene o. s. v. Der var stadig en Observator paa Bagt, der blandt andet, for at bestemme Vinterens Middeltemperatur, hver Time, skulde aflæse Thermometret, ligesom ogsaa Barometerstanden hyppigen blev undersøgt. Saavidt jeg kunde skjønne, bleve disse Observationer langt fra foretagne med den Nøiagtighed, der var nødvendig for at de kunde være af nogen reel Betydning, og de Resultater, Kane har opnaaet, bør vistnok aldrig lægges til Grund for videnskabelige Slutninger.

Dr. Kane bad mig om Oplysninger angaaende Fiskeens Vandringer, og jeg meddeelte ham hvad jeg under mit lange Ophold i Grønland havde havt Leilighed til at iagttage. De væsentligste Resultater af mine Jagttagelser i denne Henseende ere følgende:

Hvalerne synes at følge Isen, saaledes, at naar denne om Sommeren tøer, drage de mod Nord, og om Efteraaret, naar der er formegen Is mod Nord og der sydpaa er tilstrækkelig Is, drage de mod Syd.

Hvidhvalen trækker i Begyndelsen af October mod Syd og ankommer sædvanlig mellem den første og fjerde October til Upernavik. Hvorfra den kommer er ikke ganske bestemt. Man antager, at den kommer fra Wellingtons-Kanalen, hvorfra den, gjennem Lancastersund, antages at drage til Baffinsbugt; thi i Smiths-Sund har jeg ikke seet en eneste Hvidhval, saalænge jeg end var nød-

saget til at opholde mig der. Mod Slutningen af October forlade de Upernavik og drage længere mod Syd.

De første Dage af November indtræffer Narhvalen ved Upernavik, den kommer ligesom Hvidhvalen i store Stimer, men kommer ikke Jisblinken saa nær, at den kan fanges i Garn, saaledes som Tilfældet er med Hvidhvalen.

Det synes, at Narhvalen og Hvidhvalen have forskjelligt Sommeropholdssted. I Smiths-Sund og Melville-Bay har jeg seet mange Narhvaler om Sommeren, medens jeg, som sagt, ikke har truffet paa Hvidhvalen der. Hvidhvalen er desuden meget mager, naar den ankommer til Upernavik, medens dette ikke er Tilfældet med Narhvalen, der rimeligviis ikke søger saa høit mod Nord.

Saa snart Isen bryder op om Foraaret, komme saavel Narhvalen som Hvidhvalen atter mod Nord; men de komme ikke Landet saa nær som om Efteraaret, idet de bevæge sig under Drivisen. Man antager, at de holde sig saa nær Landet af Frygt for Sværdfisken, som stadig forfølger dem. Mellem Grønlanderne hersker den Mening, at Sværdfisken kun nyder Hanhvalens Kjød, medens den, naar den ved en Feiltagelse kommer til at dræbe en Hun, lader denne ligge. Jeg skal ikke kunne afgjøre, hvorvidt denne Mening er rigtig; men vist er det, at jeg har fundet mange, af Sværdfisk dræbte Hvaler, som ikke have været ædte af; men det har altid været Hunner. Sværdfisken kommer aldrig ind under Isen, hvilket Hvalen benytter sig af. Jeg har bemærket, at om Foraaret ere Efterølere af Hvidhvalen blevne

jagede af Sværdfisken. I saa Tilfælde ere de flygtede ind mod Land; medens Forfølgeren have holdt dem beleirede. Naar et saadant Tilfælde indtræffer, blive de forfulgte Hvaler sædvanlig Grønlandernes Bytte.

Den virkelige Hval kommer ikke i Flokke, men kun ganske enkelte blive sete ved Upernavik.

I Sommertiden ankomme de saakaldte Finnehvaler (Kapolak, Tigarotlik og Tunulik, af hvilke den sidste Tunulik (Tollefisk) ikke har nogen Rygfinne som de to førstnævnte og er meget større end disse. De opholde sig kun i aabent Vand og komme yderst sjælden norden for Disco=Jøland, men ved Sydgrønlands Kyster forekomme de hyppigt.

Af Sælhundene vandre Svartsiderne mod Nord om Foraaret og drage tilbage mod Syd om Efteraaret. De komme altid i store Flokke paa 1 à 200 Stykker; men i Sydgrønlands Farvande skulle Flokkene være langt større.

Retsfideren opholder sig bestandig ved Isen og lever enkeltviis. Den forekommer sædvanlig i Nordgrønland, hvor den lever hele Aaret igjennem ved Isen.

Af Silbeslægten forekomme de saakaldte Amusetter i uhyre Stimer, indtil Disco=Jøland, men ikke nordligere.

Lagorten forekommer saa høit oppe mod Nord, som jeg har været. Ved de høie Bredegrader, hvor vi overtrede paa Kanes Expedition, traf jeg ikke paa andre Fiskearter end Lagorten og Graafisken, en lille Fisk, som har stor Lighed med Hvidlingen.

Forellen har jeg ikke seet nordligere end ved Uper-

navik. Den egentlige Lag forekommer kun i en eneste Fjord i Sydgrønland, mellem Frederikshaab og Godthaab.

En egen Art Helleflynder er Kalerallik, som adskiller sig fra den sædvanlige Helleflynder derved, at den er mørk paa Bugen som paa Ryggen; den er meget feed, den kommer ikke høiere mod Nord end Upernavik og kun i Fjorde hvori Iisblinker strække sig ud. Den fanges imidlertid paa meget dybt Vand. Det paastaaes, at den er fanget paa 2 à 300 Favne Vands Dybde. Den fanges kun, naar det er Vinter, da den stedse søger Isen. Den sædvanlige Helleflynder kommer ikke høiere end til Disco=Island.

Om hine nordlige Egnes Fauna er der forøvrigt ikke meget at sige. I Egnen om Cap Alexander findes en Mængde Harer, ligesom der ogsaa forekommer en Deel Rensdyr. De leve af Mos og Græs, som kun sparsomt forekommer. Klipperne ere om Sommeren saa at sige bedækkede med Krikander, der i uhyre Sværme drage derop for at yngle. Disse Fugle tjene især Eskimoerne til Føde. De vilde Eskimoere, der have saa faa Midler til at skaffe sig det Nødvendige til Livets Op=hold, kunne med Lethed fange disse Fugle. Fangsten iværksættes ved Hjælp af Ketsere, der bestaae af en Ring der er gennemtrukken med Strænge af Sælhundestind. Naar Sværmen flyver over en Klippestrant, staaer vedkommende Jæger under denne, og ved at strække Armen ud, kan han gjøre sin Fangst. Man kan danne sig et Begreb om den Mangfoldighed, hvori disse Fugle forekomme; naar man veed, at et Barn ved Hjælp af en

saadan Ketsjer, kan fange flere Hundrede i Løbet af nogle Timer. Eskimoerne bygge Grave af Kullesteen til Opbevaringssteder for de om Sommeren fangede Fugle, der, enten uden Salt, tørres paa Klipperne, eller, uden videre Omstændigheder, henkastes i disse Grave og nydes uden nogen videre Tilberedning. Mærkværdigt er det, at disse Folk kunne leve uden Salt. Den eneste Føde, de nyde i kogt Tilstand, er Rævefød.

Krikændernes Skind tjene Eskimoerne til Beklædning. Kjødsiden vendes ud, og Hjerene ind.

Fra Cap York til Søen Idak, beliggende lidt nordligere end Cap Alexander, findes et Antal af omtrent 124 vilde Eskimoere, der, afdeelte i forskjellige Stammer, drage omkring om Sommeren for at samle Fødemidler til Vinterforbrug. I Sprog adskille de sig ikke synderligt fra Grønlanderne i de danske grønlandske Colonier, og hele Forskjellen bestaaer i saadanne Afvigelser, som man overalt træffer i et Lands forskjellige Provindser, hvor Skriftsproget er det samme. Jeg havde aldeles ingen Vanskelighed ved at forstaae de Billedes Sprog.

Deres Antal synes at være i Aftagende, ligesom dette har været Tilfældet med Sydgrønlanderne.

De Eskimoere, som vandre mellem Cap York og Idaksøen, ere Hedninger, de troe paa en stor Aand Tonarsuk og paa et evigt Liv. Deres Præster, Angekoffer, ere tillige Højemestre. De have en Mængde overtroiske Skikke, og deres Traditioner staae i nøieste Forbindelse med deres Religion. De have en Deel Sagn, der ere de samme, om end undertiden lidt for-

andrede, som de gamle Grønlandere i de danske Districter; thi uagtet disses Christendom, bevare de dog deres Sagn med en Kjærlighed, der tydeligt viser, at disse Sagn paa en Maade høre med til deres nationale Eiendommelighed. Jeg vil i det Følgende fortælle nogle Sagn og Eventyr, som en gammel Grønlander ved Upernavik fortalte mig, naar han var i godt Humeur, kun maa jeg her bemærke, at disse Sagn ogsaa vare bekjendte blandt de vilde Eskimoere mellem Cap York og Søen Idak.

Min Hjemmelsmand var vel Christen; men han var Christen paa grønlandsk Maneer; det vil sige dygtig overtroisk, saa at han havde mere Overtro end Tro. Endsskjønt han lod til at foragte Angekoffen og betragte Tonarsuk som en Djævel, var han dog, saavidt jeg kunde skjønne, i sit stille Sind overbeviist om den Førstes Magt og den Sidstes Tilværelse.

Har en af de vandrende vilde Eskimofamilier havt en daarlig Fangst, søger den hen til en anden som har havt større Held med sig. De ere meget hjælpsomme mod hverandre, og deres Vandringer have altid det formeentlig bedste Fangsted til Maal.

De leve i Monogami, og ægtefabelig Troskab ansees for en hellig Pligt. Naar en Mand og en Kvinde ere voksne, flytte de sædvanlig sammen, efter at nogle Formaliteter ere iagttagne. Disse ere imidlertid temmelig forskjellige i de forskjellige Egne, hvorfra dog undtages de Eskimoere, der have Ophold mellem Cap York og Søen Idak, hvilke slet ikke kjende til Ceremonier ved Ægtefabelers Afslutning. Naar et Par unge

Folk blive enige om at leve som Mand og Kone, flytte de sammen, uden at det falder nogen Anke ind, at uleilige sig i den Anledning. Disse vilde Eskimoeres selfabelige Udspreddelser bestaaer fornemmelig i et Slags Dands, der udføres, ledsaget af Sange til høist eensformige Melodier, og det eneste Instrument, der ved denne Leilighed, benyttes er Pateriak, der bestaaer af et Stykke Tarmeskind, der er spændt udover et ringsformigt høiet Stykke Been der tjener som Ramme. Paa denne Ring slaaes med et andet Stykke Been, deri bestaaer hele Accompanementet til Sangen, efter hvilken der dandses.

Blandt de overnaturlige Væsner hvis Tilværelse disse vilde Eskimoere, saavel som nogle af Grønlænderne i de danske nordligste Districter, troe paa, udmærker sig især den saakaldte Innersuit sig.

Innersuiterne ere, efter Eskimoernes Tro, et Slags Smaafolk der opholde sig i Fjeldene, i Nærheden af Fjordene. De ere smaa af Væxt og ere forresten kjendelige ved deres totale Mangel paa Næse. De lure sædvanlig bag Fjorberge og andre Stæder, hvor de ubemærket kunne opholde sig, indtil en Kajakmand er saa uheldig at komme dem for nær. Indtræffer dette Tilfælde, fange de ham øieblikkelig, skjære Næsen af ham og optage ham derefter i deres Broderskab. Det skal forresten, selv ved den venligste Behandling, ikke være synderlig behageligt at omkifte Eskimoers Tilværelse med Innersuitens; thi man hører fortælle, hvorledes de forvandlede Eskimoere undertiden have været heldige nok til, ved en duelig Ankeføls Besværgelser, at skaffe sig Frihed og Næse igjen. Ved en saadan Leilighed skal

Næsen, ved Hjælp af en Mængde Besværgelser komme flyvende gennem Luften og af sig selv indtage sin forrige Plads. Smidlertid er selv den meest paalidelige Angekof ikke istand til at forebygge et Ur over Næsen paa den saaledes, atter til Æskimoer forvandlede, Inner-suit.

Foruden Aanden Tonarsuk have Æskimoerne en hellig Respekt for Maanen, og naar en Formørkelse indtræffer, iagttage de en Deel Ceremonier, ved hvilken Leilighed Angekoffen skal udvise megen Virksomhed. Desværre har jeg aldrig haft Leilighed til at overvære en saadan Høitidelighed, og de Meddelelser, jeg har kunnet erholde om disse Fester, ere saa ufuldkomne, at jeg ikke kan give nogen udførlig Beskrivelse deraf.

Blandt deres Fortællinger og Sagn findes nogle som tyde paa en tidligere Forbindelse med Æskimoerne paa Amerikasiden; men de ere meget utydelige. Nogle af deres Sagn ere ligefremme Eventyr, i hvilke deres Hovdinge indføres, ligesom Dyrene ogsaa have en Rolle som talende og handlende Personer. Det er især Sølhunden, Hvalrossen, Ræven og selv den stumme Lag, der i disse Eventyr ere de meest snaksomme. Jeg skal her fremsætte nogle Prøver paa de Fortællinger, der tjene til Underholdning mellem de nordligste Beboere af de danske Besiddelser, og som ere bekjendte mellem de vilde Æskimoere om end i en mindre sammenhængende Skikkelse, hvorhos jeg tillader mig at bemærke, at ingen af dem, med Undtagelse af det om Solen og Maanen*),

*) Udgiverens Anm.

saavidt jeg veed, har været trykt før. Hvor det har været trykt, kan jeg ikke angive, men da det blev mig fortalt, forekom det mig, at jeg engang havde læst det i en gammel, tydsk Eventyrsamling. De andre Fortællinger dermod har jeg ikke været istand til at finde hos nogen Forfatter.

I.

I gamle Dage var det Land, hvor nu Colonien Godthaab er, og Disco=Jøland eet Land; men en Angekok, der ønskede at skaffe denne D til Upernavik, fordi der fandtes nogle spiselige Planter paa Disco=Jøland, som aldeles manglede ved Upernavik, paatog sig det besværlige Arbejde at skille Den fra det faste Land og bugserede den til Upernavik.

Den vigtigste af disse Planter benævnes Qvaner (angelica). Han fik da lykkeligt Den adskilt fra Landet og begyndte at bugserede den ved Hjælp af en Sælskindsrem, men en Angekok, der hørte hjemme ved det nuværende Godthaab, forhexede Remmen, saa at den brast, saasnart Den var kommen i Drift. Angekokken, der bugserede, var imidlertid en dygtig Heremester, og førend den af ham bugserede D aldeles havde mistet sin Fart, rev han Haar af sit Hoved og bugserede Den videre. Den anden Angekok var imidlertid saa mægtig, at hans fortsatte Besværgelser fik Haaret til at bryde, og nu kunde Angekokken ikke finde noget Tryllemiddel, der var kraftigt nok til at faae Den længere mod Nord. Han maatte da lade den ligge, hvor den nu er, og siden har Ingen formaaet at flytte den.

II.

Engang mødtes to Stammer paa Hensdyrjagt nord for det Sted, som nu kaldes Upernavik. Den ene Stamme var fra Upernavik, den anden var fra en anden Egn. Enhver af Stammerne blev anført af en stærk Mand eller Høvding.

Den fremmede Stamme havde havt en god Fangst, men Upernavikerne havde Intet fanget og manglede Føde. Den fremmede Stamme indbød Upernavikerne til at dele deres Maaltid; men deres stærke Mand forbød dem det, da han ansaae det for en Ydmygelse at spise noget ved de Fremmedes Bord. Da reisste den Fremmedes Fører sig, lagde en Piil paa Buen og skjød den mod en Klippe, saa at den borede sig fast i denne. Han viste Upernavikeren Pilen, der havde boret sig dybt i Fjeldet og sagde til ham: „Den, der gjør mig dette efter, erkjender jeg for min Herre.“ Da Upernavikeren saa dette, sagde han: „Du er min Herre,“ og efter denne Prøve fandt han ikke noget Krænkende i at nyde Godt af den Fremmedes Gæstfrihed.

III.

Der var engang en Mand, som boede der, hvor nu Colonien Rittenbek ligger. Denne Mand's Navn var Gevijak. En Dag sagde han til sin Kone, at hun skulde sige ham en Mængde Banter; thi han vilde reise over til Amerikasiden i sin Kajak. Da Banterne vare færdige, tog han Afsted med sin Kone og sin lille Søn, satte sig i sin Kajak og begyndte Reisen. Da han var kommen

et godt Stykke fra Hjemmet, traf han paa en Mængde Havlus, som vilde æde hans Rajak. Han kastede en Fuglepil ud til dem og roede gjennem Sværmen, medens Havlusene aade Pilen, og han slap saaledes fra dem.

Dette gjentog sig endnu engang; men efter at have frelst sig paa samme Maade som den første Gang, fik han omsider Landet i Sigte. Han roede ind under Landet, hvor han bemærkede et lille Huus. Han gik iland og traadte ind i Huset, hvor han fandt en gammel Kone ifærd med at skrabe Spæk af et Sælkind. Hun indbød ham til at udhvile sig og fortalte ham, at hun snart ventede sine Døtre hjem, der vare ude paa Fiskefangst i „Havets Hul.“ Efter kort Tids Forløb kom den gamle Kones to Døtre hjem, hver med to store Svartfidere. Pigerne fortalte ham, at de maatte sørge for deres Moder, eftersom der ingen Mand var, som kunde gjøre det. De indbød ham til at ledsage dem paa Fiskeri den næste Dag og lovede ham at anvise ham et fortrinligt Fangested. Han modtog Indbydelsen og blev den næste Dag vækket meget tidligt af de to Piger, med hvem han da vandrede til „Havets Hul.“ Der saae han alleslags Fiske i uhyre Mængde. Pigerne fangede strax fire store Sælhunde, som de bare hjem, een i hver Haand. Han antog nu, at dette maatte gaae til ved Hegeri, og han besluttede at forlade Huset den næste Dag, hvilket han ogsaa gjorde, saasnart han vaagnede og blev underrettet om, at Pigerne allerede vare gaaede ud for at fiske. Da han var kommen Landet af Sigte, traf han paa to store Bjerger, der vare adskilte ved en Kanal. Han roede ind imellem dem, men bemærkede

snart, at de nærmede sig hinanden og truede med at knuse ham. Han roede til af alle Kræfter og slap ogsaa ud, inden Bjergene stødte sammen, men Sammenstødet traf ind i det Dieblif, hans Kajak var ifærd med at komme ud af Kanalen, og Kajakkens Agterende blev knust. Han hørte da en Røst fra Bjergene, der raabte:

„Denne gang mistede de, som sjælden miste!“

Paa sin øvrige Reise traf han ingen Menneſker, heller ikke paa Amerikasiden.

Paa Hjemveien traf han de samme Bjerger, der atter vare adſkilte ved Kanalen; men denne gang roede han udenom dem, og hver gang et Par Banter ſledes itu, kastede han dem i Havet og traf et Par andre paa. Han naaede da ſit Hjem, og da han kom i Nærheden deraf, hørte han en Glædesſang, der blev iſtemt af mange Menneſker. Sangen gik ham til Hjerter, ſaa at han maatte græde. Da han kom ind under Vand, erfarede han, at Glædesſangen blev iſtemt, fordi hans Søn havde fanget en ſtor Hval, ſom blev bugſeret hjem af Ronebaadene. Han blev modtaget med Glæde; men driftede ſig aldrig oftere til at beſøge Amerikasiden.

IV.

Der var engang et Land, hvor der levede mange Brødre og een enefte Søſter. En Aften da de vare forſamlede til Dands og Lyſtighed, ſolte den unge Pige ſig greben og faſtholdt af et Par ſtarke Arme. (Saaledes tilkjendegiver en forelſtet Grønlander ſin Kjærlighed for den Udkaarne). Det var mørkt i Huſet, og

hun kunde ikke see, hvem det var, der holdt hende; men det maatte være een af Brødrene, eftersom der ingen andre Mænd var i Landet; men hvem af dem det var, kunde hun ikke begribe. For at faae det at vide besmurte hun sin Haand med Sod og gik med de andre Piger til Lyftighed. Enhver af de unge Karle snappede sin Pige, og der kom ogsaa En og holdt hende. Hun oversmurte hans halve Ansigt med Sod, for at skaffe sig et tydeligt Mærke, hvorved hun, da Ilden blev tændt, fik Visshed om hvem af hendes Brødre det var, der havde holdt hende. Hun skar da sine Bryster af, det ene efter det andet, og kastede dem til ham sigende: Om Du holder rigtig, saa spis det. Derpaa tændte hun en Bist Mos og løb ud af Huset. Han gjorde ligesaa og forfulgte hende. Ilden i hans Mos sluktedes snart, men han forfulgte hende til Jordens Ende. Derfra hævedes de til Himlen, hvor hun blev Solen og han blev Maanen, der endnu forfølger hende. Hendes Ild vedblev at brænde, derfor er Solen lys og varm, men hans Ild gik ud, derfor er Maanen kold og kun svagt lysende, som en Glød. Det halve af Maanen er sort, fordi han var sværtet i det halve Ansigt.

Jeg har meddeelt disse Eventyr aldeles som de ere mig meddeelte, i den Stikelse som de hyppigst forekomme. Eskimoernes Historier, som de fortælle Børnene, og hvor, som ovenfor omtalt, Dyrene optræde som talende Personer, ere saa meningsløse og ubetydelige, at jeg ikke her skal meddele nogen af dem. Eskimoernes

Samtaler gaae forøvrigt altid ud paa at fortælle, hvad der har tildraget sig paa deres Fiskefangst, og enhver Sølhunds eller Hvals Fangst, Død og Flendsning bliver beskrevet med den meest omstændelige Noiagtighed. Saa-danne Fortællinger more dem altid, uagtet de ere hverandre saa lige, som den ene Draabe Vand den anden.

Hvorledes de vilde Eskimoere bære sig ad med at fange Hvalrossen, skal jeg i det Følgende faae Leilighed til at omtale tilligemed flere Træk af deres Levemaade, der ikke godt kunne løsrives fra Forbindelsen med vore Hændelser i Polaregnene, uden at føre til vidtloftige og kjedsommelige Gjentagelser.

Jeg har allerede omtalt, at den nordamerikanske Expedition i ingen Henseende var udrustet eller bemanded saa godt som de brittiske Expeditioner, med hvilke jeg havde haft Forbindelse eller deeltaget i. Kane var ikke Penny, og hans Mandskab var heller ikke, hverken i Antal eller Dygtighed, at ligne ved Besætningen paa Capt. Pennys Skibe. Ligesom vi paa en høist fremfusende og utilbørlig Maade vare gaaede i Vinterhavn, saaledes vidnede alle Kanes Foranstaltninger om den mindre praktiske Mand i Sammenligning med Britterne, og dog — hans Opgave var, som det syntes, at overgaae disse. Derfor gif han saa høit op mod Nord, derfor lod han Observatoriet beskæftige sig saa ivrigt; thi Amerikanerne burde efter hans Anskuelse kunne, selv med svagere Kræfter, udrette mere end de stolte Britter. Han forveylede Englændernes rolige Energi og Udholdenhed, deres Mod til at gaae Farer i Møde og Standhaftighed i Ulykken,

med indbildst Fremfusenhed og Praleri. Engländerne havde udsendt Jisexpeditioner i April, altsaa maatte Amerikanerne kunne gøre det i Marts, Engländerne havde ikke fundet Franklin, naturligtviis fordi de ikke havde søgt efter ham paa den Maade, som en fri Amerikaner fandt at være den ene rigtige, hvorfor Wren for at finde Franklin burde være en Amerikaner forbeholdt.

Baade Olsen og jeg ærgrede os over Kanes Pralerier, fordi vi fandt hans spydige Bemærkninger over Engländerne baade uretfærdige og upassende; thi Ingen vil kunne nægte, at Penny har ført sine Skibe som en udmærket Sømand, og enhver Sagkyndig, der har været med ham, vil sikkerligen indrømme, at han er saa brav en Sømand, som nogen sinde satte sin Fod paa et Skibsdæk, og at han var det Hverv, han havde paataget sig, fuldkommen vogen. Saaledes udtalte jeg mig i al Høflighed ligeoverfor Kane; men Olsen tog den Sag anderledes. Han glemte aldrig ved slige Leiligheder at anføre, at han havde hørt Tale om en amerikansk Expedition, der havde havt det Uheld, at drive ud af Wellingtons-Kanalen og heelt ned til de danske Colonier, hvilket, om end et Uheld kunde ramme den Bedste, ikke var noget at rose sig af, og mindst naar Talsen var om en Sammenligning mellem brittisk og amerikansk Sømandskab.

Kane vilde overtræffe Britterne og lod alle Forberedelser træffe til en Slædeexpedition mod Nord. Expeditionen skulde foretages i Marts Maaned, og Alt, hvad Olsen og jeg indvendte mod et saa farefuldt og paa den Aarstid næsten umuligt Foretagende, blev upaa-

aget, og Expeditionen gik for sig; men Olsen fikrede sig ved denne Leilighed en skriftlig Ordre fra Kane.

Det var, saavidt jeg erindrer, den 10de eller 12te Marts, at vi forlode Skibet med een Slæde. Vi bevægede os kun langsomt over den med Jisstykker bedækkede, ujævne Egn. Expeditionen bestod foruden Olsen og mig af Dr. Sonntag, Brooks, Wilson, 2den Stewart og Jeppesen og Koffen.

Vi arbejdede os frem i smaa Dagsreiser, og Kulden blev saa stræng, at vi, der ved det voldsomme Arbejde kom i stærk Sved, ikke kunde staae stille et Dieblif, uden at vore Underklæder bedækkedes med Riimfrost. Hver Aften eftersaae vi hverandre, om noget Lem skulde være bleven angrebet af Frost, men vi undgik dog denne Ulykke indtil den ottende Dags Aften (allerede den sjette Dags Aften havde Kulden tvunget os til at tiltræde Tilbagetoget). Da vi denne Aften havde opslaaet vort Telt, erklærede Alle, at de befandt sig vel; men, efter at vi havde sovet nogle Timer, bleve vi vækkede ved en lydelig Jamren. Ved nærmere Estersyn befandt det da, at Brooks, Wilson, Jeppesen og Koffen vare angrebne af Frost i Fødderne. Havde vi haft en stor Mængde Vand til 0° C. ved Haanden, vilde det, om Ulykken noget tidligere var bleven opdaget, have kunnet hjælpe de Ulykkelige, men vi manglede Vand, og Sygdommen var skreden saa vidt frem, at Koldbrand allerede havde indfundet sig. Der var nu intet Andet at gjøre, end at vende tilbage til Skibet for at hente Hjælp. Olsen, Sonntag og jeg besluttede os da til at vende tilbage i denne Hensigt. Vi befandt os omtrent

tredive engelske Mile fra Skibet, og for at tilbagelægge denne Vej brugte vi eenogtyve Timer. Sonntag var nemlig saa svag, at han kun ved vor Hjælp kunde komme afsted. Endelig naaede vi Skibet, for strax at vende tilbage til vore nødlidende Reisekammerater. Vi fik friske Folt udvalgte, og baade Olsen og jeg vilde gaa med. Det ansaaes imidlertid tilstrækkeligt, at Een af os gik med, og efter en lille venstabelig Trætte om, hvem af os der var den mindst udmattede, blev Olsen den der gik med, idet han nemlig erklærede, at han vilde gaae i ethvert Tilfælde, saa kunde jeg gaae eller blive. Jeg kjendte denne brave Somand godt nok, til at vide at det var hans Alvor, og Begges Deeltagelse i denne sørgelige Reise var som sagt ikke nødvendig, altsaa blev jeg tilbage. Efter to Dages Forløb kom de alle lykkelig tilbage, og Koffen fik en Fod amputeret, Wilson og Brooks slap med at miste nogle Tæer, men Jøppesen døde efter faae Dages Forløb. Olsen var efter denne Reise saa udmattet, at han blev heftig syg, men han kom sig efter nogle Dages Forløb.

En saadan Ende fik denne Expedition, der altsaa viste sig at være saa taabelig, som Olsen og jeg havde anseet den for at være, dengang Kane gav os Ordre til at udføre den. Kane indsaae nu, at han havde taget feil, og besluttede for det første ikke at udsende Glædeexpeditioner; men det varede dog ikke længe, førend han atter udsendte een.

I Begyndelsen af April bemærkede vi nogle Eskimoere, der syntes angstlige for at nærme sig Skibet. Kane og jeg gik dem imøde paa Isen og han kaldte paa

dem, der kom sydfra. Jeg kaldte ogsaa paa dem, og den Forreste tilraabte da sine Rejskammerater, at jeg havde kaldt paa dem i deres eget Sprog. De kom da nærmere, og jeg gjenkjendte imellem dem een af mine Cap Yorkske Benner fra Capt. Pennys Reise. Jeg spurgte dem, hvor de skulde hen, og fik den Betsked, at de vare paa Bjørnejagt. Til denne Jagt vare de ikke bevæbnede med andet end deres Angegejua, der er en Stang forsynet med et Spydblade uden Modhager. Skafterne vare i maadelig Forfatning. De bestode enten af Genhjørninghorn eller vare sammenbundne Træstykker med Genhjørninghorn, hvorimod Spybladene faae ud, som om de skulde et Jerntondebaand deres Oprindelse. Dette Vaaben var det Eneste de havde til at jage Bjørne med, og det samme Vaaben benyttes til at dræbe Hvalrossen med. For at fange en Hvalros lure de Dyret op, naar det sover paa Isen, og naar de have listet sig hen til det, kaste de en Harpun, forsynet med Fangerem, i det og dræbe det derefter med deres Angegejua. De lure ogsaa paa Hvalrossen ved Kanten af Isen og dræbe den, naar den kommer op for at trække frisk Luft. Det vilde næppe være dem muligt at fange Gisbjørnen, dersom de ikke paa Bjørnejagten bleve understøttede af deres Hunde, der omringe Bjørnen, hvorved Jægerne kunne komme den saa nær paa Livet, at de kunne bruge deres Angegejua som Kastespyd og saaledes fælde den.

Vi indbøde Eskimoerne til at komme ombord og satte adskillige Fødemidler for dem, men de vilde ikke spise andet end lidt hentørret Kjød, hvorimod de draf

en Mængde Vand. Een af dem fik vi til at spise Brød og senere, da vi bleve bedre bekendte med dem, fik vi dem til at spise Brød med Flæsk til; men kun naar Flæsket var vel udvandet. Min Ven fra Cap York, Kuludigak, nød imidlertid af Alt, hvad jeg satte for ham. Ved nærmere Eftersyn fandt jeg ogsaa den anden Eskimoer fra Cap York, Sipsu, iblandt dem.

Paa Kanes Ordføring spurgte jeg dem, om de havde været længere mod Nord, hvilket de besvarede bekræftende. De fortalte, at ret norden for Eskibet, befandt sig et Sund, der skulde føre til et mere aabent Vand, i hvilket en stor Ø skulde være beliggende. Denne Ø kaldte de Omimasuk (Moskusøen). Jeg spurgte, om der opholdt sig Moskusøer paa denne Ø; men derom kunde de ikke give nogen Oplysning, hvorimod de fortalte, at der var en stor Mængde Hvalrosser deroppe. Efter et Ophold af 24 Timer forlode de os, efter at have solgt os et Par Hunde, som Kane betalte med nogle Knive og nogle Stykker Træ. Ved senere Besøg af Eskimoerne, købte han flere Hunde, saa at han tilsidst med sine to Newfoundlandere havde syv tilføjte Hunde.

Kane udsendte flere Expeditioner med Trækslæder, men ingen af disse førte til noget Resultat, idet de nemlig ikke kom længere end et Stykke op ad den store Gisblinke, beliggende norden for Cap Frederik den Syvende. Derimod foretog Dr. Hays og en af Folkene, William, med Hundeslæden en Reise mod Nord, omtrent til 80° n. B. og kom med megen Besvær over til Vestfiden af Smiths-Sund, og denne Vestkyst afslagde Dr. Hays paa

et Kort. Reisen varede omtrent tolv Dage og blev foretaget i Mai Maaned.

En af Trækflæderne blev senere udsendt, og Kane havde betænkt at følge den; men efter to Dages Forløb blev han bragt syg tilbage. Efter at Kane var bragt hjem, begyndte Reisen forfra og fortsattes paa Jisblinken norden for Cap Frederik den Syvende. Grønlanderen, Hans, sendtes efter med Hundeslæden, for at fortsætte Reisen endnu længere mod Nord. Da han naaede Slæden, fortsatte han og Stewarten Reisen. Jeg havde advaret dem for at spise Bjørnelever, hvilket skal have til Følge, at Ansigtet kommer til at blusse, og at man angribes af stærk Hovedpine og Feber med Afkalling af Huden.

Dette var bleven mig fortalt, og jeg troede det; thi jeg havde bemærket, at alle Grønlandere og Eskimoere ikke nyde Bjørnelever og angive den nævnte Grund derfor, selv havde jeg naturligviis aldrig seet disse Virkninger. Paa Reisen dræbte Stewarten og Hans tre Bjørne, og Leverens Udseende loffede dem. De tillavede den, og efter at have nydt den, indtraf usiagtig de beskrevne Tilfælde. Da de kom tilbage, skallede Stewarten især meget stærkt, og de forsikrede begge, at de efter Nydelsen af Leveren havde været meget syge. De naaede det Sund, som Eskimoerne havde omtalt. Dette Sund var aabent, formodentlig opskaaen af den stærke Strøm, som de havde bemærket der. Det var forresten Midsommer, saa at Solen maaskee har hjulpet Strømmen med at skaffe Isen bort.

Efter denne Expedition blev ingen saadan senere forsøgt.

Jeg har tidligere omtalt at vi vare omringede af Is, og denne Is tæde kun op i yderst ringe Udstrækning omkring Skibet. Kane syntes nu at være kommen til den samme Overbeviisning, som Olsen og jeg havde havt det forrige Aar, nemlig, at han havde vovet sig for høit imod Nord og at der ikke var nogen Sandsynlighed for nogenfinde at komme derfra med Skibet. Han besluttede at forsyne et Hvalfangerfartoi med Proviant og forsøge at naae Beechey=Jøsland for at sætte sig i Forbindelse med den engelske Expedition under Capt. Belchers Commando. Jeg var overbeviist om, at dette var en stor Vildfarelse af Kane, at troe det muligt at naae til Beechey=Jøsland og atter komme tilbage; men da der ikke var nogen Grund til at vente, at Kane, paa mit Ord, skulde afstaae fra sit Forsæt, lod jeg ham reise uden at yttre mig desangaaende, saameget mindre som han aldeles ikke raadspurgte mig. Det viste sig imidlertid, at denne Reise var et Forsøg hen i Veiret, og en Maaned efter at han havde forladt Skibet, der imidlertid blev commanderet af Mr. Brook, med Sonntag som sailingmaster, havde vi den Fornøielse at gjensee Dr. Kane ombord hos os.

Han havde været i Munden af Smiths=Sund og anløbet Den Northumberland, hvorfra han havde fulgt Kysten tilbage til Skibet.

Medens Kane var bortreist, gjorde Hays, Baunsfall og jeg en Jagtreise ned til Littleton=Jøsland, hvor vi

stjød en Deel Edderfugle og Maager, hvilke vi bragte med til Skibet.

Nogle Dage efter Kanes Tilbagekomst, sammenkaldte han et Skibsraad. Han meddeelte os, at da vi ikke havde nogen Udsigt til at komme bort, og vi desuden manglede Proviant og vare aldeles blottede for Brændsel, vilde han tillade Enhver af os, om vi havde Lyst og Mod dertil, at forlade Skibet og frelse os, som vi bedst kunde. Selv agtede han at blive ombord. Han gav os en Betænkningstid af fireogtyve Timer, og efter disses Forløb lod han os atter kalde sammen for at høre vor Beslutning. Da det imidlertid viste sig, at af den atten Mand stærke Besætning vilde de tolv forlade Skibet, syntes det, som om Kane havde faaet Betænkelse. Han oplæste nemlig en Skrivelse, som han forlangte underskrevet af Hays, Baunsall, Sonntag, Olsen, Wilson og Gronländeren Hans. De tre førstnævnte underskrevne uden Anstand, men deels ved Overtalelser, deels ved, som det forekom mig, at anvende et Slags Trusel, fik Kane Olsen, Wilson og Hans til at blive ombord. Det Selskab, der besluttede at forlade Skibet bestod altsaa af 9 Medlemmer, der eenstemmigen valgte mig til deres Anfører og forpligtede sig til at adlyde mig i enhver Henseende. Jeg foreslog da, endskjøndt Aarstiden var langt fremrykket, at forsøge en Vandring mod Syd, for om muligt, at naae de danske nordgrønlandske Colonier. Det blev Dr. Sonntag overdraget at føre en Dagbog over vore Hændelser paa denne Reise. Jeg har ikke troet at burde meddele denne Reise anderledes end ved at give en Oversættelse af denne Dagbog

der er ført i det tydske Sprog*). Eftersom Skibet var nærmed at mangle Proviant, var det en Selvfølge, at vor Expedition ikke kunde blive synderlig vel forsynet. Vi bleve udrustede med en Trækflåde og en lille rød Baad, som jeg havde istandsat for denne Reise, samt en Hvalfangerbaad.

26. Aug. Vi forlode Skibet Kl. 6 Aften med to Slæder, ledsagede af Thomas, Wilson og Olsen (12 i Tallet) og bragte den største Deel af Ladningen til den anden Kløft (8 Qvartmile fra Skibet), hvor vi ankom Kl. 5 om Morgen den 27de August. Her lode vi Slæderne tilbage. Underveis vare de tre Gange blevne læssede om, for at passere den første Kløft og to smaae Kløfter, som dannede dybe Rønder i Landisen. De bleve nu aflæssede, og de Sager, som vi for Diebliffet havde meest Brug for, bleve bragte til den omtrent 1000 Skridt længere bortliggende Hvalfangerbaad. Resten lode vi ligge ved Kløften. Vi lagde os til at sove ved Baaden, efter at have spist og drukket Chokolade. Nogle trak Dvertøiet af, og Alle sov godt varmt under Hestedækkenerne, uagtet vi intet Telt havde.

Den mindre, af Olsen forfærdigede og med Jerntøndebaand beslaaede Slæde var meget svær at trække, især da den ene Bjælke ikke var bunden fast nok og ofte gik slyngt. Landisen er langt fra smeltet saa meget som ifjor, der ere næsten ingen af de ifjor faldne Stene synlige; de nyfaldne ere lette at adskille, da der omkring

*) Sonntag var, som tidligere bemærket fra Altona.

dem endnu ikke er noget Vand eller Hul, i hvilket der er Vand ved Tøveir. Man kan i Almindelighed allerede i Afstand kjende den gamle Jis paa de sorte lodrette Striber, som løbe ned ad Klipperne, som om Vandisen er gennemfuret af Vandrender, hvilket ved Slædeexpeditioner ikke er uden Bigtighed.

27. Aug. Vi see fra Kl. 8 om Morgenen til Kl. 4 om Eftermiddagen. Endnu bleve endeel af Sagerne bragte fra Slæden ved Kløften til Baaden, og Kl. 7 (efter et Maaltid), gik vi tilbage til Skibet efter Resten af Ladningen, og ankom der Kl. 11. Stevensen og William, som ikke befandt sig vel, bleve efterladte ved Baaden. Efter et frugalt Aftensmaaltid sov vi endnu engang i vore gamle Køier. Wilson fortalte Dr. Kane, at han paa Veien var bleven fornærmet af William, og Dr. Kane gav Befaling, at William øieblikkelig skulde forlade Skibet. Da han imidlertid ikke var ombord, kunde Ordren naturligtviis ikke effectueres.

28. Aug. Kl. 11 Formiddag forlode vi Skibet. Olsen havde om Morgenen tilkjendegivet Dr. Kane sin Beslutning at gaae med os. Men Kane erklærede, at han ikke vilde give ham Tilladelse og vilde betragte det som Desertation, hvis han forlod Skibet; og saa blev han da ombord. Mac=Gury, Hans og Thomas ledsagede os; vi transporterede den røde Baad med Resten af Effecterne paa den store Slæde og kom Kl. 6 om Eftermiddagen til Hvalfangerbaaden. Hundene vare fulgte med os, og da alle andre Forsøg paa at jage dem tilbage, vare frugtesløse, befalede Mac=Gury Hans

at styde paa dem; en Hund blev saa haardt saaret i Naffen, at den ikke var istand til at gaae, de andre ophorte ikke at følge os.

29. Aug. Vi sov uden Telt til Kl. 6 Morgen, og Kl. 7 forlod Selskabet Hvalfangerbaaden med det røde Fartoi og en Deel af Ladningen, for om muligt at bringe det til aabent Vand; jeg blev alene ved Baaden, for at beskytte Resten med Hundene, som vare fulgte hertil med os.

Kl. 2 begyndte det at blæse en frisk Kuling, der paa Kysten, som her løber fra Ost mod Vest, var vestlig; Skyerne derimod dreve fra S. O. mod N. V.

Selskabet vendte tilbage Kl. 11 $\frac{1}{2}$ Formiddag; de havde bragt Ladningen 9 Mil videre til et Sted, hvor Fladisen bliver meget slet. Aabent Vand var ikke til at opdage, naar undtages et aabent Sted i Pakisen, end ikke de Bjerge, hvorfra man kan see hen til Eskimo-hytten. Vi drak Kaffe. Mac-Gury, Hans og Thomas gik tilbage ombord; de modtog 3 Pæle og adskillige Instrumenter, som af Dr. Ranes Selskab vare efterladte ved Baaden. Baunsfall medgav ham et Brev, hvori han bad Dr. Kane om at sende Leidebrevet til amerikanske Consuler, som før var blevet glemt, samt at vi nødvendigviis maatte tage de to Lønder Beskøiter fra Jernfartøiet.

Kl. 1 Eftermiddag gik vi med en anden Ladning, indeholdende den største Deel af vor Bagage; Slæden var let at trække, og vi naaede den røde Baad Kl. 3. Vinden blæste os lige i Ansigtet (med Sneehyger),

Skysterne traf fra S. til N. V. Vi vendte tilbage og vare Kl. 5 igjen paa den gamle Plads. Den store Baad blev nu sat paa Slæden, ved hvilken Leilighed vi opdagede, at Bordene i Bougen under Vandgangen paa begge Sider vare ituslaaede af Stene, der vare faldne ned fra Klipperne; efter Petersens Mening kunde man imidlertid let igjen gjøre Baaden vandtæt. Resten af Bagagen blev pakket i Baaden, og Kl. 6 forlode vi vor gamle Soveplads for stedse; Slæden var med denne sidste Ladning meget svær at trække, hvorfor vi ikke naaede den røde Baad før Kl. 9 $\frac{1}{2}$. Vi sloge her Teltet op tæt under Klipperne og vare Kl. 11 alle tilfængs. Vinden vedblev, det aabne Vand var bleven større, men mod Syd var endnu intet aabent Vand synligt. Kl. 10 Aften viste Barometret 29,0, Thermometret 30°. Landisen er her saa slet, at det kun med den største Anstrengelse vilde være muligt, med en Ladning, som vor, at gjøre et Par Qvartmile daglig.

30. Aug. Vi vaagnede Kl. 8 om Morgenen, alle havde sovet varmt og godt. Vinden blæste hæftigt (8), Barometret var faldet betydelig (Kl. 9 Formiddag 28,7, Thermometret 33°); den løse Is drev hurtig mod Nord, men den store Ismasse blev holdt tilbage af alle de Bjerger, der ere paa Grund her. Sydpaa sneede det. Man kunde med Riffelter see aabent Vand tæt under Kysten af Bedevled-Ridge, men vi vare adskilte derfra ved en Masse sonderbrudt men ved ny Is atter forenet Pakis; paa Grund af den stærke Blæst bleve vi i

vort Telt i det Haab, at der skulde aabne sig en Passage til dette Vand. Kl. 2 Eftermiddag viste Barometret 29,52, Blæsten vedblev meget heftig, Kl. 5 lagde den sig noget, og efter endt Middagsmaaltid reparerede Petersen Baaden, medens vi i to Ladninger bragte største Delen af Bagagen over en meget sønderbrudt Landiis, til en omtrent 2000 Skridt herfra beliggende Odde, der skyder sig frem ved den store Kløft paa Nord-siden af Bedevled-Ridge. Et Forsøg paa at bryde den nye Is med den røde Baad og at følge efter med den store, mislykkedes, da Isen sluttede sig sammen lige saa hastig, som den var brudt i Stykker og vi lagde os derfor Kl. 10 indsvøbte i vore Bøffelskind for at afvente Høivande, da vi saa vilde transportere Baaden ned. (Barometret 29,62, Thermometret 30°).

31. Aug. Noget efter Kl. 3 bleve vi vækkede ved Larmen af Eskimoer; det vare to Fruentimre, hvoraf den ene bar et lidet Barn, og en Dreng paa 16—18 Aar; de kom sydfra. De talte med Petersen og klagede over, at de ikke havde nogen Ild og ikke kunde tænde nogen og vilde gaae til Skibet for at faae Ild. Han gav dem 5 Svovlstikker, og de gif tilspyneladende den Bei, de vare komne fra. De havde tre Hunde med dem. Jeg holdt Vagt ved vor Bagage, at de ikke skulde stjæle noget, medens de Dvrige bragte Baaden igjennem den nye Is. Derpaa toge vi en Slædeladning til en i 1½ Dvartmiils Distance beliggende Kløft, og kom ved Middagstid tilbage til Baaden, hvor Hans var med Hundene. Denne satte efter Eskimoerne, der havde været

ved Skibet og havde stjaalet et Bøffelstind og hans Løipose. Han havde tilbagelagt Veien fra Skibet i 4 Timer og stlyndte sig videre efter Eskimoerne, efter at have givet os Leidebrevet til de amerikanske Consulere og et Brev som Svar paa Baunsall's Note, hvori han tilbød os at tage een Tønde Beskøiter, men intet mere.

Baaden med Resten af Ladningen blev nu trukken gjennem Lyndisen, som var 3" tyk, og hindrede os i den Grad, at vi i en Afstand af 1000 Skridt fra det Sted, hvor Slæden var, toge Ladningen ud, hentede Slæden fra Kløften, og paa den, trukken af to Mand og de Hunde, der ikke vare fulgte med Hans, i to Toure bragte den til Kløften. Baaden blev paa ret Kjølf trukket over Landisen, og Kl. 7 Aften opsløge vi vor Leir ved Kløften. Vand var det meget vanskeligt at faae; vor Sirupstønde var ved den sidste Omladning falden overbord, men det lykkedes Baunsall at fiske den op igjen ved Lavvande (Kl. 10 Aften).

1. Sept. Mellem Kl. 8 og 9 vaagnede vi og begave os paa Veien henimod Kl. 11. Landisen var altfor slet, og Baaden blev derfor halet nogle hundrede Skridt over Lyndisen til en Fismark. Slæden derimod, som med Halvdelen af Bagagen skulde bringes samme Wei, faldt gjennem Lyndisen, og næsten alle Klæderne bleve vaade. Dette Uheld skræmmede Naily og William Hussey i den Grad, at de vendte tilbage til Skibet. Vi forsøgte at tørre vort Løi paa Klipperne, men Solen, som før havde skinnet, blev formørket af Taage

(Thermometret ved Middag 19°); vi læsfede derfor atter paa og toge vor Bagage i smaa Ladninger over Lyndisen til et godt Sted af Landisen. Lyndisen har omtrent tre Tommers Tykkelse.

William Godfrey, som før havde været raadvild, om han skulde gaae ombord igjen eller blive, besluttede sig nu til det sidste.

Kl. 6. Eftermiddag var Alt paa en Jismark, og vi transporterede det i to Slædeladninger og een Tour med Baaden, omtrent 2000 Skridt videre i Retningen af Bederled=Ridges Sydpynt, og Kl. 11 om Aftenen slog vi Teltet op paa Isen, lige midt i Bugten.

Hans var ved Middagstid vendt tilbage uden at finde Tyvekosterne hos Eskimoerne. Han blev hos os for at bringe Slæden ombord, saasnart vi ikke længer havde Brug for den. Han sagde, at der var aabent Bandedæt under Landet ved Bederled=Ridge med Undtagelse af et Sted ved Godsend=Jøland, hvor en lille Strækning endnu ikke var brudt op, og at Syd for dette Sted al Isen var i Drift. Ligeledes fortalte han, at der laa en Hvalros ved Fog=Inlet, som den unge, før omtalte Eskimo havde dræbt. Ved Midnat kom Mac=Gury og Goodfellow, for at hente Hans og Slæden. Vi forestillede dem, at vi nu ikke kunde undvære Slæden, og at det ikke kunde være Dr. Kanes Mening at berove os den i vor nuværende Stilling, men Mac=Gury sagde, at han havde Ordre til at bringe den tilbage under alle Omstændigheder, og fremviste til Beviis følgende skriftlige Ordre, hvoraf jeg, efter Selstabet's Dnsfte, tog en Afskrift:

Sir!

„Hans, who was sent after the withdrawing party to obtain the sledge, retarded by them, has not returned. This sledge is essential to our winterpreparations, and I am therefore obliged to send you and Mr. Goodfellow to obtain it. You are instructed mildly to insist upon the relinquishment, reading this letter, if necessary, to the party and assuring them, that any unauthorized detention of the property belonging to the expedition, will be severely noticed. If the sledge be not given up, you will seize it, and only relinquish it upon force being used, and then under protest against the act. Be careful and bring back the dogs and such other properties as may be needed. Secure carefully the red boat and take the same measures with regard to Hans, should he be attached to this party, as above stated with regard to the sledge.”

respectfully

E. K. Kane,

Brig Advance, Septbr. 1, 1854.

Mr. G. M'Gury,
acting executive officer.

Min Herre!

„Hans, som blev sendt efter det bortdragende Selskab for at gjenerholde den Slæde, de have beholdt hos dem, er ikke vendt tilbage. Denne Slæde er nødvendig for vore Vinterforberedelser, og jeg befinder mig derfor i den Nødvendighed at maatte sende Dem og Hr. Goodfellow, for at

erholde den. Deres Ordre er, med det Gode at staae paa dens Tilbagegivelse, at læse dette Brev for Selskabet, hvis det gjøres fornødent, og at forsiikre dem, at enhver uhjemlet Tilbageholdelse af Expeditionens Eiendom, vil blive strengt straffet. Blicher Slæden ikke udleveret godvillig, har De at bemægtige Dem den, og kun at give Slip paa den, naar der bruges Magt mod Dem, og da under Protest's Nedlæggelse imod denne Handling. Vær Omsorg for at bringe Hundene og andre Effecter, som kunde være nødvendige, med tilbage. Bring den røde Vaad omhyggelig i Sikkerhed, og tag de samme Forholdsregler med Hensyn til Hans, hvis han skulde have sluttet sig til Selskabet, som ovenmeldt med Hensyn til Slæden."

Deres med Agtelse

E. A. Kane,

Briggen Advance, den 1ste Septbr. 1854.

Hr. G. Mac Gury.

Slæden blev naturligviis overladt ham, men ikke uden nogle heftige Bemærkninger fra Folkenes og Petersens Side.

2. Sept. Koffen for idag stod op Kl. 8, den lille Slæde blev bragt i Orden af Petersen, og ved dens Hjælp bragte vi vor Bagage i 3 Ladninger til det aabne Vand ved Bedevled-Ridge, hvilket dog nu var bedækket med Tyndiis af en Tommes Tykkelse. Vaaden blev bragt bagefter (vi maatte tilbagelægge den samme Bei 7 Gange), og Kl. 3 Eftermiddag blev hele Ladningen indstibet, og vi brød mæisommeligt vor Bei gjennem

Lyndisen med Kajakaarer og lange Stager, som naaede ned til Bunden. Kl. 5 havde vi naaet et Punkt ved Sydsiden af Bedevled-Ridge og halede nu Fartøiet langs Landisen, tæt ind under den, men Lyndisen var snart for tyk og vi søgte en Passage længereudadtil, i hvilket Diemeed vi bestege et 80—100' høit Punkt af Landet; herfra saae vi først en gammel Jiskamp, der ikke kunde undgaaes, derpaa god Jis og i 7 Miles Distance aabent Bandede, en bred Kanal, der forsvandt bag Bjergene ved Sydspytten af Bugten (Esquimaux-Point). Bagagen og den lille Slæde bleve derfor i 5 Transporter halede over en 100 Stridt bred Lyndis til den gamle Jiskamp, ved hvis Rand Teltet blev opslaaet for Natten. Kl. 11 vare vi Alle i Seng.

Under Omladningen af Baaden stødte William Hussey igjen til os. Modtagelsen ombord havde ikke behaget ham, og han var derfor atter gaaet bort imorges. Han sagde, at han ikke havde ventet, atter at blive optaget af os, eller at indhente os, og at han i saa Fald havde havt til Hensigt, enten at leve med Eskimoerne eller af Provianten ved Jernfartøiet ved Littleton-Jøland og at overvintre der. Vi optog ham atter i vort Selskab, idet vi tilkjendegave ham, at Hr. Petersen var vor Chef og at vi uden Modsigelse udførte enhver Ordre af ham, hvormed han erklærede sig fuldkommen tilfreds.

3. Sept. Kl. 1 om Morgenen bleve vi vækkede af Murton, der tilligemed Thomas og Raily havde

bragt den store Slæde igjen. Et Brev til mig fra Dr. Kane gjorde Undskyldninger for Borttagelsen. Raily skulde blive hos os, indtil han for bestandig kunde tage Slæden tilbage med sig. Murton og Thomas skulde bringe Eskimoerne som Fanger ombord fra Hytten. Da vi ikke havde Plads i Teltet, lagde de Tre sig ned i Fartøiet og dækkede sig til med Resten af vore Sengklæder, efterat William Godfrey havde givet dem noget at spise.

Kl. 8 om Morgenen gif Murton og Raily til Eskimohytten; Thomas, der ikke var vel, blev i Fartøiet, Raily kom snart tilbage, fuldstændig gjennemblødt; han var falden i Vandet og traf andet Løi paa, for største Delen laant af Murton. Kl. 7½ bleve Koffene purrede ud og Kl. 11 gif vi med Halvdelen af Bagagen, fordeelt paa to Slæder, henimod Esquimaux-Point paa een af Petersen over den gamle Jiskamp udpeget Bei; efter at have tilbagelagt omtrent 1000 Skridt, naaede vi god, fjorgammel Jis. Den anden Halvdeel blev bragt efter paa samme Maade. Den lille Slæde faldt paa Siden paa en af Kjælkerne, som gav efter, og blev, efter at den store Slæde var læsset og bragt tilbage, sat paa denne tilligemed sin Ladning, og paa den Maade bragt affted.

Vi traf Murton paa Tilbageveien; Thomas var Kl. 9 fulgt efter ham med Raily og de tvende sidste gif med Eskimoerne over Land til Skibet. Nu blev Baaden slæbt bagefter, Petersen stivede den lille Slæde op, ved Hjælp af Kiler, Ladningen fordeeltes paa Slæderne og i Baaden, og Kl. 3 Eftermiddag gif fem

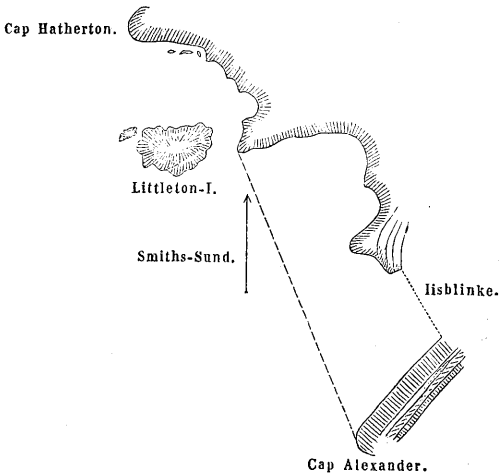
Mand med den store Slæde, tre med den lille, videre i Retning af Esquimaux-Point, indtil de, to Qvartmiil derfra, bleve standsede af en Revne i Isen. Baaden blev bragt bagefter og først transporteret over et godt Sted af den med Lyndiis bedækkede Revne; den brast igjennem, men blev atter med Lethed halet op paa Isen, Slæderne kom over i Sikkerhed, og vi droge nu, lastede som før, til det to Qvartmiil bortliggende aabne Bunde, som vi naaede 1000 Skridt Vest for Esquimaux-Point. Raily havde indhentet os henimod Kl. 6; han var ikke gaaet ombord med Murton og Thomas; han hjalp med at trække den lille Slæde, men denne var saa tung, at vi lode den staae paa Halvveien. Baaden blev nu bragt bagefter, og medens fire Mand lastede den med den store Slædes Ladning, gik fem Mand tilbage med Slæden, og satte den lille Slæde med sin Ladning op paa den. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Eftermiddag var Alt indstibet, og fire Mand (Petersen, William Godfrey, William Hussey og George Whittle) roede Fartøiet til Eskimohytten, hvor der, efter Raily's Meddelelse, skulde findes Hvalroskjød og Spæk, medens vi andre gik landværts derhen. Jeg saae her, fra et 300' høit Standpunkt, en aaben Kanal af fire Qvartmiils Bredde, som strakte sig langs Kysten, saalangt Diet kunde naae.

Lyndisen var i Nærheden af den Odde, paa hvilken Hytten staaer, saa tyk, at Baaden ikke kunde bringes iland; vi opfløge derfor Teltet paa et gammelt Jisstykke nær ved Vandet. Fra Hytten blev hentet omtrent 6 $\frac{1}{2}$ Hvalroskjød og noget Spæk, hvilket leverede os et godt Aftensmaaltid. Kl. 3 om Morgenen vare alle i Seng.

4. Sept. Vi vaagnede Kl. 11 om Morgenen, og Petersen, der vare gaaet iland, kom tilbage med den Efterretning, at Isen, drevet af en NW. Vind, drev hurtig mod Landet og blev stoppet ved nogle Jisbjerg. Vi bragte derfor vor Bagage saa hurtigt som muligt ombord, toge Afsked med Raily, der havde sovet hos os om Natten, og vare paa Veien Kl. 1 Eftermiddag. Søisen var indeklemmt mellem Landet og de strandede Jisbjerg, og der var kun en snever Passage aaben mellem de sidste og den ydre, hurtig mod Syd drivende Pakis. Vi maatte først arbejde os gjennem nogen Lyndis, og kom derpaa til den aabne Passage, i hvilken den stærkt overlæssede Baad for de Vind gjorde en Fart af fire Knob. Men Pakisen satte ind med en saadan Fart, at det Kl. 3 havde stoppet Passagen, og vi bleve nødte til at bringe vor Bagage paa en gammel Jiskamp, 5 Qvartmiil Sydvest for Esquimaux-Point. Petersen gik med William Hussey og William Godfrey i Fartoiet, for at skyde unge Wender i Nærheden, George Whittle og Stevensen gik over Land til Fog-Inlet, for at see efter Isen og om mulig bringe Resten af Hvalroskjødet, som Eskimoen efter Hans's Udsagn fort i Forveien havde fanget her, men de kom efter 5 Timers Forløb meget udmattede tilbage; de secundaire Gletschere ved Kysten havde voldt dem megen Møie og Fare. Af Hvalroskjødet havde de ikke seet noget Spor. Bore Jægere bragte 11 unge Wender, og vi maatte i al Hast hale Fartoiet op paa Isen, da alt Vand i Nærheden snart var bedækket med den løs drivende Pakis. Vinden blæste meget koldt og skarpt NW. (Thermometret

15°). Vi fik en god Aftensmad af 8 Edderfugle og sov meget varmt i Teltet.

5. Sept. Kl. 9 om Morgenen, kulede det endnu frisk af N.D., men Isen havde igjen sat ud fra Land. Petersen var gaaet i Land og kom tilbage med den glædelige Efterretning, at der førte en bred aaben Kanal mod Syd, vi pakkede derfor ind saa hastigt som muligt, og kom under Seil Kl. 11 med en Laber Kuling af N.D. og smukt klart Veir; Veiret havde i de sidste to Dage været det samme. Vi gjorde en Fart af fem Knob med den overlæssede Baad, og passerede Cap Hatherton Kl. 1. Dette Forbjerg er ikke meget høit, men mørkt og stærkt fremtrædende, bestaaer som det om-

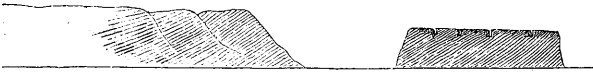
givende Land, af Granit eller primitiv Formation. Mellem dette Punkt og Littleton=Jøland er en dyb Bugt med fladt Land i Forgrunden, bag ved ligger et høit Plateau eller Høie, hvis øverste Deel bestaaer af horizontale Lag. I den nordøstlige Deel af denne Bugt ligger flere Smaasøer tæt ved Landet. Flere lave Odder løbe ud og danne smaae Bugter; i den sydligste af disse, ligger vor Jernbaad. Bugten var nær ved Landet opfyldt med løs Pakis, og da Søen gik saa høit, at Fartøiet ofte tog Vand ind, og vi desuden formedelst Isen ikke kunde komme i Nærheden af Jernbaaden, maatte vi Kl. 2 $\frac{1}{2}$ hale vort Fartøi op paa en Jismark to Qvartmiil N. for Littleton=Jøland. Fire Mand (Dr. Hays, Baunsall, William Godfrey og William Hussey) gik iland over Pakisen for at hente Jernbaaden. Under deres Fraværelse dreve vi med den lille Jismark, paa hvilken Fartøiet var halet op og Teltet var slaaet op, for Strøm og Vind omkring langs Pakisen; der gik saa høi Sø, at enkelte Braadsøer brød over hele Isstykket og gjorde Teltet og Bagagen vaad (Thermometret Kl. 9 Eftermiddag 22°,5). Vi dreve i sydvestlig Retning henimod den lille D udenfor Littleton=Jøland. Vi ventede ængstelig efter Selskabet med Jernbaaden, Petersen holdt Vagt til Midnat, derpaa afløste jeg ham.

6. Sept. Kl. 2 Formiddag kom William Hussey til os over Pakisen. Resten af hans Selskab var med Jernbaaden paa Syd siden af Littleton=Jøland, hvor de ventede efter os, men vi vare altfor belemprede af Isen, og der gik endnu for høi Sø til at vi havde kunnet

seile med vor svære Ladning. Jeg holdt derfor Vagt, medens de øvrige fire Mand lagde sig; Kl. 6 havde Isen aabnet sig saa meget, at vi kunde skyde Baaden i Vandet. Isen var gaaet meget udefter, og fra Littleton=Jøland imod Vest strakte Pakisen sig saa langt man kunde sene. Vi fandt mellem Littleton=Jøland og Fastlandet en aaben Pæsfage, seilede for den NW Wind, der nu var gaaet ned til en frisk Kuling, og naaede snart de tre Mand med Jernbaaden ved Den. Alle følte sig utilpaa af Tørst; vi havde siden igaarmorges ikke havt fersk Vand; dette fandt vi rigtignok her, men der var intet Sted, hvor den store Baad vilde kunne ligge; Jernbaaden var trukken op paa Klipperne. Der blev da en Deel af Ladningen bragt i Jernbaaden, og denne taget paa Slæbetoug, hvorpaa vi satte Cours for en lav Odde syd for Littleton=Jøland.

Jernbaaden var igaar af de fire Mand, der havde bragt den forhen, bleven baaret fra den Bugt, hvori den laae, en Qvartmiil langt over Pakisen, før den kom i aabent Vand. Af Forraadet ved Baaden havde de taget følgende Ting med sig: een Tønde Beskøiter, ti \bar{A} Sukker, en Dye, noget Riis, et Jisanker og een Jisstang.

Igaar og idag saae vi mange Hvalrosser i Nærheden af Littleton=Jøland. Igaarstes forekom det mig, som om Landet paa Vestfiden pludselig brøder af i en Retning omtrent N. til V. seet herfra, og som om der efter et lille tomt Mellemrum begynder en ny Strimmel Land, omtrent saaledes:

Det er sandsynligt, at Capt. Ingleffeld saae det samme Phænomeen og antog det isolerede Parti for Louis Napoleon=Jøland.

Den før omtalte lave Odde, efter hvilken vi styrede, er Nordpynten af en dyb Bugt, hvis Axe har en vestlig Retning, og i hvis inderste Deel en Gletscher viser sig. Paa Gletscherens Nordside findes en lavtliggende primitiv Formation, paa Sydsiden ligge Bjerge, hvis øverste Deel bestaaer af horizontale Lag, den nederste Deel af Smuld (debris), for Diebliffet bedækket med Snee. De danne et skarpt Forbjerg, bag hvilket der atter viser sig en lignende Bjergkjæde, hvis sidste synlige Punkt er Cap Alexander.

Vi havde noget efter Kl. 11 naaet en lille Bugt Syd for den lave Odde (Høivande Kl. 11 20 Minuter). Baadene halede sig iland og udløsedes fuldstændig. Petersen gjorde derpaa de nødvendige Tilberedelser til en Mast for Jernbaaden, og flyttede Fokkemasten i den store Baad omtrent tre Fod agterligere, medens Nogle tillavede en god Frokost af fire Edderfugle, som vi havde tilovers fra i Jorgaars og en Borgermester, som George Whittle havde skudt imorges paa Veien fra Littleton=Jøland hertil. Solen skinnede meget varmt (Thermometret i Skyggen 28°) og det var næsten stille; vi tørrede derfor vore Sengklæder og deelte Bøffel-skindene, der vare syede sammen, i to lige Dele, hvoraf

hver Baad fik sin. Kl. 6 Eftermiddag vare begge Baade lastede, og vi satte Seil med en laber Kuling af NN. Jernbaaden havde den tungeste Deel af Ladningen inde, men den laae ogsaa meget høit over Vandet, og gjorde med sit større Seil (den førte vort forrige Storseil, medens vi beholdt Fokken i vor Baad) omtrent $\frac{1}{10}$ større Fart, end vort Fartøi. Vi fik snart en bred Gletscher i Sigte, som ligger mellem den nordlig eller rettere nordøstlige Ende af den Bjergkjæde, hvis sydlige eller rettere sydvestlige Ende er Cap Alexander og det forhen omtalte mellemste Forbjerg. Denne Gletscher danner Baggrunden af en anden Bugt indensfor den større; man seer bag den atter Bjerger, som for en Deel ere bedækkede med Is. Her gif temmelig høi Sø og da Jernbaaden maatte dreie til for at rebe, blev den seilet et godt Stykke agterud. Vi rebede vor Fok Kl. 7 $\frac{1}{2}$ og passerede Cap Alexander Kl. 8, 30 Minutter under klosrebete Seil med en frisk Kuling og høi krap Sø. Klippernes Fod ved dette Forbjerg er meget forvittret; nogle Sandsteensvolde rage her op over Vandet og have nogen Lighed med Ruinerne af en forfalden Borg. Den øverste Deel af Klipperne er bedækket med Mos; vi hørte her en Ræv gjøe. Kl. 7 Eftermiddag havde vi seet en Bisol. Tæt under Fjeldene var det blifstille, og Fartøiet blev her dreiet til, for at vente paa Jernbaaden, som vi havde tabt af Sigte; Petersen skjød her nogle unge Edderfugle, men fik dem ikke fat. Jernbaaden kom snart med den Efterretning, at den var halv fuld af Vand; efterat de havde rebet Seilet, havde den faaet en Sø ind, der havde fyldt den. Især var en

Sæt, der indeholdt 120 \bar{A} Bestøiter, bleven gjennemblødt. Vi satte Cours for Southerland-Jøland, for der at overnatte i en efter Dr. Kanes Beskrivelse meget beqvem Havn, men vi kunde ikke naae derhen med den store Baad, da det snart var Vindstille, snart blæste i Byger fra alle Kanter, og Floden satte os saa stærkt nordester, at vi ikke kunde roe op imod den. Jernbaaden, som roede meget lettere, naaede til Den, men kunde ikke finde nogen Havn, ikke engang et Sted, hvor den kunde hales op. Vi gif derfor tilbage og fandt snart paa den fra Ost mod Vest løbende Kyst mellem Cap Alexander og den Syd for samme beliggende Gletscher en Plads, hvor Baadene kunde ligge. Vandet er her fuldt af Skjær, og Een af os maatte holde Vagt ad Gangen, medens de tre andre sov i Baaden, men meget ubeqvemt. Jernbaaden blev halet iland og tømt; dens Mandskab slog Teltet op noget høiere iland og sov inat alene i det. Vi vare ankomne hertil kort før Midnat.

7. Sept. Vinden lagde sig fuldkommen efter Midnat, men Kl. 5 Formiddag begyndte det atter at blæse, først en stærk Kuling, men som snart udartede til en Norden Storm. Veiret var klart, og der gif snart saa høi Sø, at det ikke engang med den store Baad vilde have været muligt at seile, uden at gjennembløde Alt. Denne Baad blev derfor ogsaa halet op paa Stranden, og Alle tørrede i Solskinnet det Løi, som var bleven gjennemblødt ved Bedevled-Ridges nordlige Fjorbjerg. Stormen holdt ved hele Dagen, men Veiret forblev klart, og Thermometret viste 30° i Skyggen. Da

vi om Eftermiddagen laae i Teltet, kom en graae Næv til Teltaabningen. Petersen stød paa den og saarede den i Hovedet og Brystet; den faldt, men sprang op igjen og undløb. Henimod Aften løiede det lidt af, men det blæste endnu for stærkt, og der gif endnu for høi Sø til at Fartøierne kunde have holdt Søen. Vi beslattede da at blive her Natten over.

Baunfall og jeg prøvede paa at naae Gletscheren, men den stærke Blæst forhindrede os i at naae heelt til den. Denne Gletscher danner mod Søen en Bold af 50—70 Fods Høide og stiger derpaa i en nordlig Retning med en Stigning af 10—15°, høiest i Midten, med Hældning til begge Sider. Foruden Spalterne (crévasses), som mod Søen ere converge, vare Moracinerne tydelig synlige: disse gif endogsaa gennem den lodrette Deel indtil Søens Overflade.

Southerland=Jøland ligger ret i Syd fra os. Nord- og Ost=Enden ere meget steile, Syd- og Vest=Enden falde ikke saa brat ned. Der er intet Grønt synligt paa Den, som bestaaer af rød Steen, der paa det høieste Punkt danner en fremstaaende Skorsteen.

8. Sept. Kl. 12^{1/2} satte vi Seil med en let nordlig Vind, som i de første tre Timer var saa løi, at vi maatte roe. Siden gjorde Vaadene for de Vind en Fart af omtrent tre Knob. Søen var oversaaet med Jisbjerge af Mellemstørrelse. Vi seilede gennem nogle lette Jisstrømninger, som henimod Midnat bleve tættere, saa at vi efter den Tid afveglende seilede gennem Jisstrømninger, forbundne med Tyndiis, og gennem reent

Band. Kl. 6 Formiddag naaede vi en lille Bugt paa Nordfiden af Hachluyt=Jøland.

Kysten mellem Cap Alexander og Cap Robertson er fuld af Gletschere, af hvilke nogle have en bred Front mod Søen. Cap Saumarez viser, seet fra et Punkt mellem Southerland=Jøland og Fastlandet, en fremspringende, temmelig høi Pynt, men seet ude fra Søen er det ikke noget synderlig iøinefaldende Punkt. Man kan imellem Verne og Cap Robertson see Landet paa Sydvestfiden af Whale=Sound paa lang Distance. Veiret var temmelig varmt, og Solen skinnede gennem en let Damp; den gik mørkerød ned, og henimod Aften var Vestkysten af Baffinsbugten synlig i stor Udstrækning, men meget forstyrret ved Refraction.

9. Sept. Vi tillavede en Frokost ved Hachluyt=Jøland og vare atter seilklare Kl. 9 Formiddag.

Efterat have passeret en lille Jisstrømning, naaede vi med frit Farvand snart Aften af den Canal, der adskiller Northumberland= fra Hachluyt=Jøland. Denne Kanal var fuld af Pakis (som det syntes, fjorgammel), som udstrakte sig mod Syd og Sydvest, saa langt Diet naaede, og blev opholdt af talrige Jisbjerger, der laae spredte overalt. Denne Pakis gik tæt under Sydvestkysten af Northumberland=Jøland, saa at vi bleve nødte til at styre i en mere vestlig Retning ud i Baffinsbugten, medens Coursen for Cap Parry var S. Men ogsaa her blev det aabne Vand stedse fjeldnere, vi maatte bore os gennem talrige Jisstrømninger og oplede aabne Canaler; paa flere Steder havde der dannet sig Tyndis.

Kl. 1 Eftermiddag vare Baadene saaledes omgivne af Isen, at det syntes voveligt at trænge længere ind, naar vi ikke skulde blive aldeles indefluttede; vi forsøgte altsaa atter at nærme os Landet og holdt derfor ind i den eneste endnu aabne Canal, som førte i Retningen mod Northumberland = Jøland. Men denne Canal var for største Delen bedækket med Tyndis, gjennem hvilken vi knap kunde seile med den temmelig løie Bind. Vi besteg derfor et omtrent 100 Fod høit Jisbjerg, fra hvilket man i sydlig og vestlig Retning ikke saa andet end tæt Pakis. Mod Sydøst var en Linie af Jisdynger, men mellem dem og Landet var en aaben Canal synlig, som uden Afbrydelse strakte sig fra Cap Parry til Herbert = Jøland. Vi fulgte derfor vor tidligere Vej, i det Haab, tæt under Northumberland = Jøland at finde aabent Vand, som kunde føre til denne Canal og saaledes til Fastlandet. Binden løiede mere af, og Tyndisen blev tykkere, saa at vi havde Møie med ved Hjælp af fire Mærer at bringe Baaden igjennem. En stor Sølhund dukkede flere Gange op tæt ved Baaden; Petersen skød efter den, men uden Held. Kl. 6 Eftermiddag naaede vi Northumberland = Jøland, men tæt under Landet laae løs Pakis, som gjorde Landingen besværlig og standsede Reisen for idag.

Jernbaaden var bleven omtrent to Qvartmiil agterud. Vi havde her en ubehagelig Forstyrrelse, som fremkaldtes ved, at George Whittle tillod sig et grovt Udtryk mod Petersen, men denne viste ham saa haandgribelig til Rette, at han græd bitterlig. Isen var her pakked saa tæt sammen, at vi ikke kunde komme videre. Teltet

blev da flaaet op, og Baaden læsset. Petersen gik ud for om mulig at fhyde noget til Aftensmad.

Nordsiden af Hachluyt-Jsland er meget ubhyggelig og nogen og bestaaer for største Delen af horizontale Lag af en rødlig Steen og er fuld af smaa Bugter, som dog ikke tilbyde nogen sikker Havn, ikke engang for Baade. Længere tilbage bliver Landet hurtigt høiere og danner en Skorsteen paa det høieste Punkt. Den sydlige Bred er aldeles forskjellig fra hiin; den lavere liggende Deel er bedækket med grønt Mos eller Græs, og Smuldet paa de længere indad liggende Bjerger er overgroet med høit Græs. Ved hver Ende af disse Bjerger er der en Skorsteen.

Nordsiden af Northumberland-Jsland bestaaer af steile Bjerger, imellem hvilke der paa mange Steder gaae Gletschere ned til Søen. Toppene ere bedækkede med Snee. Sydsiden er meget venligere. Vel gaaer der paa flere Steder Gletschere ned til Søen, men Bjergskrænterne ere her bedækkede med langt grønt Græs, Skorbutgræs (*cochlearia*) og Syre. Vegetationen er her saa yppig, som vi ikke have seet den, siden vi vare i Proven eller Upernavik. Her er ingen Havn, men Stranden er lav og bedækket med Rullesteen, saa at Baadene kunde hales op efterat vare løsfede.

Jernbaaden, som ankom een Time efter vor Baad, kunde ikke komme gennem Pakisen paa det samme Sted og kom med megen Møie iland 500 Skridt Ost for os. Der findes paa denne Side af Den et stort Antal Næve; Petersen ffjød tre, hvoraf han dog kun bragte de to; den tredie var krøben saa dybt ind under en Steen,

efterat være bleven saaret, at han ikke kunde faae den frem. Baunfall bragte en anden graa Ræv, som han havde skudt nær ved Jernbaaden. De vare alle tre meget fede, og af de to fik vi en god Aftensmad, som vi fortærede Kl. 11 om Aftenen i fri Luft i Maanestien. Solen havde skinnet hele Dagen igjennem, og Luften var meget varm. Thermometret viste endnu Kl. 9 om Aftenen 30° . Teltet var opstillet i omtrent tredive Fods Høide i det bløde Græs, og vi sov meget varmt.

10. Sept. Vi vaagnede efter en god Søvn Kl. 11 Formiddag og holdt Frokost paa en Ræv og en ung Ravn, som ydede os Alle et godt og rigeligt Maaltid. Vinden var nordlig, og Søen havde kort isforveien været aaben henimod Cap Parry med Undtagelse af den under Landet liggende Pakiis, som ikke havde rørt sig, og som vilde have forhindret os fra at sætte Baadene i Vandet, men var nu atter bedækket med Is, som hurtig drev ud af Whale-Sound fra N. mod S. Al denne Pakiis bestod som det syntes af fjorgammel Is, men som efter Petersens Udsagn var fuldkommen fersk, et mærkværdigt Phænomen, som giver Anledning til den Formodning, at det kommer fra den længere bortliggende Deel af Whale-Sound. Dens Tykkelse var noget over to Fod. Dagen var usædvanlig mild, Thermometret viste i Skyggen ved Middagstid 36° , Kl. 4 Eftermiddag 35° ; Solen skinnede gjennem en let Taage og havde en Ring. Vi havde bredt alle Sengklæder ud paa Græsset til Tørring, Brødet, som var bleven vaadt den fjetzte Sept., blev lagt til Tørring paa vort Seil, og Kaffe-

bønnerne, som ogsaa vare blevne vaade, bleve ved Jernbaaden tørrede paa et Stykke Gummi-Dug.

Kl. 7 Eftermiddag var Thermometret $26^{\circ}7$; paa de aabne Steder i Pakisen dannede der sig Tyndis. Hele Dagen slog en stærk Brænding mod Stranden og mod Jisbjergene og holdt Søen aaben der. Vi kunde see aabent Bandede i nogle Miles Distance i en sydlig og sydvestlig Retning, deelt ved adskillige Jisstrømninger, men der var en uigjennemtrængelig Pakis mellem os og Bandede, og paa alle Sider var Pakisen i en saadan Bevægelse, at Vandet hvert Dieblit kunde være bedækket med Jis.

Baunfall og Dr. Hays gif paa Jagt; de saae tre Ræve, men skjøde ingen. Vi saae idag mange Rævne. Ifke langt fra os kom en lille Ferskvandsstrøm ned fra Bjergene, hvorved vi sparede noget Brændsel, thi vi havde i de sidste Dage maattet smelte os Vand af Jis og Sne. Om Eftermiddagen blev der funden saa meget Cochlearia (Skorbutgræs), at det leverede en god Salat til Aftensmaden.

11. Sept. Kl. 6 Formiddag havde Petersen seet aabent Bandede et Par Qvartmiil østlig fra os indtil Cap Parry, men det blev snart bedækket med Jis. Dagen var klar med en let NB. Vind, Thermometret i Solen Kl. 1 Eftermiddag 53° .

Om Eftermiddagen satte Isen i Nærheden lidt ud fra Land og bevægede sig temmelig hastig med S., men lidt Øst for os var der ingen Formindskelse tæt under Landet, udad aabne sig forskellige Kanaler i syd-

lig og vestlig Retning, men ingen i Retningen af Fastlandet. Fra Bjergene (300' Høide) kunde man see aabent Vand tæt under Landet mod S . William skjød en Ræv og fortalte, at han havde seet et stort Antal af dem paa Bjergtoppene, Petersen skjød en ung Borgermester, og disse ydede os en god Aftensmad. Kl. 9 Estermiddag viste Thermometret 25° , 8. Vinden havde lagt sig, Himlen blev overtrukken med en let Laage.

12. Sept. Søen i alle Retninger bedækket med løs Pakis, Veiret klart og meget varmt, Kl. 11 Formiddag Thermometret i Skyggen 32° , om Middagen i Solen 71° , i Skyggen 35° .

Kort før Kl. 12 raabte Een af vore Folk fra Jernbaaden, at der var kommen en Eskimo, og vi traf da der paa en gammel Bekjendt, som i Vinter havde været ved Skibet og solgt to Hunde. Det var en meget rolig, sat Maud, og der var Intet af det vilde Væsen ved ham, som vi havde seet ved de Fleste, der kom ombord. Hans Ansigt var meget reent. Han bar en ny Trøie af Fugleskind, med den besjædrede Side vendt indad og bragte en lang Line, to smaae Fugle (oaks), af hvilke han fortærede den ene i raa Tilstand, og en Blære fuld af Tran med sig. Den Sidste og en Deel af Linen forærede han os. Vi gave ham fire Raale, men han sagde, at han gjerne vilde have en Trapæl. Endvidere fortalte han, at hans Broder lidt længere østerpaa her paa Den havde fanget en Hvalros, og Petersen gif til denne Side af Den, for om mulig at faae noget Fedt

og Kjød; William gif med ham. Men efter et Par Timers Forløb vendte de tilbage, ledsagede af Eskimoens Kone og en omtrent 16aarig Dreng, vor Eskimo's Neveu, saavidt Petersen forstod. Disse vare mere smudsige og opførte sig ikke saa fornuftigt, som Manden. Konen havde i Vinter været ombord og er ubeskrivelig styg. De To Sidstankomne bare Troier af Sælhundestind, alle Tre bare meget korte Beenklæder af slidt Bjørnestind. De vilde ikke gaae med Petersen eller give ham Spæk, før de havde seet den Eskimo, der var bleven ved Jernbaaden; men Veien til Hytten var saa lang, at han ikke atter havde kunnet gaae derhen samme Dag (han havde mødt dem paa Halvveien). De forløde os Kl. 7 Eftermiddag og vare sandsynligviis blevne saa længe, for ved Lavvande lettere at kunne komme hjem.

Kl. 3 Eftermiddag satte Isen noget ud fra Landet, dog kun for en kort Tid. Hele Dagen igjennem stod der en meget stærk Brænding, som vilde have gjort os det meget vanskeligt at bringe Baadene i Vandet og at laste dem, men vi havde dog til Hensigt at forsøge paa at naae et mere østligt Punkt af Den, hvis den næste Morgen ved indtrædende Ebbe (Kl. 2 Formiddag) Isen atter skulde sætte fra Land. Petersen holdt derfor Vagt til Kl. 12, og vi gif tidlig til Sengs.

Søen brød stærkere henimod Midnat, og Kl. 1 gif jeg ud for at see efter, om Alt var i Orden. Natten var mild og stille, Maanen skinnede klart i S. D., to klare Stjerner stode under den omtrent 4—5° fra den, flere andre Stjerner vare synlige, og en let Morgentøde

viste sig i Ost. (Eskimoerne havde sagt, at østerpaa var aabent Banded overalt).

13. Sept. Isen havde om Natten ikke sat nok ud fra Land, til at vi kunde faae Baadene under Seil, og vi sov derfor til Kl. 9 Formiddag. Petersen skjød en Ræv tæt ved Teltet og en Borgermester; den Sidstnævnte fik han dog ikke, da den faldt i Banded; vi passede længe paa den, men den drev ud fra Land. Til Frokost havde vi i de sidste Dage haft stegt Flesk, som blev meget godt tillavet med Maisreel og Peber.

Veiret var atter klart med varm Solskin. Søen brød endnu meget stærk; Veiret var i de fire Dage, vi havde været her, smukkere, end det havde været i vort sidste Vinterkvarteer i August Maaned. Henimod Aften lage Brændingen sig, og Isen blev løsere.

14. Sept. Isen var for største Delen dreven bort, men megen Lyndiis bedækkede Banded, henimod Fastlandet saaes flere Gisstrømninger; Himlen overtrukken. Petersen og Baunfall gif paa Jagt og skjøde en Ræv, og bragte desuden den Ræv, som Petersen havde skudt den Dag vi kom, og som Baunfall med megen Møie idag havde hentet frem under Stenen. De vendte tilbage med deres Bytte Kl. 2½ Eftermiddag. Kl. 1 gif Dr. Hays, John og jeg opad Bjerget og saae aabent Banded næsten hele Veien. Ved den ligeoverfor liggende Kyst vare nogle Gisstrømninger, gjennem hvilke det dog ikke syntes vanskeligt at komme. Snart efter begyndte det at snee. Da Petersen og Baunfall kom til-

bage, lastede vi Baadene og forlode Den Kl. 3 $\frac{1}{2}$ Eftermiddag, efterat have været her næsten fulde fem Dage. Veiret var saa tykt, at vi ikke kunde see det ligeoverfor liggende Land, det sneede stærkt og var saa stille, at vi maatte roe; vi styrede først *SEB.* efter Compasset, som dog var saa temmelig til ingen Nytte, først gennem noget løs Jis, derpaa i aabent Vand indtil Kl. 7 Eftermiddag, da vi traf paa en Pakiis, der kun tillod os at styre *SD.*; denne Cours maatte bringe os lige op ad Whale=Sound. Paa Siden af Pakisen var en tynd, deigagtig Sjapiis (sludge), gennem hvilken det var meget trættende at roe.

Kl. 8 $\frac{1}{2}$ blev det meget mørkt; der havde hele Dagen været en Taage, som ikke tillod os at see i en Qvartmiils Distance, og det sneede endnu stærkt; vi gjorde derfor Baadene fast ved et lille Jisstykke, som drev omtrent $\frac{1}{2}$ Qvartmiil fra Pakisen, og sloge vort Telt op der. Thermometret ved Middag 26°.

Bjergene paa Northumberland=Island bestaaer af finkornet graa Granit, som ligger lagviis med en Hældning af 7° mod *SD.* Vi spiste Alle under vort Ophold paa denne D en god Deel Skorbutgræs (*cochlearia*), hvorved vi sparede lidt paa Provianten. Ogsaa saae jeg megen Syre (sorrel), men som havde tabt sin Smag ved Frosten. Vi havde en kold og ubehagelig Nat; vi kunde ikke tage Vøffelkindene frem, da det sneede stærkt, og havde derfor kun et Par Hestedækkener at ligge paa, dog vare vi Alle ved saa godt Lune, at vi kunde lee hjertelig over en Negervise, som William sang. Isen, hvorpaa Teltet stod, var saa mør, at et

Stykke faldt af netop ved den ene Ende af Teltet, saa at en af Teltpløfene næsten kom til at staae i Vandet.

15. Sept. Kl. 6 Formiddag flaredes Veiret noget, og vi saa da Land nær ved os og Land paa den anden Side, men mere fjernt, hvilket sidste vi antog for Northumberland = Jøland. Vi satte Cours for det nærmeste Land, som vi snart naaede, idet vi arbejdede os gennem løs Pakis, blandet med mange Jisbjerge. Bjergene paa det Sted, hvor vi landede, vare steile, men ikke synderlig høie, i Forgrunden var der lavt, med Sne og langt Græs bedækket Land. Stranden var bedækket med Smaasteen og brunt Mudder, og meget flad, saa at vi med Letthed kunde hale Baadene op. Det sneede endnu temmelig stærkt. Petersen skød to Borgermestre, som faldt i Vandet, men bleve optagne af Jernbaaden, før den blev halet op.

Bagagen blev lagt under et Seil, og de to Seil fra Fartøierne bleve satte saaledes op foran Teldøren, at de dannede et Slags Telt, under hvilket Alle afførte sig de vaade Klæder, og hvor Kjøffenet blev etableret. Vi kogte de to Ræve til Frokost, som blev saa rigelig, at vi knap kunde overkomme dem. Kl. 3¹/₂ var dette Dagens eneste Maaltid indtaget, og Alt begav sig til Ro. Om Morgenen havde det været Windstille, ved Middagstid begyndte det at blæse en frisk Kuling af S. V., og det ophørte ikke at snee hele Dagen. 100 Skridt V. for os fandtes flere Eskimohytter, af hvilke den ene var bygget meget regelmæssigt af flade Steen, og var godt vedligeholdt.

16. Sept. Himlen overtrukken, Fastlandet i Sigte, Cap Barry næsten S. til V. Northumberland = Jølands Vestende S til V.; vi vare paa Herbert = Jøland. Kl. 4 Eftermiddag skjød Petersen ni Borgermestre nær ved Baaden; han var løbet ud af Teltet i Underbeenklæder og havde ikke givet sig Tid til at trække Beenklæderne paa.

Isen var saa sammenpakked, at vi i ingen Retning kunde komme bort fra Den. Først var det Stille, Kl. 5 Eftermiddag begyndte det at blæse i heftige Byger af S. Vi havde til Frokost og Aftensmad hvergang tre Borgermestre, som med noget Brød gav et godt Maaltid. Kl. 8—9 Eftermiddag blev det meget mørkt. Jeg fandt Vand nok til at fylde vore Skjedler; Thermometret Kl. 10 Formiddag 26°,5.

17. Sept. Om Morgenen overtrukken Himmel med let N. Vind. Kl. 1 Eftermiddag Thermometret 33°,5; henimod Kl. 2 begyndte Solen at skinne, Isen blev meget løsere, og Kl. 2 vare vi blot ved en $\frac{1}{2}$ Quartmil bred Strømning af Paktis sfilte fra det aabne Vand med Fastlandet. Denne Strømning havde vi nok kunnet bryde igjennem, men Natten vilde imidlertid være kommen paa os; hvorfor vi besluttede at blive her til imorgen. Vi vare efter Inglefields Kort otte Quartmil fra Fjorberget paa Nordsiden af Barden = Bay. Bjergene paa Fastlandet ere alle bedækkede med Sne; Lagene have en Hældning af omtrent 15° mod S. og de synes ligesom denne D at bestaae af mørk og gul Skifer: Paa det yderste nordlige Punct af North =

umberland-Jsland, som vi herfra kunde see, kommer en Gletscher ned til Søen. Sneen er atter blæst bort af Bjergene, og disse ere meget nøgne, iffe til at sammenligne med Northumberland-Jsland. Paa denne D saae vi kun een Ræv og et Harespor. William skjød idag een, Petersen fire Borgermestre. Jalt have vi hidtil skudt syv Ræve, een Ravn, tolv Edderfugle og atten Borgermestre. Desuden havde vi et Aftensmaaltid af det Hvalroskød, som vi fandt i Eskimohytten i Smiths-Sund.

18. Sept. Gik under Seil Kl. 10¹/₂, gennembrød en Jisstrømning og vare Kl. 1¹/₂ i aabent Vand; roede først to Timer, satte derpaa Seil for en let *DN.* og styrede *SD.* til *S.* efter en tilsyneladende Bugt med et høit sneebedækt Bjerg i Baggrunden, kom nær nok til med Rifferten at kunne see, at der ingen Eskimoer vare, løb derefter i *SD.* Retning langs ad Kysten, som her danner smaa Forbjerge af en gul Steen i parallelle Lag med 15° Hældning mod *SD.* og løber ud i en skarp Pynt med en lav Odde. Vi gjorde i de sidste to Timer en Fart af fem Knob, og naaede Pynten Kl. 7 Eftermiddag, saae en Eskimo og en Bugt, som maae være *Barder-Bay*, og halede Fartøierne iland. Bjergene ere steile med en lav Havstok og 20' høie lodrette Klipper. Vi fandt tre beboede Eskimohytter med femogtyve eller flere Indbyggere, bestaaende af sex Familier; to af Mændene havde i Vinter været ombord. Vi tilbyttede os med nogle Naale og et Par Knive

halvanden Tønde Sælhundespæk. Bugten var fyldt med let Is.

Ved Midnat laae vi i Teltet. Om Morgenens havde Petersen, om Aftenen Baunsfall skudt en Borgermester. To Mand ad Gangen holdt Vagt om Natten og afløstes hver anden Time.

Esqkimoerne havde intet friskt Kjød, og vi kunde derfor ikke faae mere af dem; de vare af meget venlig Natur, men forstyrrede vor Nattesøvn, ved deres stadige Nærvarrelse. Nogle gjorde Forsøg paa at stjæle Smaa-ting fra os, men vi opdagede det; deres Høvding, en venlig gammel Mand, forsikrede, at de intet vilde stjæle. Flere af os besøgte deres Hytter og fik der Vand og tørret Hvalroskjød.

19. Sept. Koffene bleve purrede ud Kl. 5 imorges. Lavvande Kl. 4', 40 Minutter. Vi afsejste Kl. 10 $\frac{1}{2}$ og roede meest gjennem Lyndis til Kl. 6 Eftermiddag, da vi landede ved Syd siden af Cap Barry. Overalt paa Kysten var der stærk Brænding, og da vi nærmede os Cap Barry, saae vi en vidtudstrakt Pakis mod B. og S. nær ved Land. Petersen skød een Borgermester og tre Edderfugle, Baunsfall een Edderfugl.

Bore Folk tilbyttede sig tre Par Støvler hos Esqkimoerne; jeg saae det Indre af en Hytte, som var meget reenlig og betrukket med Skind, og en eneste Lampe opvarmede den ret behageligt. Vi gave dem nogle Naale, og de gave os noget Spæk og Mos til Brændsel; af det sidste fik vi en temmelig stor Mængde.

20. Sept. Vi afgik herfra Kl. 11 $\frac{1}{2}$, roede gennem lette Strømninger af Lyndis, og kom snart i aabent Vand indtil Hoppner=Point, som vi naaede Kl. 2 $\frac{1}{2}$; her naaede Lyndisen fra Landet til Pakisen og var for stærk til at brydes. Efter lang Søgen ved den klippefulde Kyst fandt vi Kl. 4 et Sted, hvor Baadene kunde lande, og en jevn Plads til Teltet. Petersen skjød en Maage (Kitlewake), William en Dykker, desuden saae vi adskillige Edderfugle og Kongeænder.

21. Sept. Petersen skjød en Ptarmigan. Vi kom undervejs lidt før Kl. 10 Formiddag og borede os med det store Fartoi foran gennem Lyndisen, der var meget besværlig at gennembyrde. Kl. 1 fandt vi aabent Vand langs Kysten og roede med en let sydlig Vind til Kl. 2, da Lyndis af meget vanskelig Bestaafenhed standfede os. Vi gif da tilankers, og gif iland ved Blackwood=Point; før Hoivande kunde vi ikke hale Baadene op. Landet er her lavt og terrasseformigt, ved Bredden ligger en smal Landis; det er bedækket med dyb Sne. William skjød en Kongeand; vi saae paa Vandet adskillige Flokke af disse Fugle, tilsammen omtrent hundrede Stykker. Ogsaa saae vi Sølhunde, to af dem dukkede op, tæt ved Baadene, men Bøssen vilde ikke gaae af. Kl. 10 Eftermiddag halede vi Baadene op. Der stod en stærk Branding; især brød Søen heftig over en Række Stjær, tredive Skridt fra Land.

22. Sept. Det blæste stærkt af S. med klart Veir; Thermometret i Skyggen 22° Kl. 10 Formiddag.

Paa mange Steder fandtes Tyndiis af samme vanskelige Beskaffenhed som igaar. Pakisen ude havde, saavidt Diet kunde naae i alle Retninger, ikke synderlig forandret sit Udseende; Vinden var for stærk til at roe op imod den, desuden vilde Tyndisen have standsset os meget, Vi besluttede da at blive her idag og at tørre Bøffel-skindene, som vare blevne vaade, i Solskinnet og Blæsten.

23. Sept. Vi forlode vort Qvarteer Kl. 11, 10 Minutter og roede gennem Tyndiis og aabent Bandede til Kl. 12, 20 Minutter, da vi bleve standsede af meget svær Tyndiis. Lillige indtraadte Lavvandet, og vi søgte saa hastigt som muligt til Land, for ikke at blive indesluttede. Vinden havde først været sydlig, strax efter Middag blev den nordlig, og Kl. 8 Eftermiddag blæste det en halv Storm, som holdt ved hele Natten.

24. Sept. Klart Veir og stærk sydlig Blæst, vi laae over her idag, da Isen ikke aabnede sig. Himlen blev snart overtrukken, og vi fik en Sneestorm hele Eftermiddagen igjennem.

25. Sept. Klart Veir og let sydlig Vind om Morgen, Thermometret Kl. 10 21°. Genimod Middag overtrukken Himmel. Isen havde sydlig for os skruet sig tæt sammen, og der havde dannet sig megen Tyndiis.

26. Sept. Overtrukken Himmel med sydlig Vind og Sne. Alt Bandede bedækket med Tyndiis, ingen Bevægelse af Isen iagttages. Mod N. var Tyndisen tyndere og af mørk Farve, mod S. var Alt bedækket

med Sne. Kl. 3 Eftermiddag Thermometret 20° , Sneen ophørt, Vindstille. Petersen skjød fem Ptarmiganer, en sjette, som han havde anskudt, kunde han ikke finde. Vi saae et Par Hvalrosser i en lille Baage, tæt ved et Jisbjerg, 1000 Skridt fra os.

27. Sept. Klart Veir og Solskin, Thermometret Kl. 6 Formiddag 10° , Kl. 8 15° , ingen Forandring ved Isen. Vi ladede Baadene om, halede dem op og rensede dem for Jis. Thermometret Kl. 1 Eftermiddag 20° , Kl. 6 20° .

28. Sept. Dvertrukken Himmel. Begyndte at bygge Hytten. Thermometret Kl. 12 22° .

29. Sept. Byggede idag og fik to Sidevolde færdig. Drak idag den sidste brændte Kaffe, spiste vort sidste tørre Brød og brugte Resten af Sirupen.

30. Sept. Fik idag Sidevoldene færdig. Thermometret Kl. 9 Formiddag 19° , Kl. 12 22° , Kl. 5 16° .

1. Oct. Hentede flade Steen, Petersen forfærdiger Døren til Hytten.

2. Oct. Hentede Mos og tækkede Hytten. Kl. 6 Eftermiddag sprang en stærk sydlig Vind op, og om Natten blæste det en Storm.

3. Oct. Stormen varede hele Dagen med stærke Sneebyger, var om Natten bleven mere vestlig. Vi kunde ikke gaae ud af Teltet, Hytten var blæst fuld af Sneen.

4. Oct. Stormen vedvarede med Sne; Sneen flygede og vi laae inde.

5. Oct. Blæste endnu stærkt af SW. hele Morgen med Sne. Vi laae inde. Petersen gik paa Jagt, saae en Hare, men skjød intet.

6. Oct. Smukt klart Veir, fik Sydsiden af Taget istand og tørrede Sengklæder. Kl. 2 Eftermiddag begyndte pludselig en heftig nordlig Vind med Sneefog, som bedækkede vore Sengklæder med Sne, før vi kunde faae dem ind. Petersen og William vare ude, men saae Intet, de kunde flyde. Efterat de vare komne tilbage, skjød Petersen tæt ved Teltet fire Ptarmiganer. Det stormede hele Natten.

7. Oct. Klart Veir med N. Storm og Sneefygen, vi laae inde. Petersen laver en Dvn eller Ildsted af Blis. Thermometret Kl. 3 Eftermiddag 8° . Idag blev det sidste Sælhundespæk brændt.

8. Oct. Laae inde, formedelst den stærke nordlige Blæst med Sneefygen, klart Veir, Thermometret Kl. 3 Eftermiddag $\div 4^{\circ}$.

9. Oct. Klart og koldt. Thermometret Kl. 7 Formiddag $\div 10^{\circ}$, Kl. 10 $\div 5^{\circ}$ ved Middag $\div 4^{\circ}$. Fik Sydsiden af Hytten istand, bragte Sengklæderne ind og sov for første Gang i Hytten. Petersen skjød først fem Ptarmiganer, som vi havde til Aftensmad, siden tre til. Vi brugte idag Resten af det Brød, der var bleven salt.

10. Oct. Stærk sydlig Vind. Vi kunde ikke gaae ud for Sneefygen. Kl. 6 Eftermiddag hørte vi Stemmer, og snart kom der to Eskimoer fra Barden-

Bay i Slæder, som vilde sydpaa for at jage og opføge Eskimoerne fra Omenak. De bleve hos os om Natten.

11. Oct. Hefstig sydlig Storm; Eskimoerne bleve hos os idag. Kl. 7 Eftermiddag blev det stille, saa pludselig, som om et stærkt Vandfald paa eengang standfede. Dr. Hays blev imorges anfaldet af Hundene, da han var alene ude med Eskimoerne og slap med Nød og Neppe fra at blive sønderreven. De havde to Slæder, een med fem, den anden med sex Hunde.

12. Oct. Distig Luft med Snee, let Nordenvind. Kl. 9 Formiddag forlode Eskimoerne os. Vi maatte skuffe Indgangen til Hytten fri for Snee, da den havde været aldeles bedækket deraf, og Petersen byggede en bedækket Indgang.

13. Oct. Sneeveir. Vi deelte Brødet; Enhver fik sexogfyrgetyve Biskøiter og halvanden Potte fuld af Brød. Alle Sække bleve bragte ind i Hytten i Sikkerhed for Eskimoerne. Kl. 2 Eftermiddag begyndte det at blæse stærkt af S. og det tiltog mod Aften.

14. Oct. Storm af S. med heftig Sneefygen; vi laae inde. Vi brugte idag vore sidste Risengryn og begyndte paa den sidste Daase med Bouillonslager.

15. Oct. Stærk S. Vind om Morgen; om Eftermiddagen blev den svagere. Dr. Hays og Stevensen smeltede Flestet og brændte Kaffebonner. Petersen og William gif paa Isen, saae en Borgermester og to

Ursak, skjede Jntet; paa nogle Steder er Isen bedækket med tykke Sneemasser.

16. Oct. Himlen for en Deel overtrukken. Petersen gik paa Isen og skjød en Ursak paa 200 Skridts Distance, uden dog at dræbe den. Baunsfall jagede iland, men saae Jntet. Om Aftenen støbte vi et Bøghs, og der var usædvanlig varmt i Hytten; vi havde en Pandskage til Aftensmad.

17. Oct. Overtrukken Luft, let østlig Vind og mildt Veir; Petersen gik ud med Stevensen for at sætte Røvefælde; de satte to sydlig fra Hytten. Iaften brugte vi det sidste Svinesfedt

18. Oct. Vi brugte imorges den sidste Suppe-
kage.

19. Oct. Overtrukken mild Luft, Sneer om Aftenen. Imorges spiste vi en Ret af Steenmos, kogt med noget Meel. Temperaturen i Hytten var iaften 45°. Vi havde de sidste fem Aftener støbt Bøghs og brændt dem.

20. Oct. Klar og mild Luft. Tre Mand samle Steenmos. Temperaturen i Hytten iaften 52°, udenfor 10°. Vi brugte iaften vort sidste Meel til Kage.

21. Oct. Læmmelig klart og mildt Veir. Der blev hver Dag samlet Steenmos og vi lavede idag første Gang Suppe deraf uden Meel og den smager ret godt.

Vi havde intet Lys at brænde iaften, da vi Kl. 7 pludselig hørte Stemmer af Eskimoer; de to Mænd,

som ti Dage i Forveien havde været her, kom igjen og bragte to Koner med sig. Vi kjøbte for to Knive et Skulderblad med Fedt og Skind og et andet omtrent lige saa stort Stykke af en Hvalros, desuden nogle mindre Stykker Bjørnekjød, Bjørnesedt og Spæk, desuden af et af Fruentimmerne otte Lommer. Samme Kone fortærede selv fire slige Fugle og gav os Stykker deraf, som hun først beed af. Vi kogte dem en Aftensmad af Bjørnekjød og de bleve om Natten hos os. Temperaturen i Hytten iaften 56°.

Vi brændte imorges første Gang Træ fra Hvalfangerbaaden.

22. Oct. Eskimoerne forlode os tidlig imorges. De havde tre Bjørneskind paa deres to Slæder, og disse vare fuldstændig belæssede med Kjød og Fedt. De lovede os snart at bringe mere. William gif nordpaa med dem.

Petersen gjorde Kaffelovnen istand og forlængede Skorstenen ved Hjælp af Lin fra Hvalfangerbaaden. Vi havde om Morgenens og Aftenen en Ret Bjørnekjød og Steenmos, hvilket passede godt sammen. Fedtet blev idag skilt fra Kjødet og Olien udsmettet; denne brændte vi om Aftenen i den lille Linlampe. Iaften røg Alle Cigarer, som Petersen gav os.

Petersen og Baunsall klagede over Smerter i Dinene, som sandsynligviis bleve foraarsagede af den stærke Røg, som vor Brændeild frembragte.

23. Oct. Let overtrukken Himmel. Solen gif rød ned Kl. 2. Landet er saa eensformigt, at man

noget inde i Landet ikke kan afgjøre, hvor Landet op-
hører og den isdækkede Sø begynder. Tre Mand vare
om at samle omtrent fem Maaltider Steenmos, som var
temmelig vanskeligt at finde under Sneen. Det voger
navnlig paa Nordfiden af Klipperne, der ligge enkeltviis
adspredte paa Sletten. Petersen havde idag ved Hjælp
af Tinnet fra Baaden forfærdiget en fuldstændig Skor-
steen til vor Dvn, og vi havde iaften kun yderst lidt
Røg. Imorges havde Dr. Hays af Banvare stoffet Jld
paa Karulshuffkorstenen.

24. Oct. Inat løb en Ræv over Taget af Hyt-
ten, uden dog at røre et Stykke Fedt, som laae aabent
paa en Bænde. Veiret var mildt. Dr. Hays og Baun-
fall samlede omtrent fem Maaltider Steenmos, Petersen
lavede en Lampe og en Vandkjedel af to Tindaaser.

Hi have nu næsten Alle fortæret vore Bestoiter og
have nu ikke mere nogen Proviant fra Skibet, men leve
udelukkende af Landets Produkter. I de sidste tre Dage
havde vi fem Maaltider af Bjørnekjød og et af Hval-
roskjød, som blev kogt sammen med Steenmos og give
et godt Maaltid; det synes ikke at have nogen skadelig
Indflydelse paa Sundheden. John har for nogle Dage
siden havt Mavepine og jeg har idag Mavekneb og
stærk Diarrhoe.

25. Oct. Imorges Kl. 2 $\frac{1}{2}$ løb atter en Ræv
over Taget; Dr. Hays hørte det, gik ud og fandt den
ifærd med at æde; da han gik henimod den, bortfjer-
nede den sig langsomt; han stød den i Mørket omtrent
paa ti Skridts Afstand. Luften var idag klar, men

meget kold. Omtrent sex Qvartmile borte, var der en Revne i Isen. Vi spiste imorges vort sidste Bjørnefjød, som havde ydet os sex Maaltider.

Petersen lavede om Aftenen en Kniv af et Stykke Jerntøndebaand, for at sælge den til Eskimoerne. I Løbet af Dagen havde han bygget en Rævefælde.

26. Oct. Vi spiste Ræven til Frokost. Dagen var ikke synderlig kold, med overtrukken Luft. I dag gik sex af os ud; Petersen og John byggede en Rævefælde, saaat vi nu havde fem saadanne sydlig for os. Vi saae en Mængde Spor af Ræve og et eller to af Harer, og samlede en lille Sæk fuld af Steenmos, omtrent sex Maaltider. Petersen laver i aften to Knive. Der var atter en Revne synlig i Isen i omtrent sex Miles Afstand.

27. Oct. Himlen overtrukken, Luften kold; vi samlede en Sæk fuld af Mos. Om Aftenen Kl. 5 kom William tilbage fra Eskimoerne, ledsaget af den gamle Høvding og en lille Dreng med to Slæder. To andre Slæder med de to andre Eskimoer, som havde været her før, vare komne halvveis herved, men vare blevne ved et Gjemmested, (caché) som de havde indrettet for en Deel af Ladningen, da de gik op.

Efter Williams Beretning var han bleven modtaget og pleiet meget venligt, han havde været to Dage paa Genreisen; den første Dag havde de forsinket sig med frugtesløs Bjørnejagt paa Fitzelarence-Rock og sov om Natten i en Hule ved Cap Barry. Under hans Ophold havde de fanget to Hvalrosser; han bragte omtrent tolv

friskt Hvalroskjød med Fedt, et Stykke Hvalroslever og omtrent ni $\frac{1}{2}$ friskt Hvalrosfedt. Af gammelt Spæk bragte William kun nok til at brænde i Lampen i fjorteen Dage; desuden bragte han noget tørt Mos. Alt tilsammen blev kjøbt for atten Naale og en lille Kniv.

Nord for Cap Parry er endnu meget aabent Vand og mange Hvalrosser, som Eskimoerne gaae paa Jagt efter. Petersen spurgte, om han maatte gaae derop med den gamle Mand og jage; Høvdingen samtykkede villig og lovede ham hans Andeel af Byttet. De sov begge hos os om Natten og vi spiste Alle en god Deel af den frosne Lever med Stykker af frosent Fedt dertil, som smagte meget godt.

28. Oct. Smukt klart, men meget koldt Veir; ved Middagstid var den nedre Rand af Solen omtrent een Soldiameter over Horizonten.

Petersen var inat bleven meget utilpaa; han havde stærk Kolik og kastede sin Aftensmad op; han havde sandsynligviis spist for megen Hvalroslever og var ikke istand til at gaae med Eskimoerne, der forlode os Kl. 6 Formiddag. Dgsaa Stevensen og John vare ikke ganske raske. Jeg havde i de sidste to Dage haft stærke Emerter i Knæerne, som dog idag næsten ganske vare forsvundne.

Baunfall og jeg vare idag alene ude ved de sex Rævesælde, som dog alle vare tomme. — Ved de sidste tre Maaltider spiste vi Hvalroskjødet stegt i sit eget Fedt og en Suppe af Steenmos, kogt med noget Kjød, Been og Fedt.

29. Oct. Klart Veir, en Skybank mod S., Solen ikke synlig, Thermometret Kl. 2 Eftermiddag \div 27°.

Dr. Hays og Baunsall, som vare ude og formedelst Kulden kun indsamlede to Maaltider Steenmos, fik Næsen let forfrossen. Petersen byggede endnu en Rævesælde mod Syd. Henimod Kl. 2 kom en Eskimo med Slæde og sex Hunde, formodentlig fra Saunders=Jøland, (Abat i deres Sprog); han havde kun sin egen Proviant i Slæden. De derværende Eskimoer havde ikke fanget andet end to Bjørne; han solgte os tre Pund friskt Kjød og to smaae Stykker Bjørneskæg for en Lomme=kniv, men lovede ogsaa for denne Betaling at bringe mere Flesk, naar han kom tilbage fra Barden=Bay. Desuden solgte han os fire Lommer, de to deraf for et Stykke Træ til at reparere sit Pidskask. Han bar en fuldstændig ny Dragt; Trøie af Fugle= og Ræveskind, Bjørneskind's Buxer og Støvler, som saae meget hvide og fine ud.

30. Oct. Klart og koldt; Thermometret Kl. 10 Formiddag \div 30°, Kl. 12 \div 18°, Kl. 3 Eftermiddag \div 31°. Solen kom idag ikke ganske over Horizonten. Petersen byggede en Rævesælde mod Syd, John og Dr. Hays to mod Nord, saaat vi nu have ti Rævesælde, hvoraf de otte mod Syd. Stevensen har igaar og idag været utilpas og har ondt i Brystet. I det Hele er Selskabets Sundhedstilstand meget god, og vi ere alle godt ved Kræfter, hvortil rimeligviis det friske Kjød, hvoraf vi i de sidste Dage have nydt en rigelig Mængde, bidrager meget. Vi leve af to Maaltider daglig, hvert

bestaaende af Kaffe eller Thee, en Potte fuld af Steenmos kogt med noget fersk Kjød og Flesk som Suppe og et halvt Pund eller mere Kjød, stegt med Flesk; et af disse Maaltider vilde være tilstrækkeligt til at holde os raske. Madlavningen tager stærkt paa Vaaden, hvoraf næsten Halvdelen er brændt; Ovnen ryger under Kogningen sædvanlig saa stærkt, at Kogles Dine lide meget derunder. Uagtet den stærke Kulde udenfor er Hytten meget varm. Temperaturen sædvanlig flere Grader over Frysepunktet. Vor Aftenunderholdning bestaaer for det meste af Oplæsning af Noveller 2c., hvortil den af Petersen forfærdigede Lampe lyser ret godt.

31. Oct. Klar Luft, i Horizonten en Skybanke, der farvedes smukt af den over Horizonten halvt synlige Solfive. Thermometret Kl. 10 Formiddag $\div 26^\circ$, Kl. 1 Eftermiddag $\div 27^\circ$, Kl. 3 Eftermiddag $\div 31^\circ$.

Jeg byggede en Rævesælde nordpaa og samlede noget Steenmos, men det er for koldt, til at man kan faae meget. I de sidste fire eller fem Dage ere ingen nye Rævespor blevne opdagede.

Jaften bleve vore Udsigter for Vinteren bragte paa Bane, og det blev foreslaaet, at man skulde forsøge paa at sende Eskimoerne med fire Slæder til Skibet, hvorfra de da kunde bringe tilstrækkelig Proviant til at føde os hele Vinteren igjennem. De synes villige nok, men Spørgmaalet er, om de kunne gjøre det formodest Ijsen; det blev besluttet, at anvende alle mulige Løfter, for at bevæge dem dertil, næste Gang de besøgte os.

1. Novbr. Meget klart og koldt Veir. Thermo-

metret Kl. 9 Formiddag ÷ 27°, Kl. 2 Eftermiddag ÷ 28°. Der blev samlet tre eller fire Netter Steenmø. En Deel af Solstiven kom endnu idag over Horizonten. Jafteu kom vor sørgelige Situation atter paa Bane, og vi besluttede, at Petersen og William, ifald Eskimoerne ikke skulde komme inden den Tid, tidlig om Morgen den 4de November skulde gaae hen til dem, og ved Røfter skulde søge at bevæge dem til med fire Slæder at gaae til Eskibet, eller hvis de ikke selv vilde gaae, da at laane os Hunde og Slæder. Skulde de ikke lade sig bevæge ved Røfter, maatte der bruges alle mulige Trudsel, og ville eller kunne de alligevel ikke gaae formedelt Isen, vil Petersen spørge dem, om de i Vinterens Løb kunne forsyne os med Proviant, naar vi komme til deres Opholdssted og fordele os i deres Hytter. Denne Beslutning tilfredsstillede samtlige Selskabets Medlemmer.

2. Novbr. Klart Veir, Thermometret ÷ 20°, Petersen gik ud paa Isen, men kunde intet aabent Vand see; han var omtrent syv Qvartmiil ude.

Noget efterat vi havde spist til Aften, kom to Eskimoer, Calutina og en ung Mand, omtrent atten Aar gammel, tilligemed en Kone og et lille Barn, nordfra. De bragte os friskt Hvalroskjød, noget Lever og Spæk, for hvilket Calutina fik en Teltplæk og et andet Stykke Træ. De sagde, at de nu kunde gaae til Eskibet, og syntes meget villige dertil, hvorfor Petersen besluttede imorgen tidlig at gaae hjem med dem, og William vilde gaae med til Eskimobyen og forblive der, indtil Petersen

vendte tilbage fra Eskibet. Dr. Hays skrev et Brev til Dr. Kane, indeholdende en Requisition paa Proviant, hvilket blev oplæst, og antaget med almindeligt Bifald; en noiagtig Copi blev opbevaret. De to Eskimoer sov hos os om Natten, og vi besluttede endnu, at John og jeg ved første Leilighed skulde gaae sydpaa, for at see, hvad vi der kunde tiltufte os af Proviant.

Cap York kaldes af Eskimoerne Imnananak; Cap Barry Kangarsuk.

3. Novbr. Kl. 1 om Morgenen kom Eskimoen fra Achat tilbage nordfra, og havde den Enke, som for nogen Tid siden var gaaet derop med Galutina og Høvdingens Søn, med tilbage, saaat vi havde tre Mænd, to Koner og et lille Barn i Hytten. Han medbragte noget Spæk og Kjød. Eskimoerne fra Nord (Netlick) forlode os tidlig om Morgenen, ledsagede af Petersen og William, Manden fra Achat vilde ikke reise, da det blæste en stærk sydlig Vind, han blev derfor tilligemed Enken, hos os til Kl. 8 Aften, da de forlode Hytten, ledsagede af John og mig. Vi naaede Achat Kl. 4 Formiddag.

4. Novbr. John og jeg bleve indquarterede i to Hytter med fælles Indgang; den stærke Blæst udenfor, holt os for det meste i Hytten.

Vi besøgte et Par Hytter, og købte Lommer for enkelte Raale, og for fire Raale og en Kniv af Petersens Fabrik, et Been af en Bjørn.

5. Novbr. Til i Aften have vi indkjøbt 24

Kommer og unge Borgemeſtre, nogle tørrede Fugle, et ſtort og et lille Stykke Bjørneryggrad med meget Kjød paa, to halve Bjørnebeen, Bjørnelever og nogle mindre Stykker Bjørnekjød for halvtredſindſtve Maale og een Kniv.

6. Novbr. Forlode Hytten Kl. 6 Formiddag.

7. Novbr. Der bleve gjort Forberedelser til at afviſe et Angreb af Eſkimoerne, Jernbaaden blev lagt over Hyttens Indgang og denne blev gjort længere.

8. Novbr. Hvalfangerbaaden blev ſlaaet i Stykker og bragt til Hytten, de tre Sider af Hytten bedækkede med haard Sne.

9. Novbr. Om Aftenen Kl. 8 kom Calutina og den unge Eſkimo fra Nellick, og bragte omtrent 20 f friſt Hvalroſkjød og en Portion Lever, der endnu ikke vare froſne, deſuden omtrent 10 f Hvalroſkjød med meget Spæk, hvilket vi købte for nogle ſmaa Stykker Træ; vi togte Mad til dem, og de forlode os Kl. 9, og gif ſydpaa, for at jage Bjørne.

10. Novbr. Petersen gjorde fire Knive af Jerntøndebaand.

11. Novbr. Noget efter Middag kom ſex Eſkimoer med fire Slæder; de to af dem vare de ſamme Folk fra Achat, der havde bragt John og mig hjem, tilligemed den anden Enke fra Achat, ſom igjen vendte tilbage fra Nellick, to andre vare fra den øſtpaa beliggende By og een fra Nellick. De bragte en Deel friſt

Hvalroskjød med Spæk, foruden noget gammelt Spæk, tilsammen omtrent 200 Æ, hvorfor vi betalte to Pæle, et Stykke af Vaadens Lønning, endvidere to Knive af Petersens Fabrik og en god, William tilhørende Kniv, nogle smaae Stykker Træ til Bidsteskafte og nogle Naale. De bleve hos os til Kl. 3 Eftermiddag og lovede at bringe mere, navnlig den gamle Mand østfra, som gif tilbage nordpaa med sin Slæde, for saa hurtigt som muligt, at bringe mere. Deres Udfærd var først noget sky, men de kom snart i deres gamle Bane igjen.

12. Novbr. Den Proviant, vi havde faaet igaar, blev nær ved Indgangen lagt under nogle Sneeblokke. Henimod Middag kom Eskimoen fra Northumberland-Jøland og bragte os et smukt Stykke Hvalroskjød med Nyrer og Lever, endvidere omtrent 50 „Rodges“, noget friskt Søhundespæk og en rigelig Qvantitet gammelt Spæk, samt noget godt Mos, han vilde have en Pæl og en Kniv derfor, men han hastede ikke med at faae Betalingen; vi gaved ham tre Rodges og en Lom til Aftensmad. Vi lavede endnu et delicat Aftensmaaltid af Hvalrosleveren og Nyrrerne; det første havde bestaaet af sex Bommer; det var første Gang, siden vi forlode Skibet, at vi havde tre regelmæssige Maaltider. Eskimoen blev Ratten over hos os: han viste den samme rolige Udfærd, som vi før havde bemærket hos ham, og sagde noget med Hensyn til Eskimoerne fra igaar, navnlig til Broderen, til Høvdingen i Nellick, som Petersen rigtignok ikke kunde forstaae, men hvoraf dog fremgif, at denne nærede onde Hensigter mod os. Han

lever tilligemed sine to Brødre, alene paa Northumber-land=Jesland.

13. Novbr. Vi gave Eskimoen noget kogt Hvalroskjød af vor Frokost; førend han forlod os, bragte han fra sin Slæde et Stykke friskt Sælhundespæk, noget Mos og Græs og tre Rodges. hvorfor han fik en Skee og nogle Naale, hvorpaa han vendte hjem Kl. 10 Formiddag.

Kl. 6 Eftermiddag kom fire Slæder fra Achat, hvoraf de tre hørte hjemme i Netlick med Calutina, Williams Bært og den unge Eskimo, der var kommen herved med Førstnævnte; den fjerde indeholdt min Bært fra Achat med Kone og to Børn, som forandrede sin Bopæl; desuden de to Enters, som før havde været her, med deres to Børn; den ene af disse Enters er en Datter af Høvdingen i Netlick, den anden en Søster til min Achatke Bærts Kone. Calutina bragte os et heelt Bagbeen af en ung Bjørn, som han havde faaet som sin Bært af en sydpaa dræbt Bjørn, hvilket han solgte for en Bordkniv; desuden købte vi sex Lommer og noget tørret og friskt Kjød for smaae Stykker Træ. Hele Selskabet, bestaaende af elleve Personer, blev Natten over hos os; de kogte med deres egen Lampe, og varmede Hytten i den Grad, at al Isen smeltede. Vi havde ingen Plads til at lægge os ned, og sadde derfor oppe hele Natten, Eskimoerne lagde sig ned saa godt de kunde og sov.

14. Novbr. Genimod Kl. 1 Morgen spiste vi otte stegte Rodges og drak en god Kop Kaffe Kl. 3.

Henimod Kl. 5 forlode Eskimoerne os; de havde spist omtrent 20 \AA friskt, fordærvet, og tørret Kjød. Calutina takkede for Beværtningen og de syntes Alle at være meget tilfredse. Vi spiste en god Frokost, uden Kaffe og sov hele Dagen igjennem, fra Kl. 7 Morgen, til Kl. 5 Eftermiddag. Til Aften havde vi en delikat Boufsteg af Bjørnebenet.

15. Novbr. Petersen tillavede Træ fra Baaden, til Handelen med Eskimoerne; det var klart, let nordlig Vind, meget koldt. Om Aftenen tændte vi Eskimolampen og kogte nogle Ribbeen derved; det varede længe til de bleve møre, men Lampen opvarmede Hytten godt. Suppen, som blev kogt paa disse Ribbeen af noget Hvalroskjød, der siden ydede et lille Extraaftensmaaltid, var meget god og stærk. Vi kom ikke i Seng før Midnat.

16. Novbr. Petersen fandt idag adskillige nye Rævespor; en Ræv havde været i Falden, men Døren var ikke falden ned. Om Aftenen, efter et godt Maaltid af smaatskaaret Kjød, følte Nogle af os endnu Hunger, og det blev besluttet at lave Extramad, som bestod af fire Lommer og fire Borgermestre, og var rigelig, og delikat. Dertil blev kogt god Kaffe. Vi bleve oppe til henimod Kl. 3 den næste Morgen, og Petersen erklærede, at hvis det skulde kunne lykkes at faae sex Hunde af Eskimoerne, vilde han forfærdige en lille Slæde og gaae til Skibet, der om mulig laane Dr. Ranes Hunde og store Grønlanderslæde, og bringe saa meget Proviant med herved, som han kunde transportere med sig. For-

flaget blev modtaget med Glæde, og Enhver tilbød Alt hvad de eiede af Knive, for at kjøbe Hunde.

17. Novbr. Imorges havde vi en Frokost af smaatflaaret Kjød uden Kaffe, og sov Alle, med Undtagelse af Petersen, der omtrent Kl. 12 gik ud til Røvefælderne, for at rense dem for Snee, indtil Kl. 4 Eftermiddag, da den gamle Mand fra den østpaa liggende By kom til os og sagde, at han havde seet Bjørnespor, som gik fra Booth-Sound over Land sydpaa, hvilket han vilde følge imorgen saasnart som muligt; han bragte os et godt Stykke Hvalroskjød med meget Spæk, og et Stykke Sølhundespæk, hvorfor han fik en Pæl af Baadens Kjød; desuden folgte han os nogle Smaating for Naale. Snart efter hørte vi atter Eskimoer, det var (Tartarat) fra Cap York med Kone og Barn; de vare ifærd med at flytte, og havde alt Huusgeraad paa Glæden. De bragte deres Lampe ind og togte til sig selv, og solgte os foruden c. 50 smaa Fugleskind, fem Lommer for Naale, af hvilke vi spiste de fire som en Extra-Aftensmad. De bleve Natten over hos os, og næsten Ingen fik sovet. Stevensen var idag meget utilpaa.

John kjøbte af (Tartarat) et Par nye Bjørneskindstøvler, for et Par gamle Sølhundestøvler og en Lommekniv, for at tage dem hjem med, som en Mærkværdighed, desuden fik han og Petersen hver et Par Bælvanter for nogle Naale.

18. Novbr. Genimod Kl. 5 Morgen, togte vi en Ekstrakaffe, og Kl. 9 forlode de to Eskimoer os, for

at følge efter Bjørnen; de lodde Konen blive hos os til deres Tilbagekomst. De vendte tilbage efter et Par Timer og sagde, at Bjørnen atter var gaaet ud paa Isen, og hen mod det aabne Vand. Petersen kjøbte to Hunde af (Tartarat) for den Hærpun, som vi havde taget med fra Skibet, og to af den gamle Mand, for Baunsfalls Dolk, saa at vi nu havde fire Hunde til Slædeexpeditionen. Enhver af Slæderne havde syv Hunde, men den gamle Mand sagde, at de to tilhørte hans Søn.

Af enkelte Ord og Spørgsmaal, i Forbindelse med Petersens og Williams sidste Modtagelse i Netlick, og Eskimoen fra Northumberland=Islands (Kingerdag) Bemærkning, syntes det Petersen at være muligt, at Eskimoerne kunde nære fjendtlige Hensigter mod os, og han fandt det derfor raadeligst, at Baunsfall gif med ham til Skibet, hvortil denne var meget villig. Genimod Kl. 1 forlode Eskimoerne os; begge Slæderne gif nordpaa; den gamle Mand havde villet besøge en Mand ved Navn (Tonarsuk) i Achbat, men (Tartarat) havde sagt, at fire eller fem Mænd, hvoriblandt (Tonarsuk) vilde komme mod Nord.

Giendommelige ere Eskimoernes Navne; de ere deriverede fra de meest forskjellige Gjenstande; saaledes (Tonarsuk) af (Tonak) Djævel, (Tartarat) af et Ord, der betyder „Mange“, hans Datters Navn var afledet fra det eskimoiske Ord for „Die“; andre Navne ere af meget smudsig Oprindelse.

Om Aftenen fandt vi, at Hundene havde ædt et Stykke gammelt Spæk; Petersen bandt dem nu saa godt fast, at de ikke mere kunde komme til vort Depot.

De blive fordrede med Affaldet, navnlig af Fugle, Petersen havde desuden forskaffet sig nogle gamle Rodges og noget Hvalroskud til dem.

Stevensen var iaften saa syg, som han endnu ikke havde været, siden han forlod Skibet; henimod Aften blev det dog bedre med ham.

19. Novbr. Det begyndte at skorte paa Provianten. Vi spiste noget Kjød og tre Fugle til Frokost, og sex Lommer til Aftensmad, hvoraf vi vel fik to rigelige Maaltider, men som kun levede os et Stykke Hvalroskjød og fire Lommer. Desuden var vort gamle Spæk næsten sluppet op, og det eneste, hvoraf vi endnu havde en Deel, var frisk Spæk.

Idag var Vinden sydlig; den steg henimod Aften til en halv Storm med Sneefygen. Der kom ingen Eskimoer idag. Stevensen er betydelig bedre.

20. Novbr. Klart, temmelig varmt Veir med let sydlig Vind. Idag toge vi Hul paa vort sidste Stykke Hvalroskjød; vor Proviant kunde kun holde ud een eller to Dage endnu.

Petersen begyndte idag paa Glæden. Til Gængerne tog han to Loster, og Tvarstykkerne bleve gjorte af Fartoiets Borde. Vi have intet andet til at sætte under Gængerne end Jernet af Baadens Kjøle og nogle temmelig rue Jerntøndebaand, og vi haabe at kunne ombytte den, som den nu er, med en Eskimoslæde, der alle have Been under Gængerne. Ingen Eskimoer kom idag. Det var en Smule bedre med Stevensen.

21. Novbr. Vi spiste idag det sidste Stykke Hvalroskjød og vort hele Forraad bestod foruden af frist Spæk, af tre Lommer. Petersen kom hjem fra Rævefælderne med en Ræv, to andre havde været i Fælderne, men vare brudte ud og undkomne; desuden havde han seet to Ræve nær ved Hytten. Vi havde inat havt Hundene i Hytten, men de vare saa smudsige, at de imorges atter bleve transporterede ud. Vor sidste The blev idag brugt til Stevensen. Til Aftensmad havde vi Ræven og en Lom, de to resterende bleve bestemte til Frokost, men Fire af os vare saa hungrige, at de besluttede endnu i aften at stege deres Lom, hvilket de ogsaa gjorde.

22. Novbr. Dagen var varm, meget mørk, med Sne og sydlig Vind.

Fire af os havde en Lom til Frokost, de andre Fire havde Intet uden Raffen, som med hver Dag smagte os Alle bedre. Hytten havde inat været meget varm; nogen frosten Vand, som ofte sætter sig under Taget, var tøet op.

Petersen bragte atter en Ræv fra sine Fælder, som vi spiste til Aften. John og William udtalte som deres Mening, at vi skulde forsøge at naae tilbage til Skibet, men Spørgsmaalet blev ikke videre omtalt. Vi gif meget tidlig tilfængs. Henimod Aften blæste det stærk af S. og Floden gif meget høit op.

23. Novbr. Imorges spiste vi en Suppe af efterladte Been. Inat havde det sneet saa stærkt, at man

gik i til over Knæerne. John var ude ved sine tre Røvesælde; han fandt, at der havde været en Ræv i hver af dem, men de vare alle undslupne. Petersen og Dr. Hays vare gaaede til de andre Sælde, men fandt Sælderne fulde af Sne og ingen Ræve. Petersen foreslog at gjøre et Forsøg paa at naae Eskibet og at forlade Hytten, saasnart vi atter fik Maanestien. Det er tydeligt, at vi ikke kunne leve her Vinteren over, da det uden ved Hjælp af Eskimoerne og deres Slæder, som de dog aabenbart ikke ville laane os dertil, er umuligt at bringe tilstrækkelig Proviant hened til at sikke os mod Hungersdøden. Stevensen, som endnu er for syg til at gaae, skal transporteres paa Slæden ved de fire Hunde; vi andre tage kun nogle Hestedækkener, vor Kaffe, Spæk til Brændsel og en Kogemaskine med os; vi gaae først til Eskimoerne paa Northumberland=Jøland, proviantere os der saa godt som muligt og forsøge paa, om mulig, at faae endnu et Par Hunde af dem, eller at bevæge dem til med deres Slæder at bringe os til Cap Alexander, eller endnu længere. Vi besluttede, ombord, at danne et eget Selskab, uafhængigt af Dr. Kanes Commando og kun af ham at forlange den Gæstfrihed, som ydes et skibbrudent Mandskab paa Søen.

Med Undtagelse af de nødvendige Hestedækkener, lade vi vore Sager blive tilbage her: Bøffelkindene blive staaende itu til Rejseklæder.

Vor Aftenmad bestod af noget halvfordærvet Kjød, smaatstaaent og kogt. Kl. 10 Aften havde vi en Extrakaffe.

24. Novbr. Reisetilberedelserne begyndte, John fik et Bøffelkind itu til Beenklæder og Strømper, og han, George og William, der havde Tandpine og en svullen Kind, fik deres Reiskeklæder for største Delen færdige.

Vi havde kun Kaffe til Frokost, Kl. 12 kogte vi en Potte fuld af Steenmos og Hvalrosspæf, men som de Færreste af os kunde nyde med nogen Appetit, og hvoraf vi næsten Alle følte os utilpas. Vi havde endnu ikke endt vort Maaltid, da vi hørte Stemmer af Eskimoer udenfor; det var den Mand fra Achat, som havde taget John og mig med derned, og en ung Mand sammestedsfra med to Slæder. De havde kun tre Lommer med sig, som de solgte os for et Stykke Træ; Hunde vilde de ikke overlade os. William tilbyttede sig et Par Bjørnekindsstøvler mod et Par Sælhundestinds og en Lommekniv. Deres Hensigt havde været at gaae mod Nord, men de vendte tilbage sydpaa, for, som de sagde, at bringe en Hund med til os, og desuden at bringe en Slæde med, som den unge Eskimo vilde bytte bort mod vor. Vi lavede en Aftensmad af de tre Lommer og noget Hvalrosshud: naar sidstnævnte bliver kogt, smager den ret godt, og er langt at foretrække for Spæffet.

Peterfen satte inat haardt Træ under den ene af Slædernes Gænger. Kl. 12 drak vi Kaffe, hvorved John og Baunfall, som lavede den, geraadede i Strid da John forlangte en heel Potte fuld, hvilket er mere end Kjæbden kan præstere. John gjorde siden Ild med

Spæk, og kogte selv en god Portion Kaffe, og erklærede ved denne Leilighed, at han ikke havde i Sinde at gjøre mere for Selskabet, men vilde sørge udelukkende for sig selv. Hans naturlige Hefstighed var maastee forøget ved Hæmorrhoidesmerter, hvoraf han led idag. Stevensen bliver lidt bedre hver Dag.

De fleste af os vare beskæftigede til Kl. 2 om Natten. En af Hundene slap løs og gik til Jernbaaden, hvor den begyndte at æde Spæk, men vi fordreve den snart, Petersen gjorde den atter fast, og vi tog al Spækket ind i Hytten.

25. Novbr. Kl. 12 drak vi Kaffe. Dr. Hays som nogle Dage i Forveien havde skaarret Neglen af sin venstre Tømmelfinger og derfor ikke kunde sye, brændte Kaffe til Reisen. Om Aftenen spiste vi noget Hvalros-hud stegt med Spæk, hvilket var en meget feed Mad, men ikke smagte ilde. De fleste af os vare utilpaa idag, og Forberedelserne skred kun langsomt frem: henimod Kl. 12 gik vi tilfængs.

26. Novbr. Imorges spiste vi kogt Hvalros-hud til Frokost, hvilket smager betydeligt bedre, end naar det er stegt, og gav en god Gelee, der med de nødvendige Krydderier kunde have været delicat.

Henimod Kl. 11 hørte vi Eskimoer; der var fire Slæder, med den ene kom den gamle Mand fra Cap York, de andre tre kom sandsynligviis fra Achbat, de havde fem Koner og et Antal Børn med, desuden havde de deres Telte og andet Huusgeraad paa Slæden og

vare aabenbart isærd med at skifte Opholdssted. Petersen kjøbte to gode Hunde af dem, for en Pæl og en Kniv, endvidere for Træ, Raale og Knive 49 Fugle, for det meste Lommer, og noget tørret og noget fordærvet Kjød: de gik snart igjen nordpaa. Dagen var ikke meget kold med let sydlig Vind. Vi spiste otte Lommer til Aften, hvoraf vi alle bleve fuldkommen mætte, noget, der ikke længe havde været Tilfældet; om Aftenen befandt vi os Alle bedre end i de sidste Dage. John fik endnu tre Par Bøffelkinds-Veenklæder til, og vi vare næsten Alle til seent paa Aftenen bestjættigede med Forberedelser til Reisen. Kl. 10 drak vi en Extrakaffe, og vort Humeur var i det Hele betydelig bedre, siden vi igjen havde faaet Proviant nok til med behørig Økonomi at naae Northumberland=Jøland. Vi savnede to Theekopper, som Eskimoerne efter al Rimelighed havde taget med sig.

27. Novbr. Kl. 4 om Morgenen begyndte Køl-fene, og Kl. 7 var Frokosten forbi. Reisetilberedelserne havde god Fremgang. Petersen, der begravede sine Klæder i Sneen udenfor, saae Kl. 11 fire Eskimoslæder komme; det vare de samme, som igaar vare gaaede nordpaa; de vare nu tomme, og kom ikke til Hytten, men gik videre mod Syd; de kom dog snart tilbage og sagde, at de her vilde vente paa to andre Slæder, som snart vilde komme sydfra. Vi kunde kun kjøbe ni Lommer af dem, og de gjorde stærke Forsøg paa at stjæle; en Potte, som de havde bragt til Slæden, fik Petersen tilbage. De opholdt os meget i vort Arbeide. Senimod Kl. 6 om Aftenen kom en anden Slæde, af hvilken vi

kjøbte tre Lommer og noget friskt Bjørnefjød. De onskede at blive hos os om Ratten, men de gif, efterat Petersen flere Gange havde sagt dem, at vi vilde sove og ikke havde Plads til Alle i Hytten, meget misnoiede bort. I Nat fik vi Ende paa al Syning og ved Midnat drak vi en Extrakaffe og spiste noget tørret Kjød.

28. Novbr. Det var idag meget koldt med stærk sydlig Vind, der henimod Middag udartede til en heftig Storm, saa at der ikke kunde arbeides udenfor, undtagen Petersen, der begravede sine Sager og Chronometret i Sneen. Dr. Hays brændte Kaffe, og William togte Fugle til at tage med. Ved Middag kom to Eskimoslæder fra Nellick med to Mand og den ene Enke fra Achat; de vare kun komne for at besøge os og bragte os Hvalroskjød, noget Spæk og et Bjørnebeen, som vi købte for en Kniv og noget Træ.

Her ender Dagbogen, da der i de følgende Dage ikke var nogen Leilighed til at skrive, idet disse bleve benyttede til et Forsøg paa at naae Skibet. Alle Hyttens Beboere begave sig paa Vandring, men efter en Marsch af 12 engelske Mile maatte Forsøget opgives paa Grund af Stevensens Sygdom og de Andres Træthed. Det blev altsaa ved den første Bestemmelse, og Baunsfall og jeg fortsatte Reisen til Skibet den følgende Dag, medens de Andre forbleve i Hytten, som vi atter havde taget Tilflugt til. Vi havde kun en Kop Kaffe

og saameget Spæk med os, som kunde rummes i en Theekop; desuden havde vi et Stykke halvraaddent Spæk til Hundeføde. Det varede naturligviis ikke længe, førend Hungeren plagede baade os og Hundene, og hvad der frelste os fra Hungersdøden, var Levningerne af en Hvalros, der stod paa Isen og udbredte en hæslig Stank, som Hundene kunde lugte langt borte, men den havde noget høist Tillokkende for disse stakkels Dyr, saa at de trak løs af alle Kræfter. Vi naaede snart Udslet, og Mennesker og Hunde stillede den frygtelige Hunger ved de halvraadne Levninger af Hvalrossen. Imidlertid vare vi glade ved at finde denne Føde. Senere traf vi paa Eskimoere, og vi naaede uden synderlig store Gjenvordigheder, naar vi tage Forholdene i Betragtning, Eskibet, hvor vi bleve bedre modtagne, end vi havde ventet, og de nødvendige Anstalter bleve trufne for at komme de i Hytten efterladte Kammerater tilhjælp.

Disse vare imidlertid, efter at have repareret Hytten, og deres sidste Proviant var fortæret, komne i Frygt for, at nogle Eskimoere, som besøgte dem efter vor Afreise, havde Planer for med deres Liv. Dr. Hays gav derfor disse Gæster en Dosis Opium, og da de vare faldne i Søvn traf man Peltsene af dem og efterat have iført sig hine, begav man sig paa Reisen med Eskimoernes Slæder.

Efter nogen Tid vaagnede Eskimoerne, og da de savnede deres Peltse, benyttede de nogle af Europæerne efterladte Tæpper, istedetfor de borttagne Klædningsstykker og satte efter de borttrømte Ransmænd, hvilke de snart indhentede, eftersom Europæerne ikke forstode

at kjøre Hundeslæde. Da de kom, bleve de ved Løfter og Trudsler bevægede til at hjælpe dem, og saaledes ankom de lykkelig til Skibet, efter at have mødt den Expedition der var udsendt for at komme dem til Hjælp.

Vor Tilstand paa Skibet var alt andet end behagelig. Vi havde kun ringe Udfigt til at komme derfra, og Enigheden mellem den høist blandede Besætning var ikke den bedste. Kane viste sig ofte lunefuldt og uomgjængelig. Han bad mig ofte fortælle hvad jeg vidste om Eskimoernes Levemaade, og om de Sodyr der opholde sig i de nordlige Have. Hvad jeg saaledes fortalte er i det Væsentligste meddeelt i disse Optegnelser.

Mine Bessjæftigelser bestod i at forfærdige Smaating, som kunde sælges til Eskimoerne, og i at opstille Rævesælde, og det lykkedes mig at fange nogle Ræve. Det varede imidlertid ikke længe førend jeg, som de fleste af Besætningen, blev haardt angreben af Skjorbug. Dr. Hays fik Koldbrand og mistede et Par Tæer. Imidlertid kom jeg mig efter et temmelig langvarigt Sygeleie og kunde atter stille Sælde og gaae paa Jagt.

Kane havde den Overbeviisning, at der maa existere et Polarhav, en Mening, jeg ikke kan dele. Det tidligere omtalte aabne Sund mod Nord er ikke andet end et Strømsfæde, og ingen af os har seet noget Polarhav. Hvad Penny har fortalt om et Polarhav er ikke andet end en overdreven Skildring af et saadant Strømsfæde i Wellington=Canalen, og hvad han anfører om Varmen, der tiltog mod Nord, har ingen anden Grund end at

det var i Sommertiden vi vare der, og den yppigere Vegetation han taler om, indskrænker sig til en eneste Græstue som jeg fandt paa en D i Wellington-Canalen, og leverede ham. Hvidfiskens Magerhed, naar den kommer nordfra, synes heller ikke at tyde paa noget altid aabent og med mildere Klima og rigere Vegetation begavet Polarhav.

I Midten af April 1855 besluttede Kane at foretage en Reise nordpaa, i Selskab med to velfjørende Eskimoere, som han ved store Løfter fik bevægede til at følge ham. Han var kun 24 Timer borte. Aarsagen til denne Expeditions korte Varighed var, at Eskimoerne kun havde villet fjøre omkring efter eget Lykke, idet de betragtede denne Udflugt som en Bjørnejagt. Da Dr. Kane, gjennem Grønlanderens Hans, som fulgte med, lod dem vide, at dette ikke var Hensigten, men at Kane ønskede at komme op til det aabne Sund mod Nord, erklærede de, at dette ikke kunde lade sig gjøre, fordi der laae for dyb Snee deromkring.

Det lader til som om Kane ved denne Leilighed har villet tvinge Eskimoerne ved Hjælp af Hans til at opfylde hans Dnske, thi denne forlod først Expeditionen, og Kane fulgte snart efter; men ved sin Tilbagekomst til Skibet, lod han mig sige til Hans, at Kane, som Chef for Expeditionen, havde Lov til at lade Enhver styde, der forlod Skibet eller nogen fra dette udsendt Expedition uden hans Tilladelse. Da jeg havde meddeelt Hans dette Budskab, gjentog Kane det atter, og da jeg gjorde ham opmærksom paa, at jeg havde oversat det for Hans, svarede han, at nu gjentog han det for at

jeg kunde vide, hvad jeg for mit Bedkommende havde at rette mig efter. Jeg tillod mig i den Anledning den Bemærkning, at, saasom Skibet var at betragte som Brag, maatte hans Commando ansees for ophørt og om jeg end adlød ham af Pligtfølelse, vilde det dog næppe være raadeligt for ham at ergevere Dankelove paa en dansk Undersaat, især naar Talen var om Dødsstraf.

Endsfjøndt Eskimoerne havde nægtet at kjøre ham videre mod Nord, gav Kane dem dog forskjellige Sager, som de satte stor Priis paa, og de bleve saa bevægede ved hans Godhed, at de affode ham et Par Hunde; thi Kane havde besluttet at gjøre et Forsøg paa at naae de danske Besiddelser sydpaa, og vi havde allerede i nogen Tid været beskæftigede med at træffe Forberedelser til denne Reise.

Saaledes havde vi faaet udrustet to Hvalfangerfartøier, forsynede med Telte, der kunde udspændes over dem, en Slæde til hver Vaad, og jeg havde, saa godt det lod sig gjøre, forfærdiget de nødvendige Kogekar af Jernblik.

Den 21de Mai forlode Fartøierne Skibet. Vi have tre Syge af Besætningen der vare meget svage. Disse vare isorveien ved Hjælp af Hundeslæden bragte ned til omtrent sex danske Mile sønden for Skibet beliggende forladt Eskimohytte. Tommermand Olsen, Stewarten og jeg blev tilbage paa Skibet, fordi vi endnu havde en lille Tulle at sætte istand, og vi, der havde været beskæftigede med Udrustning, Brødbagning o. desl., havde ikke som de Andre kunnet faae vort Reisetoi sat i

den nødvendige Stand, til den Tid de Andre forlode Skibet.

Den 24de Mai begave vi os paa Reisen, og naaede Kane efter to Dagsreiser. Først maatte vi slæbe Far-tøierne over Jisfoden : den faste Jis ved Kysten, indtil vi naaede Dywels-Ridge, hvor vi forlode Jisfoden og arbejdede derfra over Havisen i korte Dagmarscher.

Saaledes gik det fremad om end langsomt og med megen Besvær, indtil vi lidt længere mod Syd fik lidt Assistance af Eskimoerne, der flere Gange med Hundeslæder kjørte tilbage til Skibet med Kane, Stewarten og en Mand af Besætningen, for at bage Brød af det i Skibet levnedes Meel, saa at vi hele Tiden, saalænge vi arbejdede over Isen, havde frisk Brød.

Den 10de Juni indtraf det beklagelige Tilfælde, at Olsen, ved at forsøge paa at løfte en Slæde, der var kommen for dybt i Sneen, sprængte Blæren hvilket efter tre Dages Forløb havde hans Død tilfølge. Vi førte ham med os til Littleton-Island, hvor han døde. Han var i de to Dage Reisen varede saa syg, at han ikke kunde kjende mig, og vi kunde ikke faae ham til at nyde Noget, ikke engang en Draabe Vand. Da baade Kane og Hays forsikrede mig at han var død, og vi ikke kunde opholde os længere, gav jeg, som den Afdødes Ven og Landsmand, mit Samtykke til at han strax blev begravet. Kane holdt en Tale ved den Bortgangnes Grav, idet han fremhævede hans Mod og Udholdenhed paa Reisen.

Vi fortsatte Reisen, og efter to Dages Forløb havde vi naaet Idakbugten, hvor vi traf paa nogle venlige

Æskimoere, der overlode os nogle Krikænder. Kane og jeg gik iland og forfattede en Mandtalsliste over de derboende Æskimoere. Deres Antal beløb sig, Mænd, Qvinder og Børn, iberegnet til 124 Individuer. Disse ere spredte over hele Strækningen mellem Idak og Cap York.

Da vi naaede det aabne Vand, forærede Kane dem nogle Smaating tilligemed vore Hunde, med Undtagelse af en Newfoundlandænder og een grønlandsk Hund. Vi fortsatte vor Rejse uden noget Uheld, og vore Syges Tilstand forbedredes kjendeligt. Vi havde ikke været saa heldige at skyde nogen Sælhund, men undertiden fik vi nogle Fugle.

Grønlanderen Hans, der var bleven hange ved Kanes Trusel om at skyde ham, havde fort førend vi forlode Skibet, med Kanes Tilladelse, begivet sig til Æskimoerne, for at skaffe sig et Par Sælkindskovler, men han var ikke siden kommen tilbage. Æskimoerne ved Idak fortalte os, at han havde faaet sig en Kone, og med hende var han draget mod Syd, hvor vi vistnok vilde træffe ham, som efter deres Mening skulde opholde sig i Æskimobyen ved Bardin=Bay, ligeudfor Northumberland. Vi kom imidlertid ikke til dette Sted, da vi gik til den vest for Northumberland beliggende D Hachluyt, hvor vi maatte hale Fartøjerne paa Land for at reparere. Efter nogle Dages Forløb, gik vi atter tilsøs, og naaede den Hytte, vi havde opført, da vi førstegang havde forsøgt at gaae til de danske Besiddelser. Her tog vi nogle Instrumenter og Smaating, som vi dengang havde efterladt, og fortsatte atter vor

Reise, medens vi, sædvanligt ved Høivande, arbejdede os langs Kysten, indtil vi naaede Cap York, hvor en Barde blev bygget og et Brev nedlagt i den, herfra satte vi Coursen ud af Melville-Bay, hvor jeg en Dag var saa heldig at fhyde en meget stor Sælhund, der laae paa en Iisflagge. Dette Held begeistrede Selskabet, saa at det hilfede mit Skud, med tre Gange Hurra. Vor Proviant var næsten sluppen op, og derfor var Jangsten af Vigtighed. Vi slændfede Sælhunden med største Omhu, og toge Alt, selv Indvoldene med os. Den følgende Dag skjød jeg endnu en lille Sælhund. Vi fortsatte vor Reise, snart over Isen, snart gjennem Vand, indtil vi naaede Dyvels-Tom, hvor vi fik aabent Bandede.

Da vi vare komne Upernavik omtrent tolv Mile nær, havde vi den Glæde at træffe paa Europæere, der laae med en Baad under Land ved en Ø. Det viste sig, at det var en Baad fra Upernavik, og jeg kjendte de Mand, der udgjorde dens Besætning. De kunde ikke kjende mig, førend jeg tiltalte dem, og deres Overraskelse var stor, ved at opdage at jeg var ilive. De fortalte, at to amerikanske Skibe vare udsendte for at søge efter os. Jeg erfarede, at min Familie befandt sig vel, med Undtagelse af den meget naturlige Angstelse for min Skjæbne. De trakkerede os med Æl, hvoraf vi længe ikke havde smagt noget. Efter at have holdt Maaltid med dem, forlode vi dem, og naaede Dagen efter den 5te August den danske Coloni Upernavik, hvor, efter nogle Dages Forløb, den danske Brig Mariane ankom, og dens Fører, Capt. Ammundsen tog, efter at

have løstet og ladet, os Alle ombord, bragte os til Godhavn, hvor, efter tre Dages Forløb, de to amerikanske Skibe, en Damper og et Barkskib, der vare udsendte for at søge efter os, indtraf. De toge deres Landsmænd ombord. Jeg skiltes her fra disse prøvede Rejseskammerater, og efter saa Dages Forløb bugserede Damperen saavel den danske Brig som det amerikanske Barkskib ud. Samme Dags Aften, da Vinden blev os gunstig, kastede vi los, og gjorde Seil. Endnu den næste Dag havde vi dem i Sigte, men snart adskiltes vi, idet de satte Coursen fra Amerika, og vi styrede til Danmark.

Hermed er berettet, saavidt jeg veed, det hele Udbytte af denne langvarige, anstrængende og kostbare Reise, der ikke løb af uden Tab af Menneskeliv. Havde Expeditionen været i andre Hænder, kunde maasske interessante Oplysninger været indvundne, navnlig med Hensyn til det aabne Sund norden for det Sted, hvor man har antaget Napoleons-Jøsland at være beliggende, begrændset af den Kyst, der nu bærer Navnet, Kong Frederik den Syvendes Land.

Kjøbenhavn i April 1856.

Carl Petersen.

Paa P. G. Philipsens Forlag er udkommet:

Capit. Ankjærs geografisk-statistisk Haandbog.

Dette Bærf indeholder i lexikalisk Form en fuldstændig Beskrivelse over Verdensdelene og disses enkelte Afdelinger, saasom Have, Lande, Bjerge, Floder, Søer, Stæder og Flækker, Jernbaner, m. m. i almindelig geografisk, politisk og statistisk Henseende.

De første 12 Leveringer ere udkomne, og de øvrige ville udkomme med korte Mellemrum i Leveringer à 24 β og det hele Bærf vil udgjøre 40 à 50 Leveringer.

Walter Scott's samlede Romaner,

overfattede fra Originalsproget, udkommer i Leveringer paa 6 à 8 Ark til en Priis af ifkun 36 β.

Ingen Forfatter har endnu opnaaet og bevaret en saa stor Interesse som Forfatteren til „Waverly-novels”. De talrige Udgaver af hans Romaner, som vedvarende udkomme i alle Lande og Sprog, vidne tilfulde derom.

De udkomne I—V Bind eller 1—22 Levering indeholde: Nigels Hændelser. — Ivanhoe. — Rob Roy. — Talismanen eller Richard i Palæstina. — Guy Mannering eller Astrologen.

Det 6te Bind, vil indeholde: Waverly eller Skotland for tredjindstyve Aar siden.

Hver Bdie Uge udkommer et Heste paa 6 à 8 Ark til en Priis af ifkun 36 β. Subscriptionen er kun bindende for en Roman.

Galatheas Reise omkring Jorden.

Erindringer fra 1845—47, med Kobberer indb. 1 Kd. 24 β.

Hverdagslivets Chemi,

efter James F. W. Johnson the chemistry of common life.

2 Dele med Træsnit. 3 Rd. 32 β.

Indhold:

Første Bind.

Lusten, vi indaande. — Vandet, vi drikke. — Jordbunden, vi behandle. — Planten, vi dyrke. — Brødet, vi spise. — Kjødet, vi koge. — De Drikke, vi tilberede ved Paagydning. Theearterne. — De Drikke, vi tilberede ved Paagydning. Kaffearterne. — De Drikke, vi tilberede ved Paagydning. Cacaoarterne. — De Sukkerstoffer, vi udbrage. Druer og Rørjukkerne. — De Sukkerstoffer, vi udbrage. Manna- og Mælkedruer. — De Drikke, vi tilberede ved Gjæring. Ølforterne. — De Drikke, vi tilberede ved Gjæring. Vinene. — De Drikke, vi tilberede ved Gæring. Brændevinene.

Andet Bind.

De narkotiske Stoffer, vi benytte: Tobak, Humlen og dens Surrogater, Valmuen og Salaten, indisk Hamp. — De narkotiske Stoffer, vi benytte; Betelnødden og Peberplanterne, Cacao, Pigæblerne, den siberiske Svamp og de mindre behagelige narkotiske Stoffer, almindelige Betragtninger. — De Giftstoffer, vi anvende. — De lugtende Stoffer, der ere os behagelige: Flygtige Olier og vællugtende Harpizarter. — De lugtende Stoffer, der ere os behagelige: Flygtige Etere og vællugtende dyriske Stoffer. — De lugtende Stoffer, der ere os ubehagelige: Naturlige ildelugtende Stoffer, ildelugtende Stoffer, der frembringes ved kemisk Virksomhed, Stanksforebyggelse og Tilintetgjørelse. — Hvad vi indaande, og hvorfor vi aande. — Hvad, hvorledes og hvorfor vi fordøie. — Legemet, vi pleie. — Stoffredsløbet, en Recapitulation.

Om ovennævnte Værks Fortrinlighed og populaire Affattelse have Dagbladene gjentagende Gange og saa godt som eenstemmigen udtalt sig og Forlæggeren skal derfor her kun tillade sig at aftrykke nogle Brudstykker af en udsørlig Anmeldelse i „Fædrelandet“ under 20de Septbr. f. A.: „Uden at forudsætte kemiske Kundskaber hos sine Læsere fører Forfatteren os lidt efter lidt ind paa Chemiens Glemmer, og gjør os bekendt med det kemiske Sprog, uden at vi mærke Tegnet til Træthed eller Kjedomsomhed . . . og ligesom vi selv med stor Fornøielse har gennemlæst „Hverdagslivets Chemi“ paa dansk, saaledes føle vi os forviede om, at dette udmærkede Skrift, der i England har vakt ualmindelig Opsigt, og som allerede er oversat paa Tydsk og paa Fransk, ogsaa i sin danske Stikkelse vil bidrage særdeles Meget til at udbrede rigtige Begreber om Chemien og dens Betydning for Menneskelivet.

(Dagbladet). Vi henlede atter Publicums Opmærksomhed paa dette interessante og lærerige Værk, der i en populair Form giver en Mængde nyttige Kundskaber og har vundet meget i Tydelighed ved de i den pphysiologiske Deel givne Træsnit.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri

ved F. S. Muhl.